ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

2.VYDÁNÍ – 1.část

ZÁKLADNÍ ŠKOLA VRČEŇ, OKRES PLZEŇ – JIH, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
Motivační název ŠVP: I z nás budou dospělí

1.2 Údaje o škole

Základní škola Vrčeň, okres Plzeň – jih, příspěvková organizace
Vrčeň 43, 335 41 Vrčeň
Mgr. Pavel Maršalík - ředitel školy
371 591 563; 728 550 788
zs@vrcen.cz
www.vrcen.cz
IČ: 75 00 50 00
IZO: 102 264 767
RED – IZO: 600 070 409
Koordinátor tvorby ŠVP: ředitel školy

1.3 Zřizovatel

Obec Vrčeň
Vrčeň 1, 335 41 Vrčeň
371 591 447

1.4 Platnost dokumentu

Dokument platí od 1.9.2022.
Č.j. 116/22

Datum: 1.9.2022 Podpis:

Razítko:

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola Vrčeň je malá vesnická škola málotřídního typu. Jsme státní školou a naším zřizovatelem je Obec Vrčeň. Zabezpečujeme výuku 1. stupně s možnou maximální kapacitou 85 žáků. Výuka probíhá v pěti ročnících, které se podle počtu žáků mohou spojovat. První ročník se vyučuje zpravidla samostatně.

Součástí školy je školní družina, která má podle počtu žáků dvě až tři oddělení.

Budova školy je umístěna na návsi v blízkosti autobusových zastávek.

Žáci školy se formují zejména ze spádové oblasti ZŠ (obce Vrčeň, Srby, Sedliště). Po ukončení 5. ročníku žáci zpravidla odcházejí do škol: ZŠ Nepomuk, ZŠ Kasejovice, ZŠ Blovice, ZŠ Žinkovy, Gymnázium Blovice.

Pravidelně spolupracujeme s PPP a SPC Plzeň, tzn. součástí dětských kolektivů jsou i žáci s poruchami učení, chování, ale i nadaní žáci. Díky malému počtu žáků, pracujeme se žáky individuálně, většinou známe jejich rodinné zázemí, žáci mohou sami sebe prezentovat na akcích školy a ŠD, pracují v klidném prostředí v malých počtech v daném ročníku.

Pro žáky nabízíme zdravé a relaxační prostředí (školní zahrada, lesy v okolí, vesnice). Učitelé mají přehled o chování žáků ve třídě, zajišťujeme klid na chodbách a v jídelně.

2.2 Vybavení školy (materiální, prostorové, technické, hygienické)

Výuka probíhá v pěti učebnách. Všechny třídy jsou vybaveny počítači s výukovým programy. Možný je také přístup na internet. Třídy jsou prostorné, světlé, s příjemným pracovním prostředím, vybavené nástěnným materiálem, interaktivními tabulemi a výzdobou. Žáci mají možnost prezentovat své práce a spolupracovat na výzdobě tříd i školy. V celé budově je nábytek moderní a účelný. Ve třídách mohou žáci relaxovat na kobercích. Pro třídění odpadu slouží ve třídách boxy.

Součástí školy je tělocvična a tři oddělení školní družiny, které mohou navštěvovat žáci 1.-5. ročníku. V místnosti družiny také probíhá dopolední výuka. Byla vybudována polytechnická učebna (2019), která je propojena s budovou školy. Oddělení školní družiny jsou v dopoledních hodinách využívány jako učebny.

V areálu školy je prostorná zahrada se školním pracovním pozemkem, která je využívaná pro vyžití žáků a venkovní výuku. Na školní zahradě se nacházejí prostory pro třídění odpadu.

Žáci mají možnost stravování ve školní jídelně umístěné v budově MŠ (vzdálené cca 50 m od budovy školy).

Po materiální a technické stránce je škola vybavena množstvím pomůcek, které jsou neustále doplňovány a obnovovány. Školní kabinet, který je dostatečně vybaven pomůckami na Hv, Př, Vl, Čj i Aj, Vv, Pč a je využíván celým pedagogickým sborem. Vyučující využívají audiovizuální a multimediální techniku během výuky (například interaktivní tabule, notebooky, multifunkční kopírka, PC, tiskárna). Žáci i vyučující využívají školní žákovskou a učitelskou knihovnu.

V přízemí školy jsou šatny žáků. V 1. patře v blízkosti tříd je sborovna s ředitelnou vybavená účelovým zařízením a komunikační technikou. Bylo zřízeno Školní poradenské pracoviště (2019).

Škole chybí venkovní hřiště pro sport, dále oddělené prostory pro výuky a činnost školní družiny (z prostorových důvodů toto rozdělení není možné).

Dopravní obslužnost školy je dostačující. Autobusy mají zastávky v blízkosti školy, ale chybí spoje s obcemi, které nejsou sice daleko, ale autobusové spoje na sebe nenavazují.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru (velikost pedagogického sboru, kvalifikovanost)

Počet zaměstnanců ZŠ (podle počtu žáků a tříd):

Učitelé	3 – 7, podle odučených hodin
Asistenti pedagoga	podle doporučení ŠPZ
Vychovatelé	1 – 3, podle stanovených oddělení ŠD
Nepedagogičtí zaměstnanci	1 - 2

Všichni pedagogičtí pracovníci splňují předepsanou kvalifikaci. Kladnou stránkou pedagogické sboru je velmi dobrá spolupráce mezi učiteli a vychovateli ŠD. Jsme tvořiví a nápaditi. Protože jsme malý pedagogický sbor, naše práce je založena na toleranci a vzájemné spolupráci.

2.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Dlouhodobé projekty školy

Tradice – P 1

Tento projekt je součástí plnění průřezových témat.

Celoroční práci doprovází informace o dodržování lidových tradic. Žáci si aktivně uvědomují souvislosti tradic s přírodou, aktivně se zapojují do organizace jednotlivých činností, uvědomují si, jak hezké může být pro někoho vyrobit dárek, který mu udělá radost, recitují, zpívají a hrají na hudební nástroje → učí se vystupovat před větším počtem lidí, mohou prodávat své výrobky, připravují akci a pomáhají s organizací celé akce.

Cílem je žáky seznámit s lidovými tradicemi, popěvky, koledami, básněmi a písněmi, s pracností přípravy takovéto akce a její náročností. Dalším cílem je motivovat žáky k výrobě dárkových a vzpomínkových předmětů. Naučit žáky oceňovat ruční práci svoji a druhých.

Projektu se účastní všichni žáci od 1. – 5. ročníku.

Krátkodobé projekty

Během školního roku realizujeme několik dílčích projektů na základě témat výuky, aktuální situace, podle vzdělávacích potřeb školy.

Mezinárodní spolupráce

Škola se nezapojuje do mezinárodní spolupráce.

2.5 Spolupráce s rodiči žáků a jinými subjekty

Při škole pracuje Školská rada, která má 3 členy.

Předávání informací rodičům: internetové stránky školy, informace o prospěchu a chování (individuální pohovor s rodiči), písemné vzkazy rodičům, celoškolní akce = projektová odpoledne, články v tisku, školní informační nástěnka.

Někteří rodiče aktivně spolupracují se školou tím, že vedou zájmové útvary, účastní se a pomáhají při přípravě mimoškolních akcí.

Škola pravidelně spolupracuje s PPP Plzeň a SPC Plzeň. Pracovníci poradny dojíždí do školy, do které jsou rodiče pozváni, nebo naopak rodiče navštěvují PPP.

Škola spolupracuje s okolními mateřskými školami – společné návštěvy divadelních představení, vzájemné hospitace učitelů a ředitelů. Také jsme v kontaktu se školami, do kterých mohou naši žáci přestoupit do 6.ročníku.

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Klidná, rodinná škola, otevřená všem dětem a rodičům. Cílem je usnadnit dětem přechod z MŠ na 1. stupeň ZŠ a připravit děti na vstup na 2. stupeň ZŠ.

Zaměření školy vychází z výchovných a vzdělávacích potřeb žáků, z kvalifikovanosti pedagogického sboru, případně ze vzdělávacích tradic školy a musí být v souladu s cíli základního vzdělávání.

V rámci ŠVP se snažíme přiblížit školu co nejvíce dítěti, udělat ji pro něj přitažlivou, zajímavou a užitečnou.

Jsme škola bez konkrétního zaměření.

Náš vzdělávací program je zaměřen na žáka, bere v úvahu žákovy schopnosti, jeho individuální potřeby a osobní maximum. V naší škole budeme vytvářet takové zázemí a podmínky, které rozvíjejí tvořivost, radost z poznávaného a zároveň zohledňují možnosti žáka.

3.2 Obecně vzdělávací cíle

Cíl	Prostředek k dosažení cíle
Umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení	• dostatek informačních zdrojů a učebních impulsů (nabídek)- knihovna, internet, exkurze, školní a třídní knihovny • propojení informací se skutečným životem, reakce na práce dětí • práce s informacemi • samostatnost, organizace vlastní činnosti • vlastní úsudek, iniciativa, tvořivost, zodpovědnost • komunikační dovednosti, spolupráce, práce v týmu • smysl vlastní práce • účast na organizaci vzdělávání • práce v motivujícím prostředí • práce s přiměřeným učivem • hodnocení formou zpětné vazby, sebehodnocení • poukázání na to, co žák zvládá • výuka bez situací nerovnosti a ponížení • nastavení dílčích cílů • zařazování metod, které podporují zvídavost • využívání kladného hodnocení • podporovat motivaci k učení • osobní příklad
Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	• poznatky nejsou žákům předkládány v hotové podobě • uplatňování mezipředmětových vztahů • přechod od frontálního vyučování k aktivizujícím metodám • praktická cvičení • uplatňování základních myšlenkových operací- srovnávání, třídění, analýzy, syntéza, zobecňování, abstrakce • rozvíjení schopnosti logického uvažování
Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci	• prostor pro střetávání a komunikaci různými formami (ústně, písemně, výtvarnými prostředky, pomocí technických prostředků apod.) • dodržování etiky komunikace (věcnost, naslouchání, prostor pro různé názory, respektování originálních, nezdařených aj. názorů) • základ spolupráce a společného prožívání • předpoklad poznávání sebe a vztahů k jiným • práce v týmu
Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých	• jasná pravidla pro soužití ve škole – práva, povinnosti, sankce • atmosféra demokracie a přátelství • kooperativní učení, spolupráce ve výuce • osobní odpovědnost za výsledky společné práce • spolupráce učitelů a podíl na řízení školy • spolupráce s rodiči a dalšími partnery

Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti	• učit se samostatně rozhodovat a nést důsledky za svá rozhodnutí • demokracii a svobodu nezaměňovat za anarchii • nutnost dodržování mravních hodnost a slušného jednání • vhodnou formou prosazovat své zájmy • učit se argumentovat přiměřeně ke svému věku

Vytvářet u žáků potřeby projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě	• učit se chápat bohatství a složitost citového života, rozvíjet citovou otevřenost vůči podnětům z prostředí, ve kterém žijí • s pomocí dospělých řešit své citové vztahy a citlivě usměrňovat • učit se otevřeně a kultivovaně projevovat své city • učit se ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, k přírodě a ke kulturním a etickým hodnotám

Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný	• používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení • dodržuje pravidla práce s náčiním a pomůckami • chrání zdraví své i druhých • chrání životní prostředí • dodržuje kulturní a společenské hodnoty • sebeovládání, sebehodnocení, sebeuspokojení a sebeúcta • oceňuje výsledky druhých • dodržování základních hygienických návyků • zapojení do ekologického třídění odpadu

Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi	• respektování přesvědčení druhých lidí • empatie – vcítit se do pocitů druhých • váží si hodnot druhých • respektuje individuální rozdíly žáků • poskytuje pomoc a chová se zodpovědně • respektuje a chrání naše tradice, kulturní a historické dědictví • zapojuje se do kulturního dění školy, obce • respektuje národností menšiny a jejich kulturu

Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednosti při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci	• diskutovat o výsledních své práce • umět pracovat s vlastní chybou • sledovat vlastní pokrok • účast v celorepublikových soutěžích – seberealizace žáků • umět přijmout hodnocení od druhých • znát své možnosti (nepodceňovat se)

Pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života	• vést k systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj • nacházet různá řešení a vybírat to nejvhodnějšího pro danou situaci • vést ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce • porozumět různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace • rozhodovat se na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů • komunikovat pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje • standardizovat pracovní postupy v situacích, kdy to usnadní práci • posuzovat technická řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech • dbát na nezdolnost při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem • vést k otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

3.3 Klíčové kompetence v jednotlivých předmětech a činnostech

Klíčovými kompetencemi se utváří profil absolventa naší školy (znalosti, schopnosti, dovednosti a postoje).

Kompetence k učení

Školní ozn.	Název kompetence	
A 1	Vybírá a využívá vhodné způsoby efektivního učení	Učíme se učit; problémové úkoly; projekt – pokus, vyhledává informace, zápis; skupinová práce; postup práce
A 2	Plánuje	
A 3	Organizuje	Skupinová práce; práce ve dvojicích; řídí skupinu; funkce ve skupině - vedoucí skupiny
A 4	Ochotný k dalšímu učení	Radost z práce; těší se do školy; tajenky
A 5	Vyhledává a třídí informace	Slovní úlohy; encyklopedie, problémové úkoly; psaní poznámek
A 6	Propojuje informace	Diktát; gramatika, algoritmy řešení; jednotky míry, měření; mezipředmětové vztahy; slovní úlohy; tabulka; vlastní poznámky; číselná osa
A 7	Systematizuje informace	
A 8	Operuje s termíny, znaky a symboly	Sloh – znaky a symboly; slovník; slovní úlohy; geometrie; převody jednotek; tabulky; grafy; herbář; noty
A 9	Dává věci do souvislostí	Diktát; gramatika; slovní úlohy; zákony přírody; ekologie; dějiny
A 10	Vytváří komplexní pohled na jevy	Větný rozbor; glóbus, časová přímka; globální pohled na svět
A 11	Pozoruje	Pokusy; ukázky cvičení
A 12	Experimentuje	Pokusy
A 13	Porovnává	Vlastní výkon; výsledky skupinové práce; prezentace práce před ostatními; pokusy; výsledky práce
A 14	Kriticky posuzuje	Vlastní výkon; hodnotí práci jiných; nevysmívá se ostatním, při svých chybách se nevymlouvá; hodnotí svoji výtvarnou práci a výrobek
A 15	Vyvozuje závěry	Gramatické poučky; úsudkové řešení slovní úlohy; uzná svoji chybu
A 16	Poznává smysl a cíl učení	Slohový útvar; čte knihy; přítel z cizí země; peníze; manipulace s nimi;

		řešení úvěru; recepty na vaření; měřítko mapy; poznání rostlin a živočichů; porozumění přírodě; opakování dějin po současnost; zpívání doma a na táboře; dokáže získané vědomosti a dovednosti využít v praxi; výrobek pro rodiče; zvládá pravidla her
A 17	Má pozitivní vztah k učení	Referáty; projekty; referáty; knihy k tématu; knihy z domova
A 18	Posuzuje vlastní pokrok	Sebehodnocení; konverzace v jazyce; složitější příklady; výkon ve sportovních disciplínách
A 19	Zdokonaluje se	
A 20	Kriticky hodnotí své učení	Ranní kruh; zhodnotí použitý postup práce; magické čtverce a pyramidy; závěry pokusů a pozorování
A 21	Diskutuje o výsledcích svého učení	
A 22	Řídí vlastní učení	Samostatná práce; vybírá si činnosti; skupinová práce s vlastním postupem a zadaným cílem; čas k práci při hodině a odpočinek při přestávce
A 23	Využívá informace v procesu učení, tvůrčí činnosti a životě	Školní projekt; konkrétní úkoly ze života; pokusy; reálné předměty z přírody

Kompetence k řešení problémů

Školní ozn.	Název kompetence	
B 1	Vnímá problémovou situaci	Větný rozbor; rozbor problému – rozhovor, diskuse; slovní úlohy; ekologie
B 2	Rozpozná problém	Samostatné čtení zadání úkolu; slovní úlohy
B 3	Pochopí problém	Samostatné čtení zadání úkolu; slovní úlohy
B 4	Přemýšlí o nesrovnalostech	Slovní úlohy s informacemi navíc; nákres řešení; ekologie
B 5	Promyslí a naplánuje způsob řešení	
B 6	Využívá vlastní úsudek a zkušenost	Projekt; odhady výsledků; spoléhá na vlastní zkušenost; příklady z praxe – jednoduché stroje
B 7	Vyhledá informace	Čtení s porozuměním; práce s encyklopediemi; ohrožené druhy – práce na PC, ZOO; dějiny
B 8	Hledá shodné, podobné a odlišné znaky informace	Čtení s porozuměním; geom.útvary; řešení obměněných slovních úloh; životní prostředí – rostliny, živočichové – stejné znaky a rozdílnosti; dějiny
B 9	Hledá různá řešení	Význam slov Slovní úlohy s více řešeními
B 10	Nenechá se odradit nezdarem	Hledání v knihách, encyklopediích; snaha dosáhnout stanoveného cíle i přes drobné nezdary; tajenka a její vyřešení
B 11	Vytrvalost řešení problému	
B 12	Samostatně řeší problém	Samostatná práce; hledání informací
B 13	Volí vhodné postupy řešení	
B 14	Užívá logiku, matematiku a zkušenost	Příklady ze života; slovní úlohy; zlomky; používá záznamy, zapisuje poznatky; jednoduché stroje; fyzikální jednotky
B 15	Prakticky ověřuje správnost řešení	Geometrie; znázornění slovních úloh; pokus
B 16	Postup aplikuje na jiný problém	
B 17	Sleduje vlastní pokrok	Sebehodnocení; slovní zásoba; 1.roč – sešit CO UMÍM; žákovské portfolio
B 18	Kriticky myslí	Zhodnotí své chování a práci – dotazníky, ranní kruh
B 19	Uvážlivě se rozhoduje	Řešení úkolů, skupinová práce, samostatná práce
B 20	Rozhodnutí dokáže obhájit	Diskuse; skupinová práce
B 21	Nese zodpovědnost za svá rozhodnutí	Přijme hodnocení; přijme odměnu nebo trest; vyrovná se s nezdarem;
B 22	Umí zhodnotit své výsledky	Sebehodnocení

Kompetence komunikativní

Školní ozn.	Název kompetence	
C 1	Formuluje myšlenky a názory	Vyprávění; popis; komunikace; čtení s porozuměním; vytváří a řeší slovní úlohy; ranní kruh
C 2	Výstižně, souvisle a kultivovaně se vyjadřuje písemně i ústně	Sloh; vyprávění o historických osobnostech a jevech
C 3	Umí naslouchat, porozumí jim	Vypravování zážitku; skupinová práce
C 4	Vhodně reaguje	Pravidla chování a jejich dodržování; udržení pozornosti
C 5	Zapojuje se do diskuse	Ranní kruh; řešení SÚ; hledá postup práce; diskuse na dané téma;
C 6	Obhajuje svůj názor	
C 7	Vhodně argumentuje	
C 8	Rozumí textům, záznamům a materiálům	Čtení s porozuměním; tiché čtení; poslechy CD, rodilí mluvčí, četba v originálech; vlastní poznámky
C 9	Užívá gesta, zvuky a jiné prostředky	Sloh; dramatizace; řeč těla – při hrách
C 10	Využívá média	PC – výukové programy, video, DVD, internet; počítačový kroužek; vyhledává informace
C 11	Aktivně se zapojuje do společenského dění	Recituje; vystupuje i mimo školu; sestavuje přání v Čj i Aj; plánuje výlet; besídky; podílí se na výzdobě školy
C 12	Využívá komunikativních dovedností k vytváření vztahů a spolupráci	Rozhovor; diskuse; dialog; ranní kruh; popis předmětu, vyprávění; improvizace, rozhovory; vysvětlení postupu

Kompetence sociální a personální

Školní ozn.	Název kompetence	
D 1	Spolupracuje ve skupině	Ve všech předmětech skupinová práce; společný výrobek na výstavu, jarmark; sportovní družstvo, tým; rozdělení rolí ve skupině
D 2	Vytváří pravidla práce v týmu	
D 3	Pozitivně ovlivňuje kvalitu práce v týmu	
D 4	Vytváří příjemnou atmosféru	Kultivovaný slušný projev; příjemné pracovní prostředí
D 5	Je ohleduplný	Pravidla chování; neponižuje spolužáky; listina práv a svobod; pravidla her
D 6	Má úctu	Tradice a jejich udržování; projekty; úcta k sobě, k jiným dětem i k dospělým; dokáže pochválit; listina práv a svobod
D 7	Upevňuje mezilidské vztahy	Komunikace; pravidla chování; čestné jednání
D 8	Poskytne pomoc	Přestávka i hodiny; od dětí i učitele; 1.pomoc zraněnému; telefonování na tísňovou linku; pomoc od dětí i učitele
D 9	Požádá o pomoc	
D 10	Přispívá k diskusi	Ranní kruh; rozhovor s maňáskem; týmová nebo skupinová práce
D 11	Má potřebu spolupracovat	
D 12	Oceňuje zkušenosti jiných	Vyjadřování se k výkonu jiných
D 13	Respektuje jiný názor	Mezilidské vztahy
D 14	Čerpá poučení z názoru jiných	Dějiny
D 15	O sobě myslí pozitivně	Najde u sebe dobré vlastnosti; zhodnotí svůj úspěch
D 16	Zvyšuje si sebedůvěru a samostatnost	Sebeúcta; sebereflexe; odpočinek; tolerance
D 17	Ovládá svoje jednání a chování	Tolerance; menšiny; různé národnosti
D 18	Dosahuje sebeuspokojení a sebeúctu	Odpočinek; relaxace
D 19	Diskutuje	Sloh

Kompetence občanské

Školní ozn.	Název kompetence	
E 1	Respektuje přesvědčení jiných	Menšiny; tradice; národnosti; náboženství
E 2	Umí se vcítit do situace jiných	Čtení; chápe emoce jiných; vyjádření pocitu; výroba dárku
E 3	Váží si vnitřních hodnot druhých	
E 4	Odmítá útlak a hrubé zacházení	Pravidla chování – brání sebe i druhé; listina práv a svobod; hry; brání se – vědomě neubližuje, snaží se získat pomoc; školní řád; třídní a školní pravidla
E 5	Umí se postavit proti fyzickému i psychickému násilí	
E 6	Respektuje zákony a normy	
E 7	Uvědomuje si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu	
E 8	Je zodpovědný	Plní povinnosti – domácí úkoly a příprava na výuku
E 9	Poskytne pomoc	Při neznalosti učiva ve škole; 1.pomoc zraněnému; tolerance
E 10	Chová se zodpovědně v krizových situacích	Hry; projekt o chování v mimořádných situacích; požární poplach
E 11	Respektuje, chrání a oceňuje tradice	Návštěva muzea; projekty
E 12	Respektuje, chrání a oceňuje kulturu i historické dědictví	
E 13	Je tvořivý	Sloh, tvořivé psaní; vytváří vlastní slovní úlohy (divadélko); vymýšlí pokusy; kreativní výtvarné vyjádření; malování s hudbou, rozvoj fantazie; kreativní postup výroby
E 14	Zapojuje se do kultury	Recitace; články k propagaci školy; besídky; vystoupení i mimo školu; výtvarné soutěže; výroba plakátu; výroba dárků
E 15	Zapojuje se do sportu	AŠSK; soutěže, sportovní hry
E 16	Projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům	Zahraniční literatura, spisovatelé; diskuse nad prací; exkurze; výstavy; galerie
E 17	Chápe základy ekologie a environmentální výchovy	Projekt – Den Země; svět; příroda; ekologie; ochrana přírody; třídí odpad; úklidové práce – třída, pozemek, zahrada
E 18	Respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí	
E 19	Rozhoduje se v zájmu rozvoje společnosti	Správně se chová – nepoškozuje pověst rodiny, školy, svou; globální pohled na svět; dějiny

Kompetence pracovní

Školní ozn.	Název kompetence	
F 1	Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení	Vhodné pomůcky (herbáře, obrazy, atlasy); geometrie; bezpečnost při pokusu a pozorování; zásady práce s pomůckami; zásady práce s nástroji a přístroji
F 2	Dodržuje pravidla	Komunikace; celoškolní projekt; použití návodu; chování v kolektivu; soutěže
F 3	Plní povinnosti a závazky	Plnění domácích úkolů a domácí příprava na výuku
F 4	Přizpůsobí se novým nebo změněným podmínkám	Vyhýbání se všednosti; potlačování stereotypů
F 5	Má kvalitní výsledek práce	Odevzdává úplnou samostatnou práci; sebehodnocení; kvalitní výsledek práce po celý den
F 6	Má funkční výsledek práce	
F 7	Předvede hospodárný výsledek své práce	Prezentace práce a výrobku; referát; reklama; komunikace; pěstování zeleniny

F 8	Výsledek práce má společenský význam	Recitace na akcích školy; Den Země – projekt; dárky k zápisu;
F 9	Při práci chrání své zdraví i zdraví druhých	Ochrana zdraví a přírody; zásady ochrany zdraví při práci; manipulace s nářadím a náčiním
F 10	Chrání životní prostředí	Den Země, třídí odpady; ekologie; ZOO; ohrožené druhy; pokrok; vynálezy; šetří materiál při výrobě dárků, úklid po práci
F 11	Chrání kulturní a společenské hodnoty	Sbírky pro potřebné; dějiny; vlastenectví; projekty
F 12	Využívá znalosti a zkušenosti pro svůj rozvoj	Práce s knihami, encyklopediemi
F 13	Využívá znalosti jako přípravu na budoucnost	Školní výlet; návštěvy muzeí, podniků, hasičů; jazyk pro budoucí povolání;
F 14	Rozhoduje se o dalším vzdělávání a profesi	
F 15	Orientuje v základech podnikání	Školní projekt; počty; zlomky; porovnávání; slevy, navýšení ceny; povolání a jeho výběr; problémové slovní úlohy; úvěr; hospodaření; spoření; vede vlastní zájmový kroužek; organizuje hry
F 16	Chápe podstatu, cíl a riziko podnikání	
F 17	Rozvíjí podnikatelské myšlení	

Kompetence digitální

Školní ozn.	Název kompetence	
G 1	Bezpečně ovládá běžně používané digitální zařízení, aplikace a služby	Práce s notebooky, s robotickými stavebnicemi a hrami
G 2	Digitální zařízení využívá při učení i při zapojení do života školy a do společnosti	Texty na webové stránky, vyhledávání informací na internetu, přepis textu do textového editoru, grafy, tabulky, schémata
G 3	Samostatně se rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít	Projekty, skupinové práce či ve dvojicích, problémové úlohy
G 4	Získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu	Vlastní poznámky, referáty, mezipředmětové vztahy, radost z práce, zpracovávání informací z internetu, hodnotí práci jiných
G 5	Seznamuje se s vytvářením a úpravou digitálního obsahu, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků	Referáty, projekty, pozvánky, texty na webové stránky
G 6	Využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce	Skupinová práce, práce ve dvojicích, řízení pracovní skupiny, problémové úlohy
G 7	Chápe význam digitálních	Radost z práce, školní projekty, sebehodnocení, pokusy, badatelská

	technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi a kriticky hodnotí jejich přínos a reflektuje rizika jejich využívání	činnost, vyhledávání informací, kritické myšlení, bezpečné používání digitálních technologií, snaha dosáhnout stanoveného cíle i přes drobné nezdary
G 8	Předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací, v digitálním prostředí jedná eticky	Vyhledávání nových informací, jak předcházet rizikovému chování, kritické myšlení, nepoškozuje pověst rodiny, školy, svou; odpočinek a relaxace

3.4 Výchovně vzdělávací strategie

Jde o strategie celoškolní. Je zde uvedeno, jaké postupy, metody a formy práce, příležitosti a aktivity budou uplatňovat (využívat) všichni vyučující školy, bez ohledu na to, jaký vyučovací předmět učí. Snažili jsme se je formulovat z pozice učitele. Mělo by v nich být jasně a srozumitelně vymezeno, CO a JAK budou učitelé společně uplatňovat. Tyto strategie jsou cíleně směřovány k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků a procházejí celým výchovným a vzdělávacím procesem ve škole. Byly projednány a odsouhlaseny všemi pedagogy školy, všichni je tedy budou respektovat a dle možností uplatňovat ve svém působení na žáky.

Strategie jsou členěny podle toho, kterou z klíčových kompetencí rozvíjejí přednostně, je však zcela jasné, že jednotlivé výchovné a vzdělávací strategie směřují současně k více klíčovým kompetencím. Členění v textu je proto pouze orientační a záleží na dohodě učitelů v rámci pedagogického sboru, ke které klíčové kompetenci konkrétní strategii využijí.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KOMPETENCE K UČENÍ

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení

Výchovně vzdělávací strategie – metody a formy

Na začátku vyučovací jednotky vždy společně s žáky vyvodíme cíl, na konci vyučovací jednotky společně zhodnotíme jeho dosažení.
Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání, třídění, zpracovávaní a prezentace informací.
Zadáváme žákům motivační domácí úkoly.
Žáky vedeme k sebekontrole a k sebehodnocení – projektové vyučování, projektivní techniky.
Vyžadujeme od žáků vhodné rozvržení vlastní práce.
Individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch.
Umožňujeme žákům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.
Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a podněcovat je k jejich tvořivosti.
Zapojujeme žáky do různých soutěží.
Zařazujeme do výuky problémové vyučování, experiment.
Vedeme žáky ke správnému rozvržení skupinové práce (časově i obsahově), klademe důraz na aktivní učení.
Učitel srozumitelně vysvětluje, co se mají žáci naučit.
Rozvíjíme poznatky, dovednosti a zkušenosti žáků získané ve výchově a rodině.
Učíme žáky pozorovat a pojmenovávat věci, jevy, děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, utvářet ucelený obraz světa.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

Výchovně vzdělávací strategie – metody a formy

Výuku vedeme tak, aby žáci hledali různá řešení problému, svoje řešení si dokázali obhájit.
Ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy (Kalibro, matematický Klokánek).
Při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života.
U žáků postupně zdokonalujeme kompetenci práce s informacemi, aby je žáci uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat.
V projektových dnech a v předmětových projektech podporujeme žáky k využívání logického řešení problémů, diskuse, formy pokusu a omylu, aktivního zapojení.
Podle schopností a dovedností žáků je zapojujeme do soutěží.
Vedeme starší žáky k přípravě různých aktivit pro mladší spolužáky.
Děti vedeme k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení – třídní projekty.
Učíme žáky všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, pozorovat a přemýšlet o nich.
Vedeme žáky k chápání současnosti jako výsledku minulosti a východisko do budoucnosti.
Podněcujeme žáky k porozumění světu kolem sebe, k vnímání základních vztahů ve společnosti, k porozumění soudobému způsobu života.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- vést žáky k všestranné a účinné komunikaci

Výchovně vzdělávací strategie – metody a formy

Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni.
Umožňujeme žákům prezentovat vlastní názory při ranním kruhu.
Učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných – diskuse.
Podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami.
Využíváme metody obsahující prvky prezentace výsledků.
Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování – referáty, prezentace.
Zařazujeme činnosti umožňující komunikaci s různými věkovými skupinami žáků i s dospělou populací (spolupráce a společné akce všech žáků různého věku, akce pro rodiče a veřejnost).
Využíváme různé typy čtení, rozhovor, skupinovou práci, práci na PC, poslechy a myšlenkové mapy.
Učíme žáky využívat časové údaje při řešení různých situací, rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.
Dbáme na vyjadřování myšlenek žáků, poznatků a dojmů.
Necháváme žáky reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých

Výchovně vzdělávací strategie – metody a formy

Během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení.
Využíváme komunitního kruhu, diskusního kruhu.
Sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech (při Tv, Vv, Pč apod.).
Vyžadujeme od žáků zodpovědnost za plné dodržování školního řádu.
Učitel zařazuje skupinovou práci, spolupráci ve třídě, vzájemnou pomoc při učení.
Usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině.
Žákům poskytujeme možnost, dle svého uvážení projevit své pocity a nálady.
Do výuky pravidelně zařazujeme projekty, projektové dny, kooperativní vyučování.

Žáky vedeme k důslednému respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí.
Od prvního ročníku zařazujeme do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci.
Učíme je zároveň k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky – sociální hry, hlasování, projektivní techniky, rozhovor.
Zařazujeme činnosti umožňující komunikaci s různými věkovými skupinami žáků i s dospělou populací (spolupráce a společné akce všech žáků různého věku, akce pro rodiče a veřejnost).
Chceme žáky naučit základům kooperace a týmové práce.
Podporujeme žáky k poznávání sebe a svých potřeb, svého nejbližšího okolí a postupně žáky seznamujeme s místně i časově vzdálenějšími osobami, jevy i ději.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti

Výchovně vzdělávací strategie – metody a formy

Ve třídních kolektivech podporujeme žáky ke společnému stanovení pravidel chování.
Pravidla chování vytvořená ve třídách vyvozujeme ze školního řádu.
Respektujeme individuální rozdíly (integrovaní žáci, národnostní a kulturní rozdíly) – porovnávání, rozhovor.
K prezentaci vlastních názorů žáků využíváme ranní kruh.
Při ranním kruhu žákům poskytujeme možnost, dle svého uvážení, projevit své pocity a nálady a upozornit na fyzické i psychické násilí, se kterým se setkávají.
Ve výuce používáme metody hraní rolí pro přiblížení různých životních situací a jejich řešení, využíváme prožitkové vyučování.
Důraz klademe na prožitek a environmentální výchovu – vyprávění.
Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí.
Vychováváme ekologicky myslící jedince – scénky.
Vyžadujeme od žáků hodnocení vlastního chování i chování spolužáků, hledání společného řešení při nedodržování pravidel třídy či školního řádu - vyžadujeme od žáků přijetí zodpovědnosti za plné dodržování pravidel třídy i školního řádu.
Pořádáme akce připomínající lidové tradice (Vánoce, Velikonoce a další).
Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.
Žáky motivujeme k zodpovědnosti.
Žáky vedeme k třídění odpadů a ochraně životního prostředí.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci

Výchovně vzdělávací strategie – metody a formy

Žáky motivujeme k aktivnímu zapojení do oblasti Svět práce.
U žáků podporujeme objektivní sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci.
Zapojujeme žáky do přípravy školních projektů.
Výuku doplňujeme o praktické exkurze a besedy.
Zařazujeme do výuky pozorování, experimenty a vyhledávání informací.
Žáky vedeme k dodržování pravidel bezpečnosti.
Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi - cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia.
Umožňujeme žákům samostatné organizování akcí mimo vyučování, přípravu akcí pro mladší spolužáky i pro rodiče.
Vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení.
Dbáme na dodržování termínů a kvality práce.
Žáky vedeme k odpovědnosti za svůj výsledek.

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

- **pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci při učení, ve volném čase i při zapojování po společnosti a občanského života**

Výchovně vzdělávací strategie – metody a formy

Žáky vedeme k bezpečnému ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; využívání jich při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatnosti v rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít.
Dbáme na získávání, vyhledávání, kritické posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k volbě postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.
Žáky seznamuje s vytvářením a úpravou digitálního obsah, kombinování různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků.
Využíváme digitální technologie, aby si žáci usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce.
Podporujeme žáky v chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamování se s novými technologiemi a vedeme ke kritickému hodnocení jejich přínosu a reflektování rizik jejich využívání.
Žáky podněcujeme k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

3.5 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona.

Žáci se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním jsou v naší škole vzděláváni formou integrace do běžné třídy. Škola může vzhledem ke svému vybavení přijmout i tělesně postižené žáky s omezenou možností pohybu.

Na základě vyjádření a doporučení odborného pracoviště, které podklady k integraci vydává, je žákům upravován v souladu s RVP ZV jejich individuální vzdělávací plán včetně metod práce a způsobu hodnocení výsledků vzdělávání.

Pro výuku žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vytváříme podnětné a vstřícné prostředí, máme pedagogické pracovníky vyškolené pro práci s těmito žáky.

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho rodičů a školského poradenského zařízení.

Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními.

Škola postupuje podle platné legislativy - vyhláška č. 27/2016 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

Metody výuky (pedagogické postupy)

Bližší specifikace metod výuky je uvedena v individuálních plánech jednotlivých žáků. Tato specifika doporučuje školní poradenské zařízení.

Organizace výuky

Bližší specifikace organizace výuky je uvedena v individuálních plánech jednotlivých žáků. Tato specifika doporučuje školní poradenské zařízení.

Hodnocení žáka

Bližší specifikace hodnocení žáka je uvedena v individuálních plánech jednotlivých žáků. Tato specifika doporučuje školní poradenské zařízení. Není-li tato specifikace uvedena v odporučení od ŠPZ, postupuje se podle platných pravidel pro hodnocení žáků, která jsou součástí školního řádu.

Předměty speciálně pedagogické péče

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami budou v naší škole zařazeny podle doporučení školského poradenského zařízení, přiznaného stupně podpory a po zajištění personálního obsazení předměty speciálně pedagogické péče. Vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci IVP.

Zapojení dalších osob a subjektů

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonného zástupce a školského poradenského zařízení (ŠPZ).

Poradenskou podporu těmto žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům zajišťuje školní poradenské pracoviště, které tvoří:

- ředitel školy
- školní metodik prevence,
-výchovný poradce,
- třídní učitelé,
- případně další osoby – asistent pedagoga

3.6 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení na návrh učitele nebo rodičů. Pro tyto žáky může být vypracován individuální vzdělávací plán, který vychází ze ŠVP a závěrů vyšetření.

Mimořádně nadaní žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivováni k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

Metody výuky (pedagogické postupy)

Bližší specifikace metod výuky je uvedena v individuálních plánech jednotlivých žáků. Tato specifika doporučuje školní poradenské zařízení.

Organizace výuky

Bližší specifikace organizace výuky je uvedena v individuálních plánech jednotlivých žáků. Tato specifika doporučuje školní poradenské zařízení.

Hodnocení žáka

Bližší specifikace hodnocení žáka je uvedena v individuálních plánech jednotlivých žáků. Tato specifika doporučuje školní poradenské zařízení. Není-li tato specifikace uvedena v odporučení od ŠPZ, postupuje se podle platných pravidel pro hodnocení žáků, která jsou součástí školního řádu.

Zapojení dalších osob a subjektů

Při práci s mimořádně nadanými žáky je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonného zástupce a školského poradenského zařízení (ŠPZ).

Poradenskou podporu těmto žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům zajišťuje školní poradenské pracoviště, které tvoří:

- ředitel školy
- školní metodik prevence,
-výchovný poradce,
- třídní učitelé,
- případně další osoby – asistent pedagoga

3.7 Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

		1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
OSV 1	**Osobnostní rozvoj**					
Rozvoj schopností poznávání	cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředěnosti	Všechny předměty	Všechny předměty	Všechny předměty	Všechny předměty	Všechny předměty
	cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů	Všechny předměty	Všechny předměty	Všechny předměty	Všechny předměty	Všechny předměty
	dovednosti pro učení a studium				Čj, M, Vl, Př – samostudium, čtení studijní	Čj, M, Vl, Př – samostudium, čtení studijní
Sebepoznání a sebepojetí	já jako zdroj informací o sobě	Prv	Prv	Prv		Př
	druzí jako zdroj informací o mně	Prv	Prv	Prv		Př
	moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty)	Prv	Prv	Prv		Př
	co o sobě vím a co ne					
	jak se promítá mé já v mém chování	Prv	Prv	Prv	Př	Př
	můj vztah ke mně samé/mu	Prv	Prv	Prv	Př	Př
	moje učení	Prv	Prv	Prv	Př	Př
	moje vztahy k druhým lidem	Prv	Prv	Prv	Př	Př
	zdravé a vyrovnané sebepojetí	Prv	Prv	Prv	Př	Př
Seberegulace a sebeorganizace	cvičení sebekontroly, sebeovládání - regulace vlastního jednání i prožívání, vůle	Prv	Prv	Prv	Př	Př
	organizace vlastního času, plánování učení a studia					Př
	stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení	Prv	Prv	Prv	Př	Př
Psychohygiena	dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému					
	sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích					
	dobrá organizace času					

	dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.)					
	hledání pomoci při potížích	Prv	Prv	Prv	Př	Př
Kreativita	cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivost, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích	Všechny předměty	Všechny předměty	Všechny předměty	Všechny předměty	Všechny předměty
OSV 2	**Sociální rozvoj**					
Poznávání lidí	vzájemné poznávání se ve skupině/třídě	Prv	Prv	Prv	Př	Př
	rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech	Prv	Prv	Prv	Př	Př
	chyby při poznávání lidí	Prv	Prv	Prv	Př	Př
Mezilidské vztahy	péče o dobré vztahy	Prv	Prv	Prv	Př	Př
	chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc	Prv	Prv	Prv	Př	Př
	lidská práva jako regulativ vztahů					
	vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)					
Komunikace	řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků					
	cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání					
	dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování)					
	specifické komunikační dovednosti (monologické formy - vstup do tématu „rétorika“)					
	dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů)	Čj	Čj	Čj	Čj	Čj
	komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.)	Všední denní situace	Všední denní situace	Všední denní situace	Všední denní situace	Všední denní situace
	efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace					
	pravda, lež a předstírání v komunikaci	Všední denní situace	Všední denní situace	Všední denní situace	Všední denní situace	Všední denní situace

Kooperace a kompetice	rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.)	Příležitostní projektové vyučování	Příležitostní projektové vyučování	Příležitostní projektové vyučování	Příležitostní projektové vyučování	Příležitostní projektové vyučování
	rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)	Příležitostní projektové vyučování	Příležitostní projektové vyučování	Příležitostní projektové vyučování	Příležitostní projektové vyučování	Příležitostní projektové vyučování
	rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence	Příležitostní projektové vyučování	Příležitostní projektové vyučování	Příležitostní projektové vyučování	Příležitostní projektové vyučování	Příležitostní projektové vyučování
OSV 3	**Morální rozvoj**					
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci	Všední denní situace	Všední denní situace	Všední denní situace	Všední denní situace	Všední denní situace
Hodnoty, postoje, praktická etika	analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí					
	vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.	Prv	Prv	Prv	Př	Př
	pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu)	Prv	Prv	Prv	Př	Př
	dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne					

Vysvětlivky:
Tradice – P 1

Výchova demokratického občana (VDO)

		1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
VDO 1	**Občanská společnost a škola**					

	škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole	P 1 Odpolední zájmové činnosti (zapojení rodičů) Čj, Vv, Pč, Hv	P 1 Odpolední zájmové činnosti (zapojení rodičů) Čj, Vv, Pč, Hv	P 1 Odpolední zájmové činnosti (zapojení rodičů) Čj, Vv, Pč, Hv	P 1 Odpolední zájmové činnosti (zapojení rodičů) Čj, Vv, Pč, Hv	P 1 Odpolední zájmové činnosti (zapojení rodičů) Čj, Vv, Pč, Hv
	způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy - žákovských rad či parlamentů)					
	formy participace žáků na životě místní komunity	Kulturní akce obce a okolních obcí, církve Hv Čj Pč, Vv	Kulturní akce obce a okolních obcí, církve Hv Čj Pč, Vv	Kulturní akce obce a okolních obcí, církve Hv Čj Pč, Vv	Kulturní akce obce a okolních obcí, církve Hv Čj Pč, Vv	Kulturní akce obce a okolních obcí, církve Hv Čj Pč, Vv
	spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci	Kulturní akce obce a okolních obcí, církve Hv Čj Pč, Vv	Kulturní akce obce a okolních obcí, církve Hv Čj Pč, Vv	Kulturní akce obce a okolních obcí, církve Hv Čj Pč, Vv	Kulturní akce obce a okolních obcí, církve Hv Čj Pč, Vv	Kulturní akce obce a okolních obcí, církve Hv Čj Pč, Vv
VDO 2	**Občan, občanská společnost a stát**					
	občan jako odpovědný člen společnosti(jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku)					
	Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana				Vl	
	úloha občana v demokratické společnosti				Vl	
	základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost)				Vl	
	principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)					
VDO 3	**Formy participace občanů v politickém životě**					
	volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby)				Vl	
	obec jako základní jednotka samosprávy státu			Prv	Vl	
	společenské organizace a hnutí					

VDO 4	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					
	demokracie jako protiváha diktatury a anarchie					
	principy demokracie				Vl	
	základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka)					
	význam Ústavy jako základního zákona země				Vl	
	demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti					

Tradice – P 1

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

		1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
VMEGS 1	Evropa a svět nás zajímá					
	rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa	Ranní kruh	Ranní kruh	Ranní kruh	Ranní kruh	Ranní kruh
	místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu					Vl
	naši sousedé v Evropě					Vl
	život dětí v jiných zemích					Aj
	lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy					Aj
VMEGS 2	Objevujeme Evropu a svět					
	naše vlast a Evropa					Vl
	evropské krajiny					
	Evropa a svět					
	mezinárodní setkávání					
	státní a evropské symboly				Vl	
	Den Evropy					
	život Evropanů a styl života v evropských rodinách					
	životní styl a vzdělávání mladých Evropanů					
VMEGS 3	Jsme Evropané					
	kořeny a zdroje evropské civilizace					
	klíčové mezníky evropské historie					
	Evropská integrace					
	instituce Evropské unie a jejich fungování					
	čtyři svobody a jejich dopad na život jedince					

	co Evropu spojuje a co ji rozděluje					
	mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže					

Tradice – P 1

Multikulturní výchova (MkV)

		1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
MkV 1	**Kulturní diference**					
	jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti					Př
	člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika	Tv	Tv	Tv	Tv	Tv Př – Zdravý život. styl
	poznávání vlastního kulturního zakotvení				Vl	Vl Př
	respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy)	Prv				Př
	základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě					
MkV 2	**Lidské vztahy**					
	právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci				Vl	
	udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost	Prv	Prv	Prv	Př	Př
	vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)					Aj
	předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace)					
	důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích			Čj – Integrace žáků	Čj – Integrace žáků	Čj – Integrace žáků
	uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)	Prv	Prv	Prv	Př	Př
	význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti	Prv	Prv	Prv	Př	Př
	tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého	Prv	Prv	Prv	Př	Př
	lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy	Prv	Prv	Prv	Př	Př

MkV 3	**Etnický původ**					
	rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost					
	postavení národnostních menšin					
	základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti					
	různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa					
	projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku					
MkV 4	**Multikulturalita**					
	multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti					
	multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování					
	specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost			Aj	Aj	Aj
	naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem	Prv	Prv	Prv	P 1	P 1
	význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání			Aj	Aj	Aj
MkV 5	**Princip sociálního smíru a solidarity**					
	odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám	Jednorázová akce: Podpora různých nadací	Jednorázová akce: Podpora různých nadací	Jednorázová akce: Podpora různých nadací	Jednorázová akce: Podpora různých nadací	Jednorázová akce: Podpora různých nadací
	nekonfliktní život v multikulturní společnosti					
	aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin	Prv	Prv	Prv	Př	Př
	otázka lidských práv, základní dokumenty				Vl	

Tradice – P 1

Environmentální výchova (EV)

		1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
EV 1	**Ekosystémy**					
	les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa)	Prv	Prv	Prv	Př	Př
	pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí)	Prvl	Prv		Př	

	vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii)			Prv	Př	
	moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás)					Př
	lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky)			Prv		
	kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)					Př
EV 2	**Základní podmínky života**					
	voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení)			Prv	Př	Př
	ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás)					Př
	půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů)				Př	Př
	ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás)					Př
	energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky)					Př
	přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)					Př
EV 3	**Lidské aktivity a problémy životního prostředí**					
	zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství				Př	Př
	doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace)		Prv		Př	Př

	průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti)					Vl
	odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny)	Třídění škol. odpadu Prv	Třídění škol. odpadu Prv	Třídění škol. odpadu Prv	Třídění škol. odpadu Př	Třídění škol. odpadu Př
	ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV) změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy)	Prv	Prv	Prv	Př	Př, Vl
	dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)					
EV 4	**Vztah člověka k prostředí**					
	naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace, lidé)	Prv	Prv	Prv	Vl	Vl
	náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)					Př
	aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace)					
	prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví)					Př
	nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)					Př

Tradice – P 1

Mediální výchova (MV)

		1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
	Receptivní činnosti					
MV 1	**Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení**					
	pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě				Inf	Čj Inf
	rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných					Čj
	hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů)				Čj Inf	Čj Inf
	hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením					
	chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel					
	identifikování základních orientačních prvků v textu					
MV 2	**Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality**					
	různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce					
	rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem					
	hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality)					
	vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje)					
	identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá					
	identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)					
MV 3	**Stavba mediálních sdělení**					
	příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií)					

	principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost)					
	příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)					
MV 4	**Vnímání autora mediálních sdělení**					
	identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení					
	výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci					
	prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu					
MV 5	**Fungování a vliv médií ve společnosti**					
	organizace a postavení médií ve společnosti				Inf	Inf
	faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování					
	způsoby financování médií a jejich dopady					
	vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy					
	role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování					
	role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam)					
	vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)					
	role médií v politických změnách					
	Produktivní činnosti					
MV 6	**Tvorba mediálního sdělení**					
	uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení					
	tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium				Inf	Inf
	technologické možnosti a jejich omezení					
MV 7	**Práce v realizačním týmu**					

	redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média					
	utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu	Všechny předměty: Týmová spolupráce	Všechny předměty: Týmová spolupráce	Všechny předměty: Týmová spolupráce	Všechny předměty: Týmová spolupráce	Všechny předměty: Týmová spolupráce
	stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti	Všechny předměty: Týmová spolupráce	Všechny předměty: Týmová spolupráce	Všechny předměty: Týmová spolupráce	Všechny předměty: Týmová spolupráce	Všechny předměty: Týmová spolupráce
	faktory ovlivňující práci v týmu					
	pravidelnost mediální produkce					

Tradice – P 1

Poznámky k projektům:

Tradice – P 1

Celoroční práci doprovází informace o dodržování lidových tradic. Žáci si aktivně uvědomují souvislosti tradice s přírodou, aktivně se zapojují do organizace jednotlivých činností, uvědomují si, jak hezké může být pro někoho vyrobit dárek, který mu udělá radost, recitují, zpívají a hrají na hudební nástroje → učí se vystupovat před větším počtem lidí, mohou prodávat své výrobky, připravují akci a pomáhají s organizací celé akce.

Cílem je žáky seznámit s lidovými tradicemi, popěvky, koledami, básněmi a písněmi, s pracností přípravy takovéto akce a její náročností. Dalším cílem je motivovat žáky k výrobě dárkových a vzpomínkových předmětů. Naučit žáky oceňovat ruční práci svoji a druhých.

Projektu se účastní všichni žáci od 1. – 5. ročníku.

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

2.VYDÁNÍ – 2.část

ZÁKLADNÍ ŠKOLA VRČEŇ,
OKRES PLZEŇ – JIH, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

4 Učební plán

Vyučovací předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	**Celková dotace**	**RVP**
Český jazyk	5 + 4	7 + 2	7 + 1	7 + 1	7 + 1	**33 +9**	**33**
Anglický jazyk		0 + 1	3	3	3	**9 + 1**	**9**
Matematika	4	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	**20 + 4**	**20**
Informatika				1	1	**2**	**2**
Prvouka	2	2	1 + 1			**5 + 1**	**11**
Přírodověda				1,5	1,5+0,5	**3 + 0,5**	
Vlastivěda				1,5	1,5+0,5	**3 + 0,5**	
Hudební výchova	1	1	1	1	1	**5**	**12**
Výtvarná výchova	1	1	2	2	1	**7**	
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	**10**	**10**
Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	**5**	**5**
Průřezová témata	0	0	0	0	0	**0**	**0**
Disponibilní časová dotace	4	4	3	2	3	**16**	**16**
Celková dotace	20	22	24	26	26	**118**	**118**

Rozdělení disponibilní časové dotace 16

Český jazyk	4	2	1	1	1	**9**	**16**
Anglický jazyk		1				**1**	
Matematika		1	1	1	1	**4**	
Prvouka			1			**1**	
Přírodověda					0,5	**0,5**	
Vlastivěda					0,5	**0,5**	

4.1 Poznámky k učebnímu plánu

V 1. – 5. ročníku lze vyučovat předmětům v blocích (bez přestávky, kterou je možno žákům umožnit podle jejich potřeby a individuálně), v menších časových celcích než je 1 vyučovací hodina a jednotlivé činnosti a předměty kombinovat a propojovat podle potřeby učitele (zvláště při výuce v projektech) s tím, že bude zachována týdenní stanovená časová dotace pro daný předmět. Je možné spojit i více vyučovacích hodin jednoho předmětu a splnit tak časovou dotaci z dalšího týdne. (Příklad: 12.5. - Poznávání přírodnin ve volné přírodě, vycházka – časová náročnost 4 vyučovací hodiny; do dalšího týdne se poznamená, že bylo odučeno dne 12.5.)

Český jazyk	➢ Stanovená časová dotace 33 hodin je posílena o 9 hodin z disponibilní časové dotace. ➢ V 1.ročníku má předmět komplexní charakter. Od 2. do 5 ročníku je členěn na Komunikační a slohovou výchovu, Jazykovou výchovu a Literární výchovu. ➢ Psaní je součástí Komunikační a slohové výchovy a může se vyučovat v menších časových celcích než je 1 vyučovací hodina. ➢ V rámci předmětu jsou realizována průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova
Anglický jazyk	➢ Stanovená časová dotace 9 hodin je posílena o 1 hodinu z disponibilní časové dotace. ➢ Ve 2.ročníku má předmět charakter seznamování s jazykem formou her pouze ústní a poslechovou formou – Listening, Speaking; od 2.pololetí 2.ročníku budou žáci postupně seznamováni s psaným textem v učebnici; hodnocení jazyka je spíše motivující – Listening, Speaking, Reading ➢ Od 3.ročníku jsou zastoupeny všechny složky jazyka: Listening, Reading, Writing, Speaking ➢ V rámci předmětu jsou realizována průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Multikulturní výchova (MkV), Výchova a myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)
Matematika	➢ Stanovená časová dotace 20 hodin je posílena o 4 hodiny z disponibilní časové dotace ➢ Při výuce jsou využity prvky činnostního učení (Tvořivá škola) ➢ Geometrické učivo je zastoupeno alespoň 2x týdně, zpravidla v kratších časových celcích než je jedna vyučovací hodina ➢ V rámci předmětu je realizováno průřezové téma: Osobnostní a sociální výchova
Informatika	➢ Stanovená časová dotace 2 hodiny není posílena z disponibilní časové dotace ➢ Výuka informatiky je organizována v běžné učebně s přenosnými notebooky, které mají připojení k internetu ➢ V rámci předmětu je realizováno průřezové téma: Mediální výchova (MV)
Prvouka	➢ Stanovená časová dotace 5 hodin je posílena o 1 hodinu z disponibilní časové dotace ➢ V rámci předmětu jsou realizována průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Environmentální výchova (EV), Multikulturní výchova (MkV), Výchova demokratického občana (VDO)
Přírodověda	➢ Stanovená časová dotace 3 hodin je posílena o 0,5 hodiny z disponibilní časové dotace ➢ V rámci předmětu jsou realizována průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Environmentální výchova (EV), Multikulturní výchova (MkV)
Vlastivěda	➢ Stanovená časová dotace 3 hodin je posílena o 0,5 hodiny

	z disponibilní časové dotace ➢ V rámci předmětu jsou realizována průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV, Výchova a myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS), Multikulturní výchova (MkV), Výchova demokratického občana (VDO), Environmentální výchova (EV)
Hudební výchova	➢ Stanovená časová dotace 5 hodin není posílena o hodiny z disponibilní časové dotace ➢ V rámci předmětu jsou realizována průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana
Výtvarná výchova	➢ Stanovená časová dotace 7 hodin není posílena o hodiny z disponibilní časové dotace ➢ V rámci předmětu jsou realizována průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova demokratického občana (VDO)
Tělesná výchova	➢ Stanovená časová dotace 10 hodin není posílena o hodiny z disponibilní časové dotace ➢ V 2. - 4.ročníku je stanovena povinná výuka plavání bude-li školou plavání organizováno; v týdnech, kdy je plavecký výcvik, nebudou prováděny hodiny TV v tělocvičně a budou nahrazeny jinými předměty ➢ V rámci předmětu jsou realizována průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Multikulturní výchova (MkV)
Pracovní činnosti	➢ Stanovená časová dotace 5 hodin není posílena o hodiny z disponibilní časové dotace ➢ V rámci předmětu jsou realizována průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova demokratického občana (VDO)

Průřezová témata:
Není stanoven samostatný předmět. Jsou vyučována jako součást jednotlivých předmětů formou projektů, besed a dalších forem práce.
Škola má povinnost zařadit a realizovat PT se všemi žáky v průběhu vzdělávání na daném stupni.

Nepovinné předměty:
Nejsou stanoveny.

5 Učební osnovy

5.1 Vyučovací předmět: Český jazyk

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE
Vzdělávací oblast je realizována prostřednictvím vyučovacích předmětů	Český jazyk, Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu Český jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci, v případě integrace uvést z jakých vzdělávacích oborů, jejich částí a průřezových témat je vzdělávací obsah předmětu vytvořen)

Obsahové vymezení předmětu Český jazyk

Základem vzdělávacího obsahu předmětu Český jazyk je vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk pro 1. stupeň upravený na výstupní úroveň 5. ročníku

- naučit se správně, plynule, hbitě a výrazně číst
- rozumět přiměřeně dlouhému a srozumitelnému textu čtenému nahlas i potichu
- postupně rozšiřovat slovní zásobu
- správně se vyjadřovat spisovným jazykem v řeči i v psaném projevu
- osvojit si základy pravopisu určeného pro toto období
- ve výuce podporovat samostatnost žáků, vést je k uvažování, nechávat probírané jevy pozorovat, třídit, srovnávat, zdůvodňovat a užívat v různých obměnách
- dát žákům časový prostor pro uplatnění jejich zájmů, dosavadních vědomostí a zkušeností, podporovat tvořivou práci žáků
- vést žáky k používání různých přehledů, grafických znázornění, náčrtových schémat, které jim pomůže abstraktní učivo zkonkretizovat, zjednodušit, usnadnit jeho pochopení
- postupně vytvářet návyk vlastní kontroly ukončené práce, uvažovat nad chybami
- průběžně klást důraz na komunikaci mezi žáky, využívání probíraných jevů v jednoduchých mluvních cvičeních
- soustavnými i příležitostnými cviky vypěstovat jazykový cit žáka, tak aby se dovedl vyjádřit prostě, stručně a jasně slovem i písmem
- dbát, aby se ve školních projevech žáků nevyskytovala hrubá a hanlivá slova, ani slova z dětské hantýrky, nahrazovat je tvary správnými
- vést je k zájmu o četbu naučnou i o četbu, která by byla blízká jejich citovým prožitkům, dále jim ukázat, jak zaznamenávat, co přečetli i dojmy z četby
- dbát na mezipředmětové vztahy
- u naučných textů, které by měly být vždy přiměřené věku žáků, učit žáky vyjádřit hlavní myšlenku nebo poznatek

Časové vymezení předmětu Český jazyk

Vzdělávací oblast je časově dotována v souladu s RVP ZV, tedy 42 vyučovacích hodin pro vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace (předmět Český jazyk – 33 hodin, Anglický jazyk - 9 hodin)
Časová dotace je pro tento předmět stanovena na 33 vyučovací hodiny týdně
Těchto 33 vyučovacích hodin je posíleno o 9 vyučovacích hodin z disponibilní dotace
Celková dotace činí 42 vyučovací hodiny týdně

1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	Celková dotace
5 + 4	7 + 2	7 + 1	7 + 1	7 + 1	33 + 9

Organizační vymezení předmětu Český jazyk
Výuka Českého jazyka je realizována formou vyučovacích hodin. Podle potřeby je možné vyučovat v blocích a přesunovat vyučovací hodiny než je dáno rozvrhem hodin. Je nutné zachovat stanovený počet vyučovacích hodin týdně.
Předmět je zaměřen na rozvoj dovedností žáků, vědomostí i znalostí
Do předmětu Český jazyk jsou začleněna průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie; společné postupy uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků
Je dán důraz na samostatnou práci žáků vzhledem k možnosti výuky ve spojených ročnících, rozvíjí se samostatnost, schopnost rozhodování.
Výukou předmětu Český jazyk jsou metodami a formami rozvíjeny všechny stanovené klíčové kompetence, výchovně vzdělávací strategie jsou uvedeny v části Charakteristika ŠVP.

Kompetence k učení
- Na začátku vyučovací jednotky vždy společně s žáky vyvodíme cíl, na konci vyučovací jednotky společně zhodnotíme jeho dosažení.
- Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání, třídění, zpracovávaní a prezentace informací.
- Žáky vedeme k sebekontrole a k sebehodnocení – projektové vyučování, projektivní techniky.
- Vyžadujeme od žáků vhodné rozvržení vlastní práce.
- Individuálním přístupem k žákům, maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch.
- Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a podněcovat je k jejich tvořivosti.

Kompetence k řešení problémů
- Výuku vedeme tak, aby žáci hledali různá řešení problému, svoje řešení si dokázali obhájit.
- Ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy (Kalibro, matematický Klokánek).
- U žáků postupně zdokonalujeme kompetenci práce s informacemi, aby je žáci uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat.
- V projektových dnech a v předmětových projektech podporujeme žáky k využívání logického řešení problémů, diskuse, formy pokusu a omylu, aktivního zapojení.
- Vedeme starší žáky k přípravě různých aktivit pro mladší spolužáky.
- Děti vedeme k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení – třídní projekty.

Kompetence komunikativní
- Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni.
- Umožňujeme žákům prezentovat vlastní názory při ranním kruhu.
- Učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných – diskuse.
- Podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami – diskuse.

- Využíváme metody obsahující prvky prezentace výsledků.
- Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování – referáty, prezentace.
- Zařazujeme činnosti umožňující komunikaci s různými věkovými skupinami žáků i s dospělou populací (spolupráce a společné akce všech žáků různého věku, akce pro rodiče a veřejnost).
- Využíváme různé typy čtení, rozhovor, skupinovou práci, práci na PC, poslechy a myšlenkové mapy.
- Učíme žáky využívat časové údaje při řešení různých situací, rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.
- Dbáme na vyjadřování myšlenek žáků, poznatků a dojmů.
- Necháváme žáky reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Kompetence sociální a personální

- Využíváme komunitního kruhu, diskusního kruhu.
- Vyžadujeme od žáků zodpovědnost za plné dodržování školního řádu.
- Učitel zařazuje skupinovou práci, spolupráci ve třídě, vzájemnou pomoc při učení.
- Usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině.
- Žákům poskytujeme možnost, dle svého uvážení projevit své pocity a nálady.
- Do výuky pravidelně zařazujeme projekty, projektové dny, kooperativní vyučování.
- Žáky vedeme k důslednému respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí.
- Učíme je zároveň k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky – sociální hry, hlasování, projektivní techniky, rozhovor.
- Zařazujeme činnosti umožňující komunikaci s různými věkovými skupinami žáků i s dospělou populací (spolupráce a společné akce všech žáků různého věku, akce pro rodiče a veřejnost).

Kompetence občanské

- Ve třídních kolektivech podporujeme žáky ke společnému stanovení pravidel chování.
- Pravidla chování vytvořená ve třídách vyvozujeme ze školního řádu.
- Respektujeme individuální rozdíly (integrovaní žáci, národnostní a kulturní rozdíly) – porovnávání, rozhovor.
- K prezentaci vlastních názorů žáků využíváme ranní kruh.
- Při ranním kruhu je žákům poskytujeme možnost, dle svého uvážení, projevit své pocity a nálady a upozornit na fyzické i psychické násilí, se kterým se setkávají.
- Ve výuce používáme metody hraní rolí pro přiblížení různých životních situací a jejich řešení, využíváme prožitkové vyučování.
- Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí.
- Vyžadujeme od žáků hodnocení vlastního chování i chování spolužáků, hledání společného řešení při nedodržování pravidel třídy či školního řádu - vyžadujeme od žáků přijetí zodpovědnosti za plné dodržování pravidel třídy i školního řádu.
- Pořádáme akce připomínající lidové tradice (Vánoce, Velikonoce a další).
- Žáky motivujeme k zodpovědnosti.

Kompetence pracovní

Zapojujeme žáky do přípravy školních projektů.

- Výuku doplňujeme o praktické exkurze a besedy.
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi - cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia.
- Umožňujeme žákům samostatné organizování akcí mimo vyučování, přípravě akcí pro mladší spolužáky i pro rodiče.
- Vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení.

- Dbáme na dodržování termínů a kvality práce.
- Žáky vedeme k odpovědnosti za svůj výsledek.

Kompetence digitální

- Dáváme žákům prostor ke čtení elektronických textů, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů).
- Vedeme žáky ke zjištění, které čtenářské strategie jsou vhodné i pro digitální čtení.
- Učíme žáky využívání navigace v různých prostředích obrazovky (např. šipky, mapy stránek).
- Klademe důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů.
- Podporujeme žáky v získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji a v orientaci v rozložení jednotlivých znaků, velkých a malých písmen, číslic a symbolů na klávesnici vedeme žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi.
- Učíme žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, e-mail, chat) a pro sdílení výsledků samostatné nebo společné práce.
- Motivujeme žáky k tvorbě příběhů prostřednictvím digitálního storytellingu.
- Umožňujeme žákům využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov).
- Vedeme žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk
1.období
Český jazyk - 1.ročník
Tématické okruhy: Jazykové vyučování

Výstupy: žák

ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky (výstup z RVP)

ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná (výstup z RVP)

ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost (výstup z RVP)

ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru (výstup z RVP)

ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves (výstup z RVP)

ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy (výstup z RVP)

ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky (výstup z RVP)

ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování (výstup z RVP)

Očekávané výstupy z RVP ZV	Dílčí výstupy Žák:	Učivo		Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
ČJL-3-2-01	• **Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova.** • **Čte slova rozdělená na hlásky.**	Zvuková stránky jazyka, písmena velká, malá, tištěná, psací, tečka, čárka, ?, !, : , -, uvozovky Rozdělí slova na hlásky a slabiky; složí slovo z daných hlásek a slabik; pojmenuje diakritická		OSV 1 – 11

	• **Odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.** • **Rozlišuje slovo, slabiku, hlásku.** • **Čte a rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky.** • **Pozná větu, píše na konci věty tečku.**	znaménka; určí počet a délku slabik ve slově; správně čte slova se skupinami: dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, di, ti, ni, dy, ty, ny. Délka samohlásky Opis a přepis slov a vět		
ČJL-3-2-05	• **Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.** •	Kultura mluveného projevu: správné tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves Poděkování, omluva Užívá gramaticky správné tvary.		
ČJL-3-2-08	• **Odůvodňuje a píše správně velká písmena na začátku věty.**	Uvědomuje si začátek a konec věty v grafické podobě; odůvodňuje pravopis psaní velkých písmen na začátku věty; učí se správnou intonaci věty oznamovací, tázací a rozkazovací.		

Český jazyk - 1.ročník

Tématické okruhy: Komunikační a slohová výchova

Výstupy: žák
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti (výstup z RVP)
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti (výstup z RVP)
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru (výstup z RVP)
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost (výstup z RVP)
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči (výstup z RVP)
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích (výstup z RVP)
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev (výstup z RVP)
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním (výstup z RVP)
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev (výstup z RVP)
ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení (výstup z RVP)
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh (výstup z RVP)

Očekávané výstupy z RVP ZV	**Dílčí výstupy** **Žák:**	**Učivo**		**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**
ČJL-3-1-01	• **Čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.** • **Čte nahlas slova, věty a krátké texty** • **Rozpozná nadpis, řádek, odstavec, článek.**	Praktické čtení, technika čtení, čtení pozorné, orientační prvky v textu – odstavec, nadpis, řádek. Čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti; seznamuje se s orientačními prvky v textu. Věcné čtení.		VDO 1 MkV 2,4,5 EV 3
ČJL-3-1-02	• **Porozumí písemným nebo mluveným**	Věcné a praktické naslouchání – pozorné,		

	pokynům přiměřené náročnosti. • **Adekvátně reaguje na mluvené pokyny (pozdrav, oslovení, prosba, poděkování, omluva, blahopřání)**	zaznamenávání slyšeného, reagování na otázky. Splní úkol podle jednoduchého písemného zadání; ze slyšeného textu si zapamatuje informace důležité pro splnění úkolu.		
ČJL-3-1-03	• **Respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru.** • **Pozdraví, poděkuje, požádá, omluví se.**	Mluvený projev – vyjadřování závislé na komunikační situace (pozdrav, oslovení, omluva, poděkování, požádání). Při vedení rozhovoru respektuje pravidla slušného chování; umí správně formulovat žádost, poděkování, omluvu. Souvislý mluvený projev. Technika mluveného projevu: dýchání, výslovnost a nonverbální prostředky.		
ČJL-3-1-04	• **Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.**	Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou výslovnost (spolupráce s logopedickými odborníky); správně dýchá.		
ČJL-3-1-05	• **S pomocí učitele aplikuje zásady správného dýchání a mluveného projevu.** • **V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.**	Souvislý mluvený projev. Technika mluveného projevu: dýchání, výslovnost a nonverbální prostředky. Mluvený projev – techniky (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost).		
ČJL-3-1-06	• **Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných situacích.**	Mluvený projev – vyjadřování závislé na komunikační situaci. Používá přiměřené síly hlavu, vhodné výrazy a přiměřenou gestikulaci.		
ČJL-3-1-07	• **Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.**	Mluvený projev – vypravování. Krátce vypráví o zážitku z doby mimo vyučování.		
ČJL-3-1-08	• **Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.** • **Uvolňuje si ruku, nacvičuje správné držení těla, držení psacího náčiní.** • **Udržuje si pracovní a hygienické návyky, včetně prvních návyků psaní na počítači.**	Písemný projev - správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, orientace v ploše. Dbá na správné sezení a držení psacího náčiní; správné zacházení s různými druhy grafického materiálu. Hygiena psaní: uvolňuje se ruku		
ČJL-3-1-09	• **Píše správné tvary písmen a číslic i podle diktátu, správně spojuje písmena i slabiky.**	Píše správně tvary písmen a číslic; správně spojuje písmena a slabiky; kontroluje vlastní písemný projev. Písemný projev – technika psaní (úhlednost,		

	• **Kontroluje vlastní písemný projev.** • **Orientuje se na klávesnici počítače.**	čitelnost), tvary psací abecedy, tvary číslic. Technika psaní.		
ČJL-3-1-10	• **Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení**	Psaní krátkých vět		
ČJL-3-1-11	• **Seřadí ilustrace podle časové dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.** • **Podle obrázkové osnovy vypráví jednoduchý příběh.**	Mluvený projev – vypravování podle obrázkové osnovy. Vypráví pohádku podle obrázkové osnovy, dialog na základě obrazového materiálu.		

Český jazyk - 1.ročník

Tématické okruhy: Literární výchova

Výstupy: žák
ČJL-3-3-01 čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku (výstup z RVP)
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu (výstup z RVP)
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění (výstup z RVP)
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností (výstup z RVP)

Očekávané výstupy z RVP ZV	**Dílčí výstupy** **Žák:**	**Učivo**		**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**
ČJL-3-3-01	• **Čte ve vhodném tempu přiměřené texty. Přednáší zpaměti krátké básně.** • **Pozorně naslouchá čtení,** • **Recituje básně, říkadla a rozpočítadla, zpaměti je přednáší.**	Zážitkové čtení a naslouchání, tvořivé činnosti s literárním textem. Čte s porozuměním krátký text; odpovídá celou větou na doplňující otázky; správně vyslovuje a intonuje; přednese zpaměti báseň a kratší prozaický text. Literární žánry (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, pohádka) a další pojmy (kniha, čtenář, divadelní představení, loutkové divadlo, herec). Tvořivé činnosti s literárním textem: přednes, dramatizace Soustředěně naslouchá reprodukovanému textu; odpovídá na otázky ke slyšenému textu; vyjádří vlastní pocity z přečteného.		VDO 1 EV 3
ČJL-3-3-02	• **Vyjadřuje své pocity z přečteného textu.** • **Rozpozná dobro a zlo v jednání pohádkových poslav.**	Čte s porozuměním krátký text; odpovídá celou větou na doplňující otázky; správně vyslovuje a intonuje; přednese zpaměti báseň a kratší prozaický text. Literární žánry (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, pohádka) a další pojmy (kniha, čtenář, divadelní		

		představení, loutkové divadlo, herec). Tvořivé činnosti s literárním textem: přednes, dramatizace		
ČJL-3-3-03	• **Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších.** • **Odliší jednotlivé literární pojmy.**	Rozlišuje literární žánry; vyhledává a vytváří rýmy. Základní literární pojmy – rozpočítadlo, hádanka, říkanka, kniha, čtenář, divadelní představení, loutkové divadlo, herec. Tvořivé činnosti s literárním textem: přednes, dramatizace Čte s porozuměním krátký text; odpovídá celou větou na doplňující otázky; správně vyslovuje a intonuje; přednese zpaměti báseň a kratší prozaický text.		
ČJL-3-3-04	• **Pracuje tvořivě s literárním textem**	Zážitkové čtení a naslouchání tvořivé činnosti s literárním textem. Čte s porozuměním krátký text; odpovídá celou větou na doplňující otázky; správně vyslovuje a intonuje; přednese zpaměti báseň a kratší prozaický text. Literární žánry (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, pohádka) a další pojmy (kniha, čtenář, divadelní představení, loutkové divadlo, herec). Tvořivé činnosti s literárním textem: přednes, dramatizace		

Český jazyk - 2.ročník

Tématické okruhy: Jazykové vyučování

Výstupy: žák

ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky (výstup z RVP)

ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná (výstup z RVP)

ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost (výstup z RVP)

ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru (výstup z RVP)

ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves (výstup z RVP)

ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy (výstup z RVP)

ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky (výstup z RVP)

ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování (výstup z RVP)

Očekávané výstupy	**Dílčí výstupy**	**Učivo**		**Průřezová témata a mezipředmětové**

z RVP ZV	Žák:			vztahy
ČJL-3-2-01	• **Rozděluje slova na konci řádku.** • **Seřadí slova v abecedním pořádku podle jejich prvního písmena.** • **Identifikuje a správně píše slova, v nichž dochází ke spodobě znělosti.** • **Označí přízvučnou slabiku ve slově.** • **Správně vyslovuje a píše spojení předložky a ohebných slov.**	Spisovná výslovnost. Spodoba znělosti. Slovní přízvuk. Zvuková stránka jazyka – písmena velká, malá, tištěná, psací, druhy samohlásek, souhlásek (třídění); slabikotvorné l, r; abeceda, rozdělí slova na slabiky.		OSV 1 - 11
ČJL-3-2-02	• **Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná a podřadná.** • **Pozná slovo významově nadřazené ve skupině slov a ke skupině slov přiřadí slovo významově nadřazené.** • **V textu najde slova příbuzná, citově zabarvená a zdrobněliny, vytvoří vlastní.** • **Přiřadí správně slova stejného anebo podobného významu a slova významu opačného.** • **Rozpozná a uvede více významů u známých slov.**	Slovní zásoba a tvoření slov – význam slova, antonyma, synonyma. Přiřadí slova opačného a podobného významu; rozlišuje slova významem podřazená, nadřazená a souřadná, slova příbuzná, citově zabarvená a zdrobněliny.		
ČJL-3-2-03	• **Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost.**	Tvarosloví – slovní druhy (řada, třídit do skupin – věc, děj, okolnosti, vlastnosti), významové okruhy slov. Vyjmenuje řadu slovních druhů; pozná podstatné jméno, sloveso, předložku a často používané spojky.		
ČJL-3-2-07	• **Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové a zvukové prostředky.** • **Zaznamená správně interpunkci na konci věty.** • **Rozpozná oznámení, otázku, výtku, rozkaz a přání.** • **Moduluje melodii výpovědi podle svého záměru.** • **V krátké výpovědi opraví chybnou**	Zvuková stránka jazyka – modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk). Rozlišuje druhy vět – oznamovací, tázací, rozkazovací, přací; správně intonuje otázku a důrazný rozkaz. Skladba – věta jednoduchá a souvětí. V textu vyhledá větu jednoduchou a souvětí (jednoduché příklady). Spisovná výslovnost Spodoba znělosti Slovní přízvuk		

	modulaci.			
ČJL-3-2-08	• **Aplikuje pravidla psaní u,ů a ú.** • **Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čte slova rozdělená na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.** • **Odůvodňuje a píše správně i/y po měkkých a tvrdých souhláskách.** • **Odůvodňuje a píše správně dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě ve slabikách mimo morfologický šev.** • **Správně píše velká písmena na počátku vět a vlastních jmen osob a zvířat, místní pojmenování, pravopis zdůvodní.**	Pravopis – měkkých a tvrdých slabik, slabiky bě, pě, vě, mě v kořeni slova. Třídí samohlásky na krátké a dlouhé, zařadí dvojhlásky; třídí souhlásky podle druhu; zvládá pravopis tvrdých a měkkých slabik; správně píše slova se slabikami: bě, pě, vě, mě, dě, tě, ně v kořeni slova; umí abecedně seřadit slova podle prvního písmene. Pravopis lexikální. Vlastní jména osob a zvířat – pravopis; adresa; názvy obcí v okolí. Správně napíše svoji adresu a adresu školy.		M – Číslo a početní operace, Závislosti a vztahy, práce s daty.

Český jazyk - 2.ročník

Tématické okruhy: Komunikační a slohová výchova

Výstupy: žák
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti (výstup z RVP)
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti (výstup z RVP)
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru (výstup z RVP)
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost (výstup z RVP)
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči (výstup z RVP)
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích (výstup z RVP)
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev (výstup z RVP)
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním (výstup z RVP)
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev (výstup z RVP)
ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení (výstup z RVP)
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh (výstup z RVP)

Očekávané výstupy z RVP ZV	**Dílčí výstupy** **Žák:**	**Učivo**		**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**
ČJL-3-1-01	• **Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.** • **Čte nahlas i potichu známé i neznámé jednoduché texty.** • **Jednoduše reprodukuje přečtené texty**	Praktické čtení, věcné čtení (čtení jako zdroj informací), čtení s porozuměním. Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti; vyhledá požadovanou informaci v časopisech, encyklopediích .		VDO 1 MkV 2,4,5 EV 3 VMEGS

ČJL-3-1-02	• **Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti k práci a pobytu ve škole a adekvátně na ně reaguje.** • **Rozumí jednoduchým pokynům z různých oblastí života, např. v dopravě, knihovně, divadle.**	Věcné a praktické naslouchání. Pracuje podle písemně nebo slovně zadaných pokynů. Čtení a naslouchání s porozuměním.		
ČJL-3-1-03	• **Respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru.** • **Podle konkrétní komunikační situace volí vhodné oslovení a rozloučení.** • **Vyslechne druhého, naváže na téma zmíněné partnerem.**	Mluvený projev – vyjadřování závislé na komunikační situaci; základní techniky, pravidla dialogu, prosba. Respektuje základní pravidla vedení rozhovoru; umí se zdvořile vyjadřovat; umí správně formulovat prosbu.		
ČJL-3-1-05	• **Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných situacích.** • **Správně dýchá a volí vhodné tempo řeči v připravených i nepřipravených školních projevech.**	Technika mluveného projevu – vyjadřování závislé na komunikační situaci. Vědomě používá vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči.		
ČJL-3-1-06	• **V krátkých promluvách v běžných školních i mimoškolních situacích užívá vhodně melodie a tempa řeči, pauz a důrazu.** • **Svůj projev doprovodí jednoduchými gesty a vhodnou mimikou.** • **Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.** • **Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.**	Vědomě používá vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči. Mluvený projev – vypravování. Srozumitelně vypráví o svých zážitcích. Mluvený projev – vypravování podle obrázkové osnovy. Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví příběh.		
ČJL-3-1-10	• **Píše krátká sdělení podle pokynů učitele.** • **Zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním.** • **Píše správné tvary písmen a číslic.** • **Kontroluje vlastní písemný projev.** • **Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.**	Písemný projev – správné sezení, držení psacího náčiní; hygiena zraku; orientace v ploše. Dodržuje osvojené hygienické návyky při psaní. Písemný projev – technika psaní (úhlednost, čitelnost); přehledný písemný projev; správné tvary písmen a číslic. Dbá na úhledný písemný projev. Písemný projev – adresa; písemný pozdrav. Umí správně napsat adresu; umí formulovat písemný pozdrav.		

Český jazyk - 2.ročník

Tématické okruhy: Literární výchova

Výstupy: žák
ČJL-3-3-01 čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku (výstup z RVP)
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu (výstup z RVP)
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění (výstup z RVP)
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností (výstup z RVP)

Očekávané výstupy z RVP ZV	Dílčí výstupy Žák:	Učivo		Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
ČJL-3-3-01	• **Čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty, užívá vhodnou melodii řeči, správně vyslovuje.**	Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů. Plynule čte s porozuměním přiměřený text; formuluje otázky k přečtenému textu. Krásná literatura. Poslech a přednes literárních textu.		VDO 1 EV 3 VMEGS
ČJL-3-3-02	• **Vyjadřuje své pocity z přečteného textu mluvenou formou nebo jednoduchými výtvarnými technikami, např. komiksem, obrázkem.** • **Stručně reprodukuje obsah krátkého literárního textu.** • **Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.**	Poslech literárních textů; zážitkové čtení a naslouchání, reprodukce textu. Formuluje otázky k slyšenému textu; určí hlavní postavy; rozliší dobro a zlo; přednese zpaměti báseň a kratší prozaický text. Počátky interpretace literatury. Tvořivé činnosti s literárním textem – volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu; dramatizace; vlastní výtvarný doprovod. Předvede jednoduchou dramatizaci; vytvoří vlastní ilustrace.		
ČJL-3-3-03	• **Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších.** • **Rozumí základním literárním pojmům.** • **Odlišuje pohádku od ostatních literárních textů.**	Rozlišuje poezii a prózu; v básni rozliší sloku, verš; seznámí se s pojmem básník/básnířka; orientuje se v textu podle odstavců; uvede typické formulace z klasických pohádek; hádanka, rozpočítadlo, říkanka. Seznámí se s pojmem spisovatel/spisovatelka, básník, čtenář, divadelní představení, herec, režisér.		
ČJL-3-3-04	• **Vymýšlí závěr jednoduchého příběhu.** • **Zaznamená klíčová místa jednoduchého literárního textu formou**	Čtení s porozuměním. Poslech literárních textů. Zážitkové čtení a naslouchání.		

	obrázku.	Tvůrčí psaní.		

Český jazyk - 3.ročník

Tématické okruhy: Jazykové vyučování

Výstupy: žák
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky (výstup z RVP)
ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná (výstup z RVP)
ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost (výstup z RVP)
ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru (výstup z RVP)
ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves (výstup z RVP)
ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy (výstup z RVP)
ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky (výstup z RVP)
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování (výstup z RVP)

Očekávané výstupy z RVP ZV	**Dílčí výstupy** **Žák:**	**Učivo**		**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**
ČJL-3-2-01	• **Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.**	Zvuková stránka jazyka – abeceda. Pravopis – vlastní jména. Umí seřadit slova podle prvního a druhého písmene; umí správně napsat jednoslovné názvy řek, pohoří, měst. Slovní zásoba a tvoření slov – stavba slova (kořen, část předponová a příponová); tvary podstatných jmen a sloves. Umí určit kořen slova, část předponovou a část příponovou; učí se rozlišovat slova příbuzná různé tvary slov. Pravopis – vyjmenovaná slova a velká písmena, správně píše vlastní názvy států.		OSV 1 - 11 M – Číslo a početní operace
ČJL-3-2-02	• **Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná.**	Zvuková stránka jazyka – modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk). Rozlišuje druhy vět – oznamovací, tázací, rozkazovací, přací; správně intonuje otázku a důrazný rozkaz. Skladba – věta jednoduchá a souvětí. V textu vyhledá větu jednoduchou a souvětí (jednoduché příklady).		

		Spisovná výslovnost. Spodoba znělosti. Slovní přízvuk.		
ČJL-3-2-03	• **Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost.**	Slovní zásoba a tvoření slov – význam slova, antonyma, synonyma. Přiřadí slova opačného a podobného významu; rozlišuje slova významem podřazená, nadřazená a souřadná, slova příbuzná, citově zabarvená a zdrobněliny.		
ČJL-3-2-04	• **Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru.** • **Rozezná slovo ohebné a slovo neohebné.**	Rozlišuje slovní druhy v jednoznačných případech; určí u podstatných jmen číslo, rod a pád. Tvarosloví – určování slovních druhů; mluvnické kategorie podstatných jmen; mluvnické kategorie sloves, slova ohebná x neohebná, slovní druhy.		
ČJL-3-2-06	• **Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy.** • **Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky.**	Skladba souvětí – tvoří souvětí; vhodné spojky; vzorce souvětí. Spojuje věty do souvětí vhodnými spojovacími výrazy – spojky, vztažná zájmena, příslovce.		
ČJL-3-2-08	• **Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech;** • **dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev;** • **velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat, místních pojmenování, států, ulic a zeměpisných názvů.**	Odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech i slovech příbuzných.		

Český jazyk - 3.ročník

Tématické okruhy: Komunikační a slohová výchova

Výstupy: žák

ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti (výstup z RVP)

ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti (výstup z RVP)

ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru (výstup z RVP)
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost (výstup z RVP)
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči (výstup z RVP)
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích (výstup z RVP)
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev (výstup z RVP)
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním (výstup z RVP)
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev (výstup z RVP)
ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení (výstup z RVP)
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh (výstup z RVP)

Očekávané výstupy z RVP ZV	**Dílčí výstupy** **Žák:**	**Učivo**		**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**
ČJL-3-1-01	• **Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.** • **Vyhledá informace v encyklopediích a slovnících pro děti.** • **Při čtení vhodně užívá nonverbální prostředky.** • **Reprodukuje obsah textu.** • **Doplní text o chybějící část, dovypráví jej, vymyslí název úryvku textu.**	Praktické čtení plynulé; věcné čtení a naslouchání – čtení jako zdroj informací; čtení vyhledávací. Čte plynule s porozuměním potichu a nahlas texty přiměřeného rozsahu a náročnosti; Mluvený projev – vypravování; mimojazykové prostředky (mimika, gesta). Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti; vyhledá požadovanou informaci v časopisech, encyklopediích. Tvořivá práce s textem.		VDO 1 MkV 2,4,5 EV 3 MV
ČJL-3-1-02	• **Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.** • **Aktivně se podílí na sestavování jednoduchých pravidel a pokynů pro různé situace ve škole.**	Splní úkol podle písemného zadání. Naslouchání a čtení s porozuměním.		M – Číslo a početní operace AJ – Pravidla komunikace Prv – práce s encyklopedií
ČJL-3-1-03	• **Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.** • **Dodržuje vhodnou vzdálenost k partnerovi, udržuje s ním oční kontakt.** • **Rozhovor bezdůvodně nepřerušuje nebo požádá o přerušení a uvede důvod.**	Mluvený projev – základní komunikační pravidla; zdvořilé vystupování; vzkaz. Zdvořile komunikuje s dospělými; zformuluje jednoduchý vzkaz. Dialog, verbální a nonverbální prostředky komunikace.		
ČJL-3-1-07	• **V jednoduchém projevu dbá na to, aby byl gramaticky a věcně správný.** • **Opraví chyby v samostatném vypravování spolužáka.**	Mluvený projev: kultivace mluveného projevu žáka - v jednoduchém projevu dbá na to, aby byl gramaticky a věcně správný; opraví chyby v samostatném vypravování spolužáka.		

	• **Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.** • **V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.** • **Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.**	Při mluveném projevu správně dýchá, tvoří hlas a vyslovuje; používá jazykové prostředky odpovídající dané situaci. Samostatně hovoří o zážitcích (film, divadlo, výstava, exkurze …).		
ČJL-3-1-06	• **Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.** • **Naslouchá mluvenému projevu spolužáka a uvědomuje si jeho nonverbální prostředky.** • **Odhalí výraznější chyby v mluveném projevu, upozorní na ně a pomůže s jejich opravováním.**	Mluvený projev – základní techniky mluveného projevu; vyjadřování na základě komunikační situace, aktivně se podílí na sestavování jednouchých pravidel a pokynů pro různé situace ve škole. Dialog, verbální a nonverbální prostředky komunikace. Mluvený projev: dialog, verbální a nonverbální prostředky komunikace - naslouchá mluvenému projevu spolužáka a uvědomuje si jeho nonverbální prostředky; odhalí výraznější chyby v mluveném projevu, upozorní na ně a pomůže s jejich opravováním.		
ČJL-3-1-08	• **Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.**	Písemný projev – správné sezení, držení psacího náčiní; hygiena zraku; orientace v ploše. Dodržuje osvojené hygienické návyky při psaní.		
ČJL-3-1-10	• **Sestaví osnovu a podle ní píše krátké texty.** • **Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev.** • **V písemném projevu užívá vhodně jazykové prostředky, grafické symboly a interpunkci a při tom aplikuje znalosti osvojené v jazykové výchově.** • **Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.**	Psaný projev: vypravování, popis, inzerát, pozdrav, dopis, základy elektronické komunikace (sms, e-mail, chat), grafické symboly; Rozvoj slovní zásoby - sestaví osnovu a podle ní píše krátké texty; Písemný projev – formální úprava textu; žánry písemného projevu (pozvánka); jednoduchý dotazník (vyplňování).		
ČJL-3-1-11	• **Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nic jednoduchý příběh.**	Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů; volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu; dramatizace; čtení textu po rolích; vlastní výtvarný doprovod. Domýšlí nedokončené příběhy a příběhy s otevřeným koncem; přednese zpaměti báseň a kratší prozaický text; volně reprodukuje obsah přečteného nebo		

		slyšeného textu; tvoří jednoduchou osnovu k textu; předvede jednoduchou dramatizaci; vytvoří vlastní ilustrace.		

Český jazyk - 3.ročník

Tématické okruhy: Literární výchova

Výstupy: žák
ČJL-3-3-01 čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku (výstup z RVP)
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu (výstup z RVP)
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění (výstup z RVP)
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností (výstup z RVP)

Očekávané výstupy z RVP ZV	Dílčí výstupy Žák:	Učivo		Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
ČJL-3-3-01	• **Čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.**	Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů. Plynule čte s porozuměním přiměřený text; formuluje otázky k přečtenému textu.		VDO 1 EV 3 MKV VMEGS
ČJL-3-3-02	• **Vyjadřuje své pocity z přečteného textu ústně i písemně.**	Zážitkové čtení a naslouchání, reprodukce literárního textu, tvořivé činnosti s literárním textem - podle svých schopností ztvární obsah textu jednoduchými obrázky, jednoduchým komiksem, dramatizací či hudebním doprovodem. Zážitkové čtení a naslouchání – charakteristika postav; postavy hlavní a vedlejší; poslech literárních textů, ústní a písemné vyjádření svých pocitů z přečteného textu. Posoudí charaktery postav a vyjádří svůj postoj vůči nim.		
ČJL-3-3-03	• **Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších.** • **Pozná a charakterizuje pohádku, příběh s dětským a zvířecím hrdinou, bajku.** • **Uvede nejznámější autory a ilustrátory knih pro děti.**	Literární pojmy: verš, rým, pohádka. Základní literární pojmy – báseň (verš, rým); pohádka (spisovatel); kniha, čtenář. Rozlišuje verš a rým v básni; zná rozdíl mezi básníkem a spisovatelem; pojmenuje některé základní znaky klasických pohádek. Dětská literatura.		

ČJL-3-3-04	• **Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.** • **Podle svých schopností ztvární obsah textu jednoduchými obrázky, jednoduchým komiksem, dramatizací či hudebním doprovodem.**	Tvořivé činnosti s literárním textem – domýšlí nedokončené příběhy a příběhy s otevřeným koncem; přednese zpaměti báseň a kratší prozaický text; volně reprodukuje obsah přečteného nebo slyšeného textu; tvoří jednoduchou osnovu k textu; předvede jednoduchou dramatizaci; vytvoří vlastní ilustrace. Zážitkové čtení a naslouchání, reprodukce literárního textu, tvořivé činnosti s literárním textem.		

2.období
Český jazyk - 4.ročník
Tématické okruhy: Jazykové vyučování

Výstupy: žák
ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová (výstup z RVP)
ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku (výstup z RVP)
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu (výstup z RVP)
ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary (výstup z RVP)
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty (výstup z RVP)
ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí (výstup z RVP)
ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje (výstup z RVP)
ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách (výstup z RVP)
ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu (výstup z RVP)

Očekávané výstupy z RVP ZV	**Dílčí výstupy** **Žák:**	**Učivo**		**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**
ČJL-5-2-01	• **Poznává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamové.** • **Vyhledává a vhodně použije slova stejného nebo podobné významu.**	Slovní zásoba a tvoření slov – slova jednovýznamová (pojmy); slova mnohovýznamová, synonyma, homonyma, spisovné. Rozlišuje slova jedno- a mnohovýznamová; používá je ve větách.		OSV 1 - 11
ČJL-5-2-02	• **Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.**	Slovní zásoba a tvoření slov – stavba slova; koncovka.		M – Číslo a početní operace

	• **Podle instrukcí učitele graficky zaznamená stavbu slova.** • **Rozpozná a správně napíše předponu a předložku, zvládá jejich pravopis.**	Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou a předponovou a koncovku, graficky zaznamená stavbu slova.		AJ – Slovní druhy
ČJL-5-2-04	• **Vhodně užívá koncovky spisovné a nespisovné s ohledem na komunikační situaci.** • **Určí nespisovné tvary u českých slov.** • **Označí různé komunikační situace, při nichž je vhodné užívat spisovných tvarů slov.**	Tvarosloví: slovní druhy plnovýznamových slov, spisovné a nespisovné tvary jmen, zájmen a sloves.		
ČJL-5-2-03	• **Vyhledá v neznámém textu plnovýznamových slov a určí jejich slovní druhy, využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.**	Tvarosloví – mluvnické kategorie podstatných jmen; mluvnické kategorie sloves. Pravopis – koncovky podstatných jmen. Určuje slovní kategorie; určuje u podstatných jmen pád, číslo, rod a vzor; určuje u sloves osobu, číslo, čas a způsob; správně používá koncovky podle vzorů podstatných jmen.		
ČJL-5-2-05	• **Vyhledává základní skladební dvojici ve dvojčlenné větě.** • **Ve větách s nevyjádřeným podmětem tvoří základní skladební dvojici za pomoci příslušných osobních zájmen.**	Skladba – věta jednoduchá; vyjádřený podmět; nevyjádřený podmět; slovesný přísudek; určovací základní skladebné dvojice. Vyhledává podmět a přísudek; zná termín holá věta, souvětí souřadné a podřadné. Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.		
ČJL-5-2-07	• **Ve svém projevu užívá vhodných spojovacích výrazů a obměňuje je dle pokynů učitele.**	Skladba: základní větné členy, neyyjádřený podmět, souvětí souřadné a podřadné. Spojovací výrazy.		
ČJL-5-2-08	• **Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.**	Pravopis – vyjmenovaná slova; shoda přísudku s podmětem; vlastní jména. Odůvodňuje a píše i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech i slovech příbuzných; používá správně koncovky příčestí minulého; správně píše vlastní názvy států.		

Český jazyk - 4.ročník

Tématické okruhy: Komunikační a slohová výchova

Výstupy: žák

ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas (výstup z RVP)

ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává (výstup z RVP)
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení (výstup z RVP)
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta(výstup z RVP)
ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku (výstup z RVP)
ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě (výstup z RVP)
ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru (výstup z RVP)
ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace (výstup z RVP)
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry(výstup z RVP)
ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti (výstup z RVP)

Očekávané výstupy z RVP ZV	**Dílčí výstupy** **Žák:**	**Učivo**		**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**
ČJL-5-1-02	• **V krátkém odstavci nalezne klíčová slova a obsahové jádro sdělení, svůj výběr zdůvodní.** • **Vypíše z textu požadované informace.** • **Vyhledá v textu informace, které jej zaujmou nebo o nichž se chce více dozvědět.** • **Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu a nahlas.** • **Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.**	Věcné čtení a čtení a naslouchání s porozuměním – čtení vyhledávací, čtení jako zdroj informací. Vyhledává v textu požadované informace a zapíše je, v odstavci nalezne klíčová slova a obsahové jádro sdělení, svůj výběr zdůvodní – osnova textu, výpisky, vypravování, popis.		VDO 1 MKV 2,4,5 EV 3 MV OSV
ČJL-5-1-01	• **Sdílí s ostatními čtenáři své pochopení textu a své prožitky.**	Čtení a naslouchání s porozuměním a věcné čtení. Osnova textu, vypravování, výpisky, popis.		
ČJL-5-1-03	• **Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.** • **Sestaví souvislé vypravování a popis (podle pravidel časové a příčinné souvislosti).**	Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení; vytvoří vzkaz, zprávu, oznámení a napíše je; vytvoří krátký mluvený projev s dodržením časové posloupnosti. Doplní neúplný text.		M – Číslo a početní operace, Netradiční aplikační úlohy a problémy Př – Poznámky Vl - Poznámky
ČJL-5-1-04	• **Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení, vybere a zapamatuje si z něj podstatná fakta.** • **Zaznamená si data a informace, s nimiž chce v budoucnosti dále pracovat.**	Čtení a naslouchání s porozuměním a věcné čtení. Osnova textu, vypravování, výpisky, popis.		

ČJL-5-1-05	• **Vede telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.** • **Dodržuje pravidla komunikace v různých prostředích a pravidla bezpečnosti na internetu.** • **Vhodně se zapojí do rozhovoru, udržuje a ukončí jej.**	Mluvený projev – základní komunikační pravidla; oslovení, zahájení a ukončení rozhovoru; telefon a záznamník. Mluvený projev – zdvořilé vystupování, nonverbální prostředky, dialog, spisovná výslovnost. Elektronická komunikace: chat, sociální sítě, telefon.		
ČJL-5-1-08	• **Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.** • **Rozhodne, zda je ukázka textu vhodná pro určitou situaci (s ohledem na spisovnost projevu).**	Mluvený projev – zdvořilé vystupování, nonverbální prostředky, dialog, spisovná výslovnost. Elektronická komunikace: chat, sociální sítě, telefon.		
ČJL-5-1-07	• **Dle komunikačního záměru vědomě moduluje a intonuje promluvu,užívá vhodně tempa a pauz řeči.** • **Promluvu upraví podle změněného záměru.**	Mluvený projev – zdvořilé vystupování, nonverbální prostředky, dialog, spisovná výslovnost. Elektronická komunikace: chat, sociální sítě, telefon. Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru.		
ČJL-5-1-09	• **Správně aplikuje pravopisné a gramatické jevy v jednoduchých písemných projevech.** • **Dodržuje kompoziční a jiné požadavky spojené s vypravováním a popisem.**	Písemný projev: dopis, blahopřání, vzkaz, zpráva, oznámení, inzerát a dotazník.		
ČJL-5-1-06	• **Za pomoci učitele rozpoznává v mediálních produktech (zejména v reklamě) některé manipulativní záměry a techniky a diskutuje o nich.**	Věcné naslouchání a čtení.		
ČJL-5-1-10	• **Sestaví osnovu vyprávění, než začne psát souvislý text.** • **Tvoří nadpisy, člení text na odstavce.** • **V souvislém textu zachovává časovou a příčinnou souvislost.** • **Podle osnovy vypráví krátký příběh, užívá vhodný jazyk.** • **Popíše svůj pokoj, členy rodiny, jednoduchý pracovní postup.**	Mluvený projev – vyprávění podle osnovy. Sestaví osnovu vyprávění, sestaví souvislé vypravování a popis (podle pravidel časové a příčinné souvislosti) . Písemný projev – písemné sestavení osnovy. Vytvoří krátký mluvený projev s dodržením časové posloupnosti. Mluvený projev – komunikační žánry (vzkaz, zpráva, oznámení); vyprávění podle osnovy. Písemný projev: dopis, blahopřání, vzkaz, zpráva, oznámení, inzerát, dotazník, jednoduchý formulář v tištěné i elektronické podobě.		

		Popis: popíše svůj pokoj, členy rodiny, jednoduché pracovní postupy.		

Český jazyk - 4.ročník

Tématické okruhy: Literární výchova

Výstupy: žák
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je (výstup z RVP)
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma (výstup z RVP)
ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů (výstup z RVP)
ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy (výstup z RVP)

Očekávané výstupy z RVP ZV	Dílčí výstupy Žák:	Učivo		Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
ČJL-5-3-01	• **Vyjadřuje své dojmy z četby a poslechu, zaznamenává je a argumentuje s oporou jeho konkrétní části.** • **Své dojmy vyjádří písemně i ústně.** • **Označí v krátkém odstavci literárního textu nejdůležitější část, svůj výběr zdůvodní.** • **Vypíše z textu informace dle zadání učitele.** • **Vypíše z textu informace, které jej zaujmou, formuluje otázky vyplývající z textu.**	Zážitkové čtení a naslouchání – poslech literárních textů. Své dojmy z četby a poslechu zaznamenává ve čtenářském deníku. Interpretace literárního díla.		VDO 1 OSV 1 MV 1 EV 3
ČJL-5-3-02	• **Přednáší a volně reprodukuje text podle svých schopností.** • **Tvoří vlastní text na dané či vlastní téma.**	Tvořivé činnosti s literárním textem – volná reprodukce textu; dramatizace; vlastní výtvarný doprovod. Přednese zpaměti báseň a prozaický text. Tvoří vlastní text na dané či vlastní téma.		
ČJL-5-3-03	• **Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.** • **Literatura neumělecká: odliší umělecký text od neuměleckého.** • **Rozliší poezii, prózu, drama.**	Základní literární pojmy – bajka, povídka, přirovnání, poezie, próza, drama. Zná základní znaky bajky; rozezná bajku a povídku; utvoří vhodné přirovnání. Umělecká literatura.		

Český jazyk - 5.ročník

Tématické okruhy: Jazykové vyučování

Výstupy: žák
ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová (výstup z RVP)
ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku (výstup z RVP)
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu (výstup z RVP)
ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary (výstup z RVP)
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty (výstup z RVP)
ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí (výstup z RVP)
ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje (výstup z RVP)
ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách (výstup z RVP)
ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu (výstup z RVP)

Očekávané výstupy z RVP ZV	Dílčí výstupy Žák:	Učivo		Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
ČJL-5-2-01	• **Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová .** • **Najde v textu větu, která obsahuje slovo vícevýznamové.**	Rozlišuje slova jedno- a mnohovýznamová; používá je ve větách.		OSV 1 - 11
ČJL-5-2-02	• **Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponou a koncovku.** • **Uvede slova příbuzná k českým slovům.** • **Uvede příklady slov odvozených stejnou příponou či předponou.** • **Graficky označí ve slovech kořen, slovotvorný základ, předponu a příponovou část.**	Slovní zásoba a tvoření slov – slova jednovýznamová (pojmy); slova mnohovýznamová, homonyma, spisovné a nespisovné tvary. Slovní zásoba a tvoření slov – stavba slova, psaní předpon, zdvojené souhlásky ve švu. Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku. Uvede příklady slov odvozených stejnou příponou či předponou. Význam slov: slovo vícevýznamové. Slovotvorba: odvozování slov, slovotvorný základ.		M – Číslo a početní operace.
ČJL-5-2-03	• **Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.** • **Určí pád, číslo, vzor a rod podstatných jmen.** • **Určí mluvnické kategorie sloves –**	Určuje slovní kategorie; určuje u podstatných jmen pád, číslo, rod a vzor; určuje u sloves osobu, číslo, čas a způsob; správně používá koncovky podle vzorů podstatných jmen; vzory přídavných jmen tvrdých a měkkých. Určuje spojky a předložky. Pravopis morfologický.		

	osobu, číslo, způsob a čas. • **Vyhledá složené tvary sloves.** • **Určí druh a vzor přídavných jmen.** • **Píše správně koncovky podstatných jmen a přídavných jmen měkkých a tvrdých.** • **Rozpoznává neohebné slovní druhy (s výjimkou částic).** • **Správně píše předložku s/z.**	Tvarosloví – spojky a spojovací výrazy; druhy slov.		
	• **Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary .**	Nespisovné tvary jmen, zájmen a sloves.		
ČJL-5-2-05	• **Vyhledá základní skladební dvojici a základ přísudku u dvojčlenné věty.** • **Na nevyjádřený podmět odkáže odpovídajícím osobním zájmenem.**	Určovaní základní skladebné dvojice, základ podmětu a přísudku. Skladba: podmět vyjádřený a nevyjádřený - na nevyjádřený podmět dokáže odpovědět osobním zájmenem, větný základ.		
ČJL-5-2-06	• **Pozná souvětí.** • **Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje.** • **Spojí věty, oddělí věty v souvětí čárkou nebo vhodným spojovacím výrazem.**	Skladba: věta jednoduchá a souvětí. Zvládá interpunkci souvětí v jednoduchých případech; určuje slovní druhy. Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu. Skladba – psaní čárek v souvětí; několikanásobný podmět; určovaní základní skladebné dvojice, základ podmětu a přísudku.		
ČJL-5-2-07	• **Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí.** • **Upraví spojení vět v souvětí dle zadání, užije správný spojovací výraz.**	Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí; pracuje se vzorcem souvětí; vyhledává několikanásobný podmět ve větě; pozná a vyznačí ve větě určovací skladebné dvojice.		
ČJL-5-2-08	• **Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.** • **Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.** • **Píše správně i/y v koncovkách příčestí minulého (činného) ve shodě přísudku s podmětem v základních příkladech.**	Správně používá a píše koncovky přídavných jmen měkkých a tvrdých; ovládá pravopis vyjmenovaných slov, slov příbuzných. Pravopis – koncovky přídavných jmen; přídavná jména tvrdá, měkká a přivlastňovací; vyjmenovaná slova, vyjmenovaná slova; pravopis souzvučných slov; shoda podmětu s přísudkem; shoda s několikanásobným podmětem, způsob slovesa, složené slovesné tvary, předložky a spojky.		

Český jazyk - 5.ročník

Tématické okruhy: Komunikační a slohová výchova

Výstupy: žák
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas (výstup z RVP)
ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává (výstup z RVP)
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení (výstup z RVP)
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta(výstup z RVP)
ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku (výstup z RVP)
ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě (výstup z RVP)
ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru (výstup z RVP)
ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace (výstup z RVP)
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry(výstup z RVP)
ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti (výstup z RVP)

Očekávané výstupy z RVP ZV	Dílčí výstupy Žák:	Učivo		Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
ČJL-5-1-01	• **Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.** • **Vymyslí název úryvku textu.** • **Rozhodne, zda je možno dozvědět se z textu danou informaci.** • **Z přečteného textu vyvozuje závěry.** • **Sdílí s ostatními čtenáři své pochopení textu a své prožitky.**	Čtení a naslouchání s porozuměním a věcné čtení, osnova textu, výpisky, vypravování, popis - sdílí s ostatními čtenáři své pochopení textu a své prožitky; v krátkém odstavci nalezne klíčová slova a obsahové jádro sdělení, svůj výběr zdůvodní; vypíše z textu požadované informace; vyhledá v textu informace, které jej zaujmou nebo o nichž se chce více dozvědět; doplní neúplný text; sestaví souvislé vypravování a popis (podle pravidel časové a příčinné souvislosti); reprodukuje obsah slyšeného projevu, vybere z něj podstatné informace a zapamatuje si je; zaznamená si data a informace, s nimiž chce v budoucnosti dále pracovat.		VDO 1 MkV 2,4,5 EV 3 MV
ČJL-5-1-02	• **Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.** • **Porovná informace ze dvou zdrojů.**	Dokáže v textu v učebnici rozpoznat důležité informace; utvoří otázky k textu. Mluvený projev – zaznamenává slyšené. Věcné čtení – čtení vyhledávací; klíčová slova. Učí se používat klíčová slova. Poznámky a výpisky.		M – Číslo a početní operace, Netradiční aplikační úlohy a problémy. AJ – Osnova. Př – Poznámky. Vl – Poznámky.
ČJL-5-1-03	• **Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.** • **Opraví neúplné sdělení jiného žáka.**	Celistvost a soudržnost textu.		

	• **Zeptá se na podrobnosti slyšeného projevu.**			
ČJL-5-1-04	• **Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.**	Věcné naslouchání – pozorné, soustředěné, aktivní; vytváření otázek. Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.		
ČJL-5-1-06	• **Rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě nebo inzerci při skupinové práci. Společný názor zdůvodní a obhajuje.**	Mluvený projev – dialog na základě obrazového materiálu. Pozná manipulativní komunikaci v reklamě vzhledem k věku žáka. Čtení a naslouchání s porozuměním.		
ČJL-5-1-05	• **Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.**	Mluvený projev – základní komunikační pravidla; oslovení, zahájení a ukončení dialogu. Vede správně dialog.		
ČJL-5-1-07	• **Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru.**	Mluvená komunikace: nonverbální prostředky, dialog, spisovná výslovnost, elektronická komunikace: chat, sociální sítě, telefon - dodržuje pravidla komunikace v různých prostředích a pravidla bezpečnosti na internetu; vhodně se zapojí do rozhovoru, udržuje a ukončí jej; rozhodne, zda je ukázka textu vhodná pro určitou situaci (s ohledem na spisovnost projevu); dle komunikačního záměru vědomě moduluje a intonuje promluvu, užívá vhodně tempa a pauz řeči; promluvu upraví podle změněného záměru. Mluvený projev – vyjadřování závislé na komunikační situaci. Mluvený projev – základní komunikační pravidla; zdvořilé vystupování.		
ČJL-5-1-08	• **Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji využívá podle komunikační situace.** • **Najde ukázku nespisovných jazykových prostředků v literárním textu, diskutuje o vhodnosti jejich užití a o důvodu autora, proč tyto prostředky užil.** • **Rozpozná vhodnost použití spisovné či nespisovné výslovnosti dle situace.**	Postihne významné rozdíly mezi spisovnou a nespisovnou výslovností. Literární dialog: přímá řeč, věty uvozovací, běžná komunikace.		

	• **Vhodně užívá spisovnou a nespisovnou výslovnost dle komunikační situace.**			
ČJL-5-1-09	• **Správně aplikuje osvojené gramatické a stylistické vědomosti a dovednosti při tvorbě vlastního textu.**	Písemný projev: vypravování, popis děje, popis pracovní postupu, pozvánka, dopis, blahopřání, vzkaz, zpráva, oznámení, inzerát, dotazník - správně aplikuje pravopisné a gramatické jevy v jednoduchých písemných projevech; dodržuje kompoziční a jiné požadavky spojené s vypravováním a popisem; vyplní správně jednoduché formuláře v tištěné i elektronické podobě, vytvoření SMS. Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.		
ČJL-5-1-10	• **Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti.** • **Zdůvodní význam osnovy.** • **Na základně osnovy vypráví příběh nebo popisuje postup práce.**	Písemný projev – vypravování, popis - sestaví osnovu vypravování, než začne psát souvislý text; tvoří nadpisy, člení text na odstavce; v souvislém textu zachovává časovou a příčinnou souvislost; podle osnovy vypráví krátký příběh, užívá vhodný jazyk; popíše svůj pokoj, členy rodiny, jednoduchý pracovní postup. Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti		

Český jazyk - 5.ročník

Tématické okruhy: Literární výchova

Výstupy: žák
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je (výstup z RVP)
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma (výstup z RVP)
ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů (výstup z RVP)
ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy (výstup z RVP)

Očekávané výstupy z RVP ZV	**Dílčí výstupy** **Žák:**	**Učivo**		**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**
ČJL-5-3-02	• **Napíše pohádku, povídku, bajku, dotvoří ji obrázky.** • **Ohodnotí vlastní text a diskutuje o něm.**	Tvořivé činnosti s literárním textem. Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma (napíše pohádku, bajku).		VDO 1 OSV 1 MV 1 EV 3

	• **Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.**	Členění textu.		VMEGS
ČJL-5-3-03	• **Odliší jednoduché literární, publicistické a populárně naučné texty a svou klasifikaci zdůvodní.**	Porovnávání různých druhů textů. Rozlišuje umělecký a naučný text. Populárně naučné texty: encyklopedie, slovník. Literatura umělecká a věcná. Pohádka, povídka, bajka, lyrická. Báseň.		
ČJL-5-3-04	• **Charakterizuje základní žánry literatury pro děti.** • **Pozná v textu zvláštní či zvláštně užité jazykové prostředky jazyka, za pomoci učitele vysvětlí, proč je autor užil, popíše, jak na něj působí.** • **Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.** • **Uvažuje o funkci verše, rýmu a rytmu poezie v konkrétním textu.** • **Popíše svými slovy kompozici povídky.** • **Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.**	Zážitkové čtení a naslouchání – poslech literárních textů. Pokračuje ve vedení čtenářského deníku. Základní literární pojmy: divadelní představení; herec, režisér; hlavní a vedlejší postavy; muzikál, opera, opereta; divadelní hra, balet. Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy; rozlišuje úlohu herce a režiséra; rozliší hlavní a vedlejší postavy.		

5.2 Vyučovací předmět: Anglický jazyk

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE
Vzdělávací oblast je realizována prostřednictvím vyučovacích předmětů	Český jazyk, Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu Anglický jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci, v případě integrace uvést z jakých vzdělávacích oborů, jejich částí a průřezových témat je vzdělávací obsah předmětu vytvořen)

Obsahové vymezení předmětu Anglický jazyk

Základem vzdělávacího obsahu předmětu Anglický jazyk je vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Cizí jazyk pro 1. stupeň upravený na výstupní úroveň 5. ročníku.

- Poskytovat živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v daném jazyce.
- Snižovat jazykové bariéry, přispívat ke zvýšení mobility jednotlivců v osobním životě i v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění.
- Poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí v anglicky mluvících zemí a jejich odlišné kulturní tradice.
- Prohlubovat vědomí vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance.
- Výuka dovede žáky ke schopnosti komunikovat v AJ na úrovni A1.
- Hlavním cílem je rozvíjet pozitivní vztah k cizímu jazyku a chápat jej jako možný zdroj pro rozvoj osobního i kulturního bohatství.
- Zvládnout běžná pravidla komunikace v daném jazyce,.
- Samostatně získávat informace z různých zdrojů.
- Získávat sebedůvěru při jazykovém projevu.
- Naučit žáky potřebnou slovní zásobu i mluvnické dovednosti pro dosažení jazykové úrovně A1.
- Základní idiomy a konverzační dovednosti procvičovat pomocí audio CD, manuálních činností, didaktických her.
- Nacvičovat porozumění jednoduchým otázkám v AJ a reakci na ně.
- Vést žáka ke schopnosti představit se jednoduše ústně i písemně.
- Nacvičovat čtení s pomocí slovníku, vyhledávání informací v jednoduchém textu a sestavení jednoduchého dopisu, pozdravu, formuláře v AJ.
- Připravit žáky pro pokračování ve výuce AJ pro úroveň A2.
- Zaměřovat se především na nácvik rozhovorů, na čtení jednoduchých textů s porozuměním a jejich jednoduchou reprodukci.
- Procvičovat slovní zásobu a mluvnici.

Výukou předmětu Anglický jazyk jsou metodami a formami rozvíjeny stanovené klíčové kompetence, výchovně vzdělávací strategie, které jsou uvedeny v části Charakteristika ŠVP a níže.

Časové vymezení předmětu Anglický jazyk

Vzdělávací oblast je časově dotována v souladu s RVP ZV, tedy 42 vyučovacích hodin pro vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace (předmět Český jazyk – 33 hodin, Anglický jazyk - 9 hodin)

Časová dotace je pro tento předmět stanovena na 9 vyučovacích hodin týdně.

Těchto 9 vyučovacích hodin je posíleno o 1 vyučovací hodinu z disponibilní dotace.

Celková dotace činí 10 vyučovacích hodin týdně.

1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	Celková dotace
	0 + 1	3	3	3	9 + 1

Organizační vymezení předmětu Anglický jazyk

Výuka Anglického jazyka je realizována formou vyučovacích hodin. Podle potřeby je možné vyučovat v blocích a přesunovat vyučovací hodiny než je dáno rozvrhem hodin. Je nutné zachovat stanovený počet vyučovacích hodin týdně.

Předmět je zaměřen na rozvoj dovedností žáků, vědomostí i znalostí.

Do předmětu Anglický jazyk jsou začleněna průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Multikulturní výchova (MkV), Výchova a myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS), Mediální výchova (MV), Enviromentální výchova (EV).

Výchovné a vzdělávací strategie; společné postupy uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků

Je dán důraz na samostatnou práci žáků vzhledem k možnosti výuky ve spojených ročnících, rozvíjí se samostatnost, schopnost rozhodování.

Výukou předmětu Anglický jazyk jsou metodami a formami rozvíjeny všechny stanovené klíčové kompetence, výchovně vzdělávací strategie jsou uvedeny v části Charakteristika ŠVP.

Kompetence k učení

- Na začátku vyučovací jednotky vždy společně s žáky vyvodíme cíl, na konci vyučovací jednotky společně zhodnotíme jeho dosažení.
- Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání, třídění, zpracovávaní a prezentace informací.
- Zadáváme žákům motivační domácí úkoly.
- Žáky vedeme k sebekontrole a k sebehodnocení – projektové vyučování, projektivní techniky.
- Vyžadujeme od žáků vhodné rozvržení vlastní práce.
- Individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch.
- Zařazujeme do výuky problémové vyučování, experiment.
- Vedeme žáky ke správnému rozvržení skupinové práce (časově i obsahově), klademe důraz na aktivní učení.
- Srozumitelně vysvětlujeme, co se mají žáci naučit.
- Rozvíjíme poznatky, dovednosti a zkušenosti žáků získané ve výchově a rodině.
- Učíme žáky pozorovat a pojmenovávat věci, jevy, děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, utvářet ucelený obraz světa.

Kompetence k řešení problému

- Výuku vedeme tak, aby žáci hledali různá řešení problému, svoje řešení si dokázali obhájit.
- Ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy (Kalibro).
- Při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života.
- U žáků postupně zdokonalujeme kompetenci práce s informacemi, aby je žáci uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat.
- V projektových dnech a v předmětových projektech podporujeme žáky k využívání logického řešení problémů, diskuse, formy pokusu a omylu, aktivního zapojení.
- Vedeme žáky k chápání současnosti jako výsledku minulosti a východisko do budoucnosti.

- Podněcujeme žáky k porozumění světu kolem sebe; vnímání si základních vztahů ve společnosti, porozumění soudobému způsobu života.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni.
- Učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných – diskuse.
- Podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami – diskuse.
- Využíváme metody obsahující prvky prezentace výsledků.
- Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování – referáty, prezentace.
- Využíváme různé typy čtení, rozhovor, skupinovou práci, práci na PC, poslechy a myšlenkové mapy.
- Učíme žáky využívat časové údaje při řešení různých situací, rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.
- Dbáme na vyjadřování myšlenek žáků, poznatků a dojmů.
- Necháváme žáky reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Kompetence sociální a personální

- Během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení.
- Využíváme komunitního kruhu, diskusního kruhu.
- Vyžadujeme od žáků zodpovědnost za plné dodržování školního řádu.
- Učitel zařazuje skupinovou práci, spolupráci ve třídě, vzájemnou pomoc při učení.
- Usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině.
- Žákům poskytujeme možnost, dle svého uvážení projevit své pocity a nálady.
- Do výuky pravidelně zařazujeme projekty, projektové dny, kooperativní vyučování.
- Žáky vedeme k důslednému respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí.
- Od prvního ročníku zařazujeme do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci.
- Učíme je zároveň k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky – sociální hry, hlasování, projektivní techniky, rozhovor.
- Chceme žáky naučit základům kooperace a týmové práce.
- Podporujeme žáky k poznávání sebe a svých potřeb, svého nejbližšího okolí a postupně žáky seznamujeme s místně i časově vzdálenějšími osobami, jevy i ději.

Kompetence občanské

- Ve třídních kolektivech podporujeme žáky ke společnému stanovení pravidel chování.
- Pravidla chování vytvořená ve třídách vyvozujeme ze školního řádu.
- Jsou respektovány individuální rozdíly (integrovaní žáci, národnostní a kulturní rozdíly) – porovnávání, rozhovor.
- Ve výuce používáme metody hraní rolí pro přiblížení různých životních situací a jejich řešení, využíváme prožitkové vyučování.
- Důraz klademe na prožitek a enviromentální výchovu – vyprávění.
- Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí.
- Vychováváme ekologicky myslící jedince – scénky.
- Vyžadujeme od žáků hodnocení vlastního chování i chování spolužáků, hledání společného řešení při nedodržování pravidel třídy či školního řádu - vyžadujeme od žáků přijetí zodpovědnosti za plné dodržování pravidel třídy i školního řádu.
- Pořádáme akce připomínající lidové tradice (Vánoce, Velikonoce a další).
- Žáky motivujeme k zodpovědnosti.

Kompetence pracovní

- U žáků podporujeme objektivní sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci.

- Výuku doplňujeme o praktické exkurze a besedy.
- Zařazujeme do výuky pozorování, experimenty a vyhledávání informací.
- Žáky vedeme k dodržování pravidel bezpečnosti.
- Vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení.
- Dbáme na dodržování termínů a kvality práce.
- Žáky vedeme k odpovědnosti za svůj výsledek.

Kompetence digitální

- Motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti.
- Vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat.
- Vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Anglický jazyk

1.období
Anglický jazyk - 2.ročník
Tematické okruhy: Řečové dovednosti

Výstupy: žák

CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální podporu
CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovní spojení
CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Očekávané výstupy z RVP ZV	**Dílčí výstupy** **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			**Průřezová témata:** OSV 1 OSV 3 MkV 4 MV
CJ-3-1-01	• **získává aktivní a pasivní slovní zásobu** • **umí pozdravit a rozloučit se** • **porozumí jednoduchým pokynům a reaguje na ně** • **reaguje na otázky neverbálně** • **učí se verbálně reagovat na otázky**	Témata: • pozdravy – setkání, loučení • jednoduché, základní pokyny a příkazy ve škole • rodina • čísla 1 – 10	

CJ-3-1-02	• **dokáže opakovat slova či slovní spojení po učiteli** • **používá slova, se kterými se setkal a zkouší používat i slovní spojení**	• barvy • názvy hraček • domov • školní potřeby • základní oblečení • části těla • zvířata • jídlo • Vánoce, Velikonoce • abeceda • Rytmus a intonace slov – písničky, básničky • Krátké odpovědi na otázky YES, NO • Spojení přídavných jmen s podstatnými • Podstatná jména s neurčitým členem • Tázací zájmeno what, where	VMEGS **Mezipředmětové vztahy:** **PRV** – názvy zvířat, části těla (lidé, zvířata), rodina **ČJ** – základní prvky komunikace (pozdrav, pokyn) **M** – počítání do 10 **VV** – vybarvování obrázků slovíček dle poslechu **HV** – zpěv jednoduchých anglických písní
CJ-3-1-03	• **chápe význam napsaných slov, slovních spojení a krátkých vět, které jsou doplněné o vizuální podporu**		
CJ-3-1-04	• **snaží se porozumět jednoduchým mluveným textům se zřetelnou výslovností a s vizuální podporou**		
CJ-3-1-05	• **učí se přiřadit k mluvenému slovu a slovním spojením jejich psanou podobu**		
CJ-3-1-06	• **umí opsat slova a krátké věty podle předlohy**		

Anglický jazyk - 3.ročník

Tematické okruhy: Řečové dovednosti

Výstupy: žák

CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální podporu
CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovní spojení
CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Očekávané výstupy z RVP ZV	**Dílčí výstupy** **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			**Průřezová témata:**

CJ-3-1-01	• **získává aktivní a pasivní slovní zásobu** • **umí pozdravit a rozloučit se** • **rozumí jednoduchým pokynům a reaguje na ně** • **umí neverbálně i verbálně reagovat na otázky**	Témata: • barvy • číslovky 0 – 20 • zvířata, domácí mazlíčci • hračky • popis vzhledu – obličej a tělo • dny v týdnu, měsíce, roční období • třída, pokoj – zařízení • rodina • jídlo – zdravé a nezdravé • další oblečení • nálady a pocity • Vánoce, Velikonoce • Pozdravy, oslovení, zdvořilá žádost, poděkování • Pokyny a příkazy ve třídě • Přídavná jména • Školní potřeby • Osobní údaje, jednoduchá žádost, dialog • Otázky a krátké odpovědí • Básničky a písničky, komiksy, obrázkové knihy • Otázka: What is it? • Jednoduché pokyny učitele • Množné číslo podstatných jmen • Tvoření otázek pomocí slovesa být, mít, mít rád • Stažené tvary sloves být, mít • Člen neurčitý • Fráze There is, there are, tvoření vět oznamovacích i tázacích • Psaní slov, krátkých vět	OSV 1 OSV 3 MkV 4 MV VMEGS EV **Mezipředmětové vztahy:** **ČJ** – respektování základních komunikačních pravidel **PRV** – názvy zvířat, části lidského těla, určování času – dny v týdnu, měsíce, rodina, příbuzenské vztahy, zdravá a nezdravá strava **M** – počítání do 20 **HV** – zpěv jednoduchých anglických písní
CJ-3-1-02	• **umí opakovat slova či slovní spojení po učiteli** • **umí používat známá slovíčka i slovní spojení**		
CJ-3-1-03	• **rozumí psanému textu s předlohou**		
CJ-3-1-04	• **rozumí jednoduchým mluveným textům se zřetelnou výslovností a s vizuální podporou**		
CJ-3-1-05	• **umí přiřadit k mluvenému slovu a slovním spojením jejich psanou podobu**		
CJ-3-1-06	• **umí napsat slova podle předlohy** • **umí napsat slovní spojení podle předlohy**		

2.období

Anglický jazyk - 4.ročník

Tematické okruhy: Poslech s porozuměním

Výstupy: žák

CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkající se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

Tematické okruhy: Mluvení

Výstupy: žák

CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů

CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

Tematické okruhy: Čtení s porozuměním

Výstupy: žák

CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům

CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu

Tematické okruhy: Psaní

Výstupy: žák

CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života

CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře

Očekávané výstupy z RVP ZV	**Dílčí výstupy** **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**
POSLECH S POROZUMĚNÍM		Témata: • sporty • domov, názvy nábytku • zdraví, nemoci a pocity • moje město, vesnice, domov • Vánoce • dovolená	**Průřezová témata:** OSV 1 OSV 3 MkV 4 MV VMEGS
CJ-5-1-01	• **rozumí jednoduchým pokynům** • **rozumí jednoduchým zřetelně vyslovovaným otázkám**		

CJ-5-1-02	• **rozumí slovní zásobě z probíraných témat** • **rozumí jednoduchým větám se zřetelnou vyslovností** • **umí používat anglicko - český a česko - anglický slovník**	• popis školy a míst • volný čas, koníčky • dny v týdnu, čas • rozvrh hodin, vyučovací předměty • zvířata, život a potrava • abeceda • Velikonoce • naše vlast • děti a mládež v anglicky mluvících zemích	EV **Mezipředmětové vazby:** **ČJ** – Rozeznávání slovních druhů, čtení s porozuměním **M** – Struktura: hodiny, dny, měsíce, roky, jednoduché početní operace s čísly **PŘ** – zvířata, způsob života, části těla, čas, zvyky a tradice **VL** – zeměpisné údaje týkající se anglicky mluvících zemí (Velká Británie), naše vlast **HV** – zpěv písní
CJ-5-1-03	• **rozumí jednoduchému zřetelně namluvenému poslechovému textu**		
MLUVENÍ			
CJ-5-2-01	• **aktivně se zapojuje do vedení dialogu** • **reaguje na otázky** • **dokáže jednoduše odpovědět** • **dokáže používat známé otázky v rozhovorech**	• Pozdravy • Jednoduché pokyny a příkazy ve škole • Příkazy a zákazy • Jednoduchá žádost a poděkování • Tvoření jednoduchých otázek – otázky na zjištění pozice věcí a osob • Jednoduchý popis • Říkanky, básničky, písničky, komiksy • Jednoduché obrázkové knihy • Používání slovníku • Psaní slovníku • Tvoření obrázkového slovníku	
CJ-5-2-02	• **umí se představit** • **umí o sobě sdělit: odkud pochází, kde bydlí, kolik mu je let, co má a nemá rád, koníčky a jiné informace**		
CJ-5-2-03	• **dokáže odpovědět na otázky o sobě** • **dokáže položit podobné otázky spolužákům**		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
CJ-5-3-01	• **učí se vyhledávat informace v jednoduchých textech v osvojovaných tématech**	• Představování, pozdrav, poděkování • Sloveso can a další slovesa • Kladná i záporná věta • Otázky a krátké odpovědi • Neurčitý člen a, an • Umístění věcí v domě pomocí předložek (v, na, pod, za) • Stažené tvary there's, where's • Rozkaz, zákaz použitím Don't • Fráze lots of • Předložky next to, opposite a jiné, orientace ve městě • Orientace v prostoru – left, right, middle • Přítomný čas průběhový v čísle jednotném • Pořádek slov ve větě • Zájmena this, that	
CJ-5-3-02	• **učí se porozumět jednoduchým krátkým textům s vizuální oporou**		
PSANÍ			
CJ-5-4-01	• **zkouší psát krátký text pomocí jednoduchých vět a slovních spojení (př. odkud pochází, kde bydlí, kolik mu je let, co má a nemá rád, koníčky, rodina a jiné informace)**		

		• Sloveso to be + zápor • Sloveso can + zápor a otázky • Vazby there is/there are • Předložky místa • Určování času – otázky	
CJ-5-4-02	• **učí se vyplňovat osobní údaje do formulářů**		

Anglický jazyk - 5.ročník

Tematické okruhy: Poslech s porozuměním

Výstupy: žák

CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkající se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

Tematické okruhy: Mluvení

Výstupy: žák

CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů

CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

Tematické okruhy: Čtení s porozuměním

Výstupy: žák

CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům

CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu

Tematické okruhy: Psaní

Výstupy: žák

CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života

CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře

Očekávané výstupy z RVP ZV	**Dílčí výstupy** **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata a mezipředmětové**

			vztahy
POSLECH S POROZUMĚNÍM		Témata:	**Průřezová témata:**
CJ-5-1-01	• **rozumí jednoduchým pokynům** • **rozumí jednoduchým zřetelně vyslovovaným otázkám**	• pozdravy • základní a řadové číslovky	OSV 1 OSV 3
CJ-5-1-02	• **rozumí slovní zásobě z probíraných témat** • **rozumí jednoduchým větám se zřetelnou výslovností** • **umí používat anglicko - český a česko - anglický slovník**	• rodina a domov • lidské tělo • zvířata a jejich život ve volné přírodě	MkV 4 MV VMEGS EV
CJ-5-1-03	• **rozumí jednoduchému zřetelně namluvenému poslechovému textu**	• jídlo a potraviny • nákupy	
MLUVENÍ		• oblečení	**Mezipředmětové vztahy:**
CJ-5-2-01	• **aktivně se zapojuje do vedení dialogu** • **reaguje na otázky** • **dokáže jednoduše odpovědět**	• časové údaje • sestavení kalendáře a rozvrhu hodin • počasí, roční období	**M** – Aplikace jednoduchých početních operací v oboru přirozených čísel, porovnávání větší, menší **VL** – zeměpisné údaje o anglicky mluvících zemích (Velká Británie) **ČJ** – rozpoznávání slovních druhů, sestaví osnovu krátkého příběhu, např. vyprávění s jednoduchým dějem **M** – Struktura – hodiny, dny, měsíce, roky **HV** – zpěv písní
CJ-5-2-02	• **umí se představit** • **umí o sobě sdělit: odkud pochází, kde bydlí, kolik mu je let, co má a nemá rád, koníčky a jiné informace**	• volný čas a škola • svět – země, kontinenty • zeměpisné údaje – město, venkov	
CJ-5-2-03	• **dokáže odpovědět na otázky o sobě** • **dokáže položit otázku spolužákovi**	• tradice a zvyky • Vánoce, Velikonoce a jiné svátky v ČR a v anglicky mluvících zemích	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
CJ-5-3-01	• **dokáže vyhledávat informace v jednoduchých textech v osvojovaných tématech**	• děti a mládež v jiných zemích Evropy	
CJ-5-3-02	• **pochopí význam jednoduchým krátkým textům s vizuální oporou**	• Jednoduchá žádost • Jednoduché pokyny v textu • Spojování vět v souvětí (and, but, or) • Člen určitý a neurčitý • Množné číslo podstatných jmen • Zájmena ukazovací a přivlastňovací	
PSANÍ		• Vazba there is \ there are, kladné věty, zápor ve větě, otázky, plné a zkrácené tvary	
CJ-5-4-01	• **napíše krátký text pomocí jednoduchých vět a slovních spojení (př. odkud pochází, kde bydlí, kolik mu je let, co má a nemá rád, koníčky, rodina a jiné informace)**	• Přivlastňovací tvary podstatných jmen • Přítomný čas prostý – kladné věty, tvoření otázky a záporu, krátké a plné tvary • Přítomný čas průběhový – kladné věty, zápor, tvoření otázek, krátké a plné tvary	
CJ-5-4-02	• **zvládne vyplnit osobní údaje do formulářů**	• Základní pravidla výslovnosti slov • Základní fonetické znaky • Pravopis osvojených slov a tvarů • Antonyma - v rámci slovní zásoby	

		• Sloveso to have got, to be, can v oznamovací větě, v otázce a v záporu, plné a zkrácené tvary • Plnovýznamová slovesa pro každodenní činnosti • Otázky s who, what, where, when, why, how • Pořádek slov ve větě a v otázce • Písničky, říkanky, básničky • Komiksy	

5.3 Vyučovací předmět: Matematika

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE
Vzdělávací oblast je realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu	Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika

Vzdělávání v matematice je především zaměřeno na výchovu přemýšlivého člověka, který umí používat znalosti z matematiky v různých situacích občanského a profesního života. V hodinách matematiky proto vyučující cíleně motivují žáky k řešení matematických problémů; vedou žáky k matematizaci reálných situací a k posuzování věrohodnosti výsledků; rozvíjejí u žáků schopnost správně se matematicky vyjadřovat; podporují u žáků důvěru v jejich schopnosti; vychovávají žáky k vytrvalosti, kritičnosti a týmové spolupráci; budují u žáků pozitivní vztah k matematice.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci, v případě integrace uvést z jakých vzdělávacích oborů, jejich částí a průřezových témat je vzdělávací obsah předmětu vytvořen)

Obsahové vymezení předmětu Matematika

Základem vzdělávacího obsahu předmětu Matematika je vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace pro 1. stupeň upravený na výstupní úroveň 5. ročníku.

- Porozumět základním matematickým pojmům, operacím a vzájemným vztahům těchto operací na základě aktivních činností každého žáka
- Postupovat od jednoduchého ke složitějšímu
- Rozšířit číselný obor, utvrdit představy o desítkové soustavě
- Postupně si osvojovat matematické algoritmy, terminologii, symboliku
- Využívat algoritmy, terminologii i symboliku používat v praxi
- Rozvíjet logické myšlení, základní myšlenkové postupy
- Používat podle možností kalkulátory, počítačové softwary a výukové programy
- Předkládat nové poznatky ve spojení s předcházejícím učivem, uplatnit analogii pro zavedení početních výkonů v rozšířeném číselné oboru
- Využívat schopnosti žáků objevovat nové poznatky na základě pozorování a rozlišování, vyslovovat závěry, pokoušet se o zobecňování
- Postupně zdokonalovat žáky v přesném matematickém vyjadřování
- Zařazovat praktické činnosti s cílem získání správných představ a zručnosti
- Spojovat nové poznatky s vědomostmi žáků získanými v běžném životě
- Používat peníze jako názorné pomůcky při řešení úloh
- Vytvářet obměny slovních úloh a matematických problémů pro různé obory činnosti lidí
- Prakticky osvojovat základní poznatky z geometrie
- Předmět zaměřit na rozvoj dovedností žáků, vědomostí i znalostí
- Výuka matematiky je spojena i s rozvíjením finanční gramotnosti žáků. Do učiva jsou zařazeny tyto obsahy: Peníze – způsoby placení; Hospodaření domácnosti – rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; Finanční produkty - úspory

Předmět a jeho obsah je rozdělen do 4 tématických celků (okruhů) – Čísla a početní operace, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy:

Čísla a početní operace

1.období

Žáci zvládnou numeraci do sta i do tisíce, budou mít správně vytvořený základ k chápání desítkové soustavy. Budou zpaměti sčítat a odčítat do sta a na základě analogie v první stovce počítat i jednoduché příklady v oboru do tisíce. Budou mít vytvořené konkrétní představy o násobení a dělení. Zvládnou všechny spoje malé násobilky a dělení beze zbytku v oboru násobilek. Malá násobilka i dělení beze zbytku budou procvičeny, ale jejich zautomatizování je třeba se nadále věnovat. Žáci se budou dále seznamovat s tím, jak zpaměti násobit dvojciferné číslo jednociferným, poznají i dělení v oboru násobilek se zbytkem. Z písemných algoritmů se setkají s písemným sčítáním a odčítáním a násobením čísla jednociferným činitelem. Tuto dovednost je třeba přenést do rozšířeného číselného oboru přes tisíc. Při písemném počítání se opíráme o znalosti písemných algoritmů oboru do tisíce a znalost desítkové soustavy. Zpaměti se v oboru přes tisíc počítá jen výjimečně a to jen s takovými čísly, která obsahují jen jednu nebo nejvýše dvě číslice různé od nuly.

2.období

V tomto období žáci budou písemně násobit dvojciferným činitelem, dělit se zbytkem zpaměti a písemně dělit jednociferným dělitelem. Žáky je třeba seznámit i s písemným násobením trojciferným činitelem a písemným dělením dvojciferným dělitelem. Do výuky můžeme v tomto tématickém okruhu vhodně zařazovat i kalkulačku. Může sloužit např. ke kontrole výsledků příkladů na písemné algoritmy, k výpočtům úloh z běžného života. Je třeba uvážit i to, že u písemného počítání jde jen o zvládnutí jednoduchých algoritmů, které se dají v hodině procvičit na jednom či dvou příkladech, provázených komentářem žáků. Je mnoho důležitějšího učiva, které je třeba do vyučovacích hodin v tomto období zařazovat. Např.: zaokrouhlování, odhady, rozlišování úsudků, tak jak je uvedeno v dalších okruzích matematiky tohoto období.

Závislosti, vztahy a práce s daty

Úkolem stanoveným v tomto okruhu je vyhledávat, sbírat a třídit různé údaje, se kterými se v životě žáci setkávají. Orientovat se v jednoduchých tabulkách, číst z nich údaje, využívat je k porovnávání i výpočtům a naučit se též vyhledané údaje sestavovat do tabulek. Žák dále poznává i různé diagramy, seznamuje se s prvními grafy a učí se v nich orientovat. Učivo tohoto okruhu nebudou v žádném případě zvládat všichni žáci stejným tempem. Je proto třeba u těchto úloh k žákům přistupovat diferencovaně, nechat je o problematice úloh a závislostech mezi veličinami často hovořit, dát všem čas k pochopení těchto záznamů. Se záznamy údajů vyjádřenými diagramy a grafy se budou žáci v životě velmi často setkávat. Takovým úlohám je třeba ve výuce věnovat pozornost a neopomíjet je. Dají se přitom dobře využít mezipředmětové vztahy, např.: výsledky některých pokusů z přírodovědy, přehledy některých měření z pracovních činností, tabulky sportovních výkonů z tělesné výchovy aj. Tabulkově jsou uspořádány také jízdní řády, v nichž se žáci učí hledat. Mnohé informace v encyklopediích jsou rovněž uspořádány do diagramů a tabulek.

Geometrie v rovině a v prostoru

Základní útvary v rovině a prostoru, které má žák zvládnout a rozlišovat, jsou určeny v očekávaných výstupech RVP ZV. Vytváří se jasné představy žáků o útvarech v rovině a jejich vzájemné poloze, podporuje se rovněž rozvoj správné prostorové představivosti žáků. Od žáků v tomto období nežádáme, aby se učili definice nebo aby vlastnosti útvarů odříkávali zpaměti. Vedeme je k tomu, aby obrázek nebo model dovedli popsat svými slovy. Také rýsování základních útvarů v rovině spojujeme vždy s hovorem žáků o narýsovaném, k tomu přidáváme i rýsování poznaných útvarů podle jednoduchého popisu.

Základní představy o geometrických obrazcích a tělesech získává žák bezprostředně názorem, nelze předpokládat, že by si je mohl představit z definic. Žák se seznámí se základní jednotkou délky 1 m. Žáci potřebují získat dobrou představu metru k odhadům délek i k základním převodům jednotek délky.

Při výuce obvodu a obsahu obrazců vycházíme z konkrétních situací kolem nás. Žáci snadno pochopí, že obvod obrazců se určuje jako součet délek jeho stran (součet úseček). Vytvoření jasné představy obsahu obdélníka jako počtu shodných jednotkových čtverců, kterými se dá daný obdélník pokrýt, se dá provést jen činností samotných žáků a hovorem o této činnosti.

Cílem výuky geometrii v tomto období je tedy:

a) rozeznávat navzájem základní geometrické obrazce a rozpoznávat je na předmětech

b) správně načrtnout, vystřihnout i narýsovat čtverec, obdélník a libovolný trojúhelník

c) stanovit velikost obvodu čtverce, obdélníka a jiných čtyřúhelníků a narýsovaných trojúhelníků měřením a výpočtem, uvědomovat si, že obrazce zaujímají určitou plochu, kterou lze srovnávat se zvolenou jednotkou obsahu

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

1.období

Žáci budou řešit většinu slovních úloh zpaměti. Důraz bude kladen na porozumění početním výkonům, jejich užití v úlohách ze života. Žáci budou od 1. ročníku vedeni k sestavování slovních úloh. Budou vymýšlet slovní úlohy s různou tématikou z každodenního života, budou tvořit k úlohám otázky, vyvolávat se navzájem, odpovídat. Postupně se budou učit rozlišovat úsudky o několik více, o několik méně, několikrát více, několikrát méně. K výsledku pak budou docházet nejkratší cestou vlastní úvahou, často na základě názoru a výpočtem zpaměti. Ke slovní úloze vymyšlené některým žákem dokáží ostatní, pomocí jednoduchých pomůcek, úlohu zobrazit, jindy si zase provést náčrt nebo i záznam základních údajů a ihned odpovídat s výsledkem. Potom vždy budou přidávat příklad náležející k úloze. U úloh řešených násobením nebo dělením budou přidávat úsudky typu: „ Když 1 sešit stojí 8 Kč, tak 3 sešity budou stát 3krát více.“ nebo „Když za 4 koláče zaplatím 28 Kč, tak za 1 koláč zaplatím čtyřikrát méně.“

Při častém užívání úsudků k řešení úloh z praktického života si žáci budou uvědomovat smysl početních výkonů, správně je k úlohám přiřazovat a dovedou též své úvahy zdůvodnit.

Řešení jednoduchých slovních úloh zpaměti je třeba přenést i do 4. a 5. ročníku a nechávat žáky úlohy z praktického života vymýšlet a obměňovat. Do nich je třeba občas zařazovat rozšířený číselný obor, s důrazem na úsudkové počítání.

2.období

Jedním z nejdůležitějších úkolů při výuce matematiky ve 2. vzdělávacím období je podpořit a rozvíjet schopnost žáků uvažovat a samostatně řešit jednoduché slovní úlohy zpaměti. Žáky je třeba postupně dovést i k samostatnému řešení zapsaných slovních úloh s jedním nebo dvěma početními výkony. Abychom tohoto cíle dosáhli, máme pro všechny žáky k dispozici soubory úloh s tématikou z různých oborů lidské činnosti, které jsou žákům blízké.

Protože soustavné řešení slovních úloh výrazně přispívá k rozvoji myšlení žáků, je třeba slovním úlohám ve 4. a 5. ročníku věnovat nejméně polovinu času určeného k výuce matematiky v tomto vzdělávacím období. Slovní úlohy zařazujeme souběžně s numerickým počítáním.

K běžným slovním úlohám přibývají v tomto vzdělávacím období další úlohy, jejichž řešení vyžaduje zvláštní postup, např.: jednoduchá trojčlenka řešená přechodem přes jednotku, úlohy na porovnávání podílem aj. Přitom žáci dojdou k poznání významu jednoduchého zápisu podmínek slovní úlohy, se kterým se i v 1. vzdělávacím období setkávali.

V tomto období vedeme žáky k samostatnému úsudku při řešení slovních úloh a dbáme přitom na zapojení všech žáků do výuky. Je třeba cvičit smysly žáků, předkládat jim nadále nové typy úloh pomocí konkrétního názoru, zadávat jim k pozorování různá schémata, grafy a tabulky. Žáky nechat objevovat vše, na co mohou přijít sami, dbát na jejich samostatnost při činnostech, přizpůsobovat vyučovací postup jejich chápání, vzbuzovat zájem žáků zajímavými úlohami i jinými motivacemi.

Zařazení průřezových témat:

Do obsahu předmětu Matematika je začleněno průřezové téma:

- Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání; Kreativita
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás vnímá; Objevujeme Evropu a svět
- Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí
- Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Časové vymezení předmětu Matematika

Vyučovací předmět Matematika se realizuje ve všech ročnících 1.stupně ZŠ.

Předmět je časově dotován podle RVP ZV na její minimální povinné časové dotaci tj. 20 vyučovacích hodin týdně

Těchto 20 vyučovacích hodin je posíleno o 4 hodiny z disponibilní dotace

Celková dotace činí 24 vyučovací hodiny

1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	Celková dotace
4	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	20 + 4

Organizační vymezení předmětu Matematika
Výuka Matematiky je realizována formou vyučovacích hodin především v kmenových učebnách. Podle potřeby je možné vyučovat v blocích a přesunovat vyučovací hodiny než je dáno rozvrhem hodin. Je nutné zachovat stanovený počet vyučovacích hodin týdně.
K výuce matematiky je využívána i multimediální a počítačová technika, ostatní prostory školy i další podnětná prostředí. Během výuky matematiky jsou žákům nabízeny rozšiřující aktivity: soutěže, výukové programy vedoucí k matematice.

Výchovné a vzdělávací strategie; společné postupy uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků
Je dán důraz na samostatnou práci žáků vzhledem k výuce se spojenými ročníky, rozvíjí se samostatnost, schopnost rozhodování.
Práce ve skupinách, sebekontrola, didaktické hry, počtářské soutěže, činnostní charakter učení, práce s chybou, slovní úlohy ze života, modelování situací, používá informační a komunikační technologie, kladení problémových otázek (hledání různých řešení), čtení slovních úloh s porozuměním, rozdělení práce ve skupině podle matematických znalostí a dovedností, statistická zpracování dat ze života, používání rýsovacích potřeb a digitálních nástrojů, efektivní naplánování plnění úkolů.

Výchovné a vzdělávací strategie; společné postupy uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků
Je dán důraz na samostatnou práci žáků vzhledem k možnosti výuky ve spojených ročnících, rozvíjí se samostatnost, schopnost rozhodování.
Výukou předmětu Matematika jsou metodami a formami rozvíjeny všechny stanovené klíčové kompetence, výchovně vzdělávací strategie jsou uvedeny v části Charakteristika ŠVP.

Kompetence k učení
- Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a podněcovat je k jejich tvořivosti.
- Zapojujeme žáky do různých soutěží.
- Na začátku vyučovací jednotky vždy společně s žáky vyvodíme cíl, na konci vyučovací jednotky společně zhodnotíme jeho dosažení.
- Zadáváme žákům motivační domácí úkoly.
- Individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch.
- Učitel srozumitelně vysvětluje, co se mají žáci naučit.

Kompetence k řešení problémů
- Výuku vedeme tak, aby žáci hledali různá řešení problému, svoje řešení si dokázali obhájit.
- Ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy (Kalibro, matematický Klokánek).
- Při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života.
- Podle schopností a dovedností žáků je zapojujeme do soutěží.

Kompetence komunikativní
- Dbáme na vyjadřování myšlenek žáků, poznatků a dojmů.
- Necháváme žáky reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.
- Využíváme metody obsahující prvky prezentace výsledků.
- Učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných – diskuse.

Kompetence sociální a personální
- Během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení.
- Učitel zařazuje skupinovou práci, spolupráci ve třídě, vzájemnou pomoc při učení.

- Usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině.
- Od prvního ročníku zařazujeme do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci.
- Chceme žáky naučit základům kooperace a týmové práce.

Kompetence občanské

- Respektujeme individuální rozdíly (integrovaní žáci, národnostní a kulturní rozdíly) – porovnávání, rozhovor.
- Žáky motivujeme k zodpovědnosti.

Kompetence pracovní

- Vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení.
- Dbáme na dodržování termínů a kvality práce.
- Žáky vedeme k odpovědnosti za svůj výsledek.

Kompetence digitální

- Učíme žáky rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky.
- Vedeme žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů.
- Motivujeme žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost.
- Klademe důraz na používání kalkulátoru, např. při provádění kontroly odhadů.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika

1.období

Matematika - 1.ročník

Tématické okruhy: Číslo a početní operace

Výstupy: žák

M-3-1-01 Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
M-3-1-02 Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
M-3-1-03 Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
M-3-1-04 Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
M-3-1-05 Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Očekávané výstupy z RVP ZV	Dílčí výstupy Žák:	Učivo		Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
M-3-1-01	• **spočítá prvky daného souboru** • **vytvoří skupinu s daným počtem prvků**	přirozená čísla 1 – 20		OSV 1 OSV 3

	• **podle obrázku rozhodne o vztahu více, méně, porovnává soubory (i bez počítání)** • **využívá univerzální modely čísel**			
M-3-1-02	• **napíše a přečte číslice** • **doplní chybějící čísla v řadě** • **porovnává čísla, používá znaky rovnosti a nerovnosti; řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel**	Číslice 0 – 10, čísla 0 – 20 znaky < , > , =		EV – Vztah člověka k prostředí (náš životní styl – spotřeba věcí v rodině, škole)
M-3-1-03	• **využívá číselnou osu, orientuje se na ní, zobrazí na ní číslo** • **správně používá pojmy před, za, hned před, hned za, mezi**	číselná osa		ČJ – psaní číslic a znaků. Orientace na stránce knihy, počet písmen. Čtení slovní úlohy s porozuměním
M-3-1-04	• **sčítá a odčítá zpaměti bez přechodu přes desítku**	číselný obor 0 – 10, 10 – 20 znaky + , – , =		
M-3-1-05	• **řeší a tvoří slovní úlohy s využitím sčítání a odčítání bez přechodu přes desítku** • **řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o *x* více (méně)“**	práce s textem slovní úlohy		

Rozšiřující učivo:
komutativnost sčítání, sčítání a odčítání s přechodem přes desítku
Poznámky: praktické úlohy s využitím základních jednotek délky, zlomek – vztah části a celku

Matematika - 1.ročník
Tématické okruhy: Závislosti, vztahy a práce s daty

Výstupy: žák

M-3-2-01 Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
M-3-2-02 Popisuje jednoduché závislosti z praktického života
M-3-2-03 Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

Očekávané výstupy z RVP ZV	**Dílčí výstupy** **Žák:**	**Učivo**		**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**
M-3-2-01	• **čte a nastavuje celé hodiny** • **orientuje se ve struktuře času**	Struktura času: hodina, den, týden, měsíc, rok		OSV 1 OSV 3

M-3-2-02	• **zaznamenává jednoduché situace související s časem pomocí tabulek a schémat**	tabulky a schémata, diagramy, obrázkové řady		Prvouka – čas, hodiny, půlhodiny, čtvrthodiny
M-3-2-03	• **doplní zadanou tabulku** • **orientuje se v jednoduchých schématech**	tabulky a schémata, diagramy, obrázkové řady		

Matematika - 1.ročník

Tématické okruhy: Geometrie v rovině a v prostoru

Výstupy: žák

M-3-3-01 Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci

M-3-3-02 Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky

M-3-3-03 Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Očekávané výstupy z RVP ZV	**Dílčí výstupy** **Žák:**	**Učivo**		**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**
M-3-3-01	• **rozezná, pojmenuje a načrtne základní rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí** • **rozezná a pojmenuje základní tělesa, uvede příklady těchto těles ve svém okolí** • **orientuje se v prostoru, užívá prostorové pojmy** • **pomocí stavebnic modeluje rovinné i prostorové útvary**	rovinné útvary: lomená čára, rovná čára, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh tělesa: krychle, kvádr, koule, válec, kužel, jehlan orientace v prostoru: před, za, vpravo, vlevo, nahoře, dole		OSV 1 OSV 3
M-3-3-02	• **porovná rovinné útvary stejného typu podle velikosti** • **porovná tělesa stejného typu podle velikosti** • **odhaduje a srovnává délky úseček s využitím pomůcek**	porovnávání: větší, menší, stejný, nižší, vyšší délka úsečky poměřování úseček		ČJ – vyjádření jednoduché prostorové orientace (např. procházkou po čtvercové síti)

Rozšiřující učivo:

prostředí sirkových obrazců, plán krychlové stavby při sestavování prostorového útvaru složeného z jednotkových krychlí

Poznámky:

další náměty – skládání origami, parketování daných obdélníků

Matematika - 2.ročník
Tématické okruhy: Číslo a početní operace

Výstupy: žák

M-3-1-01 Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
M-3-1-02 Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
M-3-1-03 Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
M-3-1-04 Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
M-3-1-05 Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Očekávané výstupy z RVP ZV	Dílčí výstupy Žák:	Učivo		Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
M-3-1-01	• **používá přirozená čísla k modelování situací běžného života** • **samostatně pracuje s univerzálními modely přirozených čísel**	přirozená čísla 1 – 100 počítání s penězi peníze: způsoby placení		OSV 1 OSV 3 EV – Vztah člověka k prostředí (náš životní styl – spotřeba věcí, množství odpadu ve spojení s „o *x* více (méně)“) ČJ – orientace v textu, práce s knihou, čtení s porozuměním, věta oznamovací a tázací, odpověď na otázku
M-3-1-02	• **zapisuje a čte čísla v daném oboru** • **počítá po jednotkách a desítkách, rozliší sudá a lichá čísla** • **porovnává čísla, chápe rovnost a nerovnost i v různých významových kontextech (délka, čas, peníze)**	číselný obor 0 – 100 lichá a sudá čísla počítání do 100 po desítkách a jednotkách		
M-3-1-03	• **zobrazí číslo na číselné ose** • **využívá číselnou osu k porovnání čísel**	řád jednotek a desítek dvouciferné číslo zaokrouhlování čísel na desítky		
M-3-1-04	• **sčítá a odčítá zpaměti s přechodem přes desítku** • **orientuje se v zápisu desítkové soustavy, sčítá a odčítá zpaměti dvojciferné číslo s jednociferným i dvojciferným číslem s přechodem násobků deseti** • **násobí zpaměti formou opakovaného sčítání i pomocí násobilky, dělí zpaměti v oboru osvojených násobilek**	číselný obor 0 – 20 násobilka 2, 3, 4, 5, 10 – řady násobků součet, sčítanec, sčítanec, rozdíl, menšenec, menšitel sčítání a odčítání násobků 10 sčítání a odčítání do 100 (30 + 7; 30 – 7; 45 + 2; 45 – 3; 58 + 2; 55 – 5; 67 + 8; 62 - 5) násobek, znaménka x (.) činitel, činitel, součin, dělenec, dělitel, podíl záměna sčítanců a činitelů		
M-3-1-05	• **řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání a odčítání, násobení a dělení** • **řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o *x* více (méně)“**	strategie řešení úloh z běžného života řeší slovní úlohy ústně i zápisem (číselná osa, obrázek, příklad, jednoduchá odpověď)		

Rozšiřující učivo:

písemné algoritmy početních operací – sčítání a odčítání
komutativnost sčítání při pamětném i písemném počítání
grafické znázornění slovních úloh
Poznámky:
další náměty: propedeutika zlomků, význam polovina, čtvrtina a třetina; modelování násobení a dělení na různých souborech
učitel používá pojmy: sčítanec, menšenec, menšitel, činitel, součin, dělenec, dělitel, podíl, záměna činitelů

Matematika - 2.ročník
Tématické okruhy: Závislosti, vztahy a práce s daty

Výstupy: žák

M-3-2-01 Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
M-3-2-02 Popisuje jednoduché závislosti z praktického života
M-3-2-03 Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

Očekávané výstupy z RVP ZV	Dílčí výstupy Žák:	Učivo		Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
M-3-2-01	• **čte časové údaje na různých typech hodin, orientuje se v kalendáři** • **sleduje různé časové intervaly** • **používá vhodně časové jednotky a provádí jednoduché převody mezi nimi**	časové údaje: čtvrt hodiny, půl hodiny, tři čtvrtě hodiny, celá hodiny 1 hodina, 1 minuta, rozlišuje je a ví, že 1 h = 60 min		OSV 1 OSV 3 VMGES – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – zkušenosti s časovými údaji při cestování) VMGES – Objevujeme Evropu a svět (život Evropanů – odlišnosti při vážení a měření) Prvouka – hodiny, půlhodiny, čtvrthodiny, minuty
M-3-2-02	• **zachycuje výsledky měření pomocí tabulek a schémat** • **provádí odhady délky a množství** • **popisuje jednoduché závislosti z praktického života (teplota, hmotnost, délka)**	měření délky, hmotnosti, objemu jednotky: centimetr, metr, litr, kilogram		
M-3-2-03	• **navrhne a použije tabulku k organizaci údajů** • **třídí soubor objektů**	tabulková evidence zadaných údajů číselné a obrázkové řady magické čtverce prostorová představivost		

Rozšiřující učivo: časové tabulky
Poznámky: časové intervaly volí učitel z běžného života žáka, např. délka vyučovací hodiny, délka přestávky, délka spánku,…

Matematika - 2.ročník
Tématické okruhy: Geometrie v rovině a v prostoru

Výstupy: žák

M-3-3-01 Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci
M-3-3-02 Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
M-3-3-03 Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Očekávané výstupy z RVP ZV	**Dílčí výstupy** **Žák:**	**Učivo**		**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**
M-3-3-01	• rozezná, pojmenuje a načrtne základní rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí • rozezná a pojmenuje základní tělesa, uvede příklady těchto těles ve svém okolí • pomocí stavebnic modeluje rovinné a prostorové útvary podle zadání	rovinné útvary: lomená čára, křivá čára, bod, úsečka, přímka, polopřímka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník tělesa: kužel, jehlan, koule, krychle, kvádr, válec osově souměrné útvary ve čtvercové síti čtvercová síť – náčrt obrazců (čtverec, obdélník) modelování těles, stavby z krychlí orientace v prostoru – vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, hned před, hned za;		OSV 1 OSV 3
M-3-3-02	• změří délku úsečky, používá jednotky délky • provádí odhad délky úsečky	kreslení křivých a rovných čar práce s pravítkem, rýsuje rýsování rovné čáry, úsečky (krajní body, délka) měření délky úsečky jednotky délky: milimetr, centimetr, metr, kilometr + jednoduché převody		ČJ – vyjádření jednoduché prostorové orientace (např. procházkou po čtvercové síti)

Rozšiřující učivo:
kružnice, hranol
shodnost útvarů

Poznámky:
další náměty – využití čtverečkovaného papíru, využití počítačových programů pro matematiku na 1.stupni ZŠ
základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník
základní útvaru v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec

Matematika - 3.ročník
Tématické okruhy: Číslo a početní operace

Výstupy: žák

M-3-1-01 Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
M-3-1-02 Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
M-3-1-03 Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
M-3-1-04 Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
M-3-1-05 Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Očekávané výstupy z RVP ZV	**Dílčí výstupy** **Žák:**	**Učivo**		**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**
M-3-1-02	• **zapisuje a čte čísla v daném oboru** • **počítá po jednotkách, po desítkách a stovkách, porovnává čísla**	číselný obor 0 – 1 000 vytváření souborů daného počtu rozklad čísla v desítkové soustavě zápis čísla v desítkové soustavě (číselná osa, teploměr, model) počítání do 1 000 po stovkách, po desítkách a jednotkách		OSV 1 OSV 3 EV – Vztah člověka k prostředí (náš životní styl – spotřeba věcí, množství odpadu ve spojení s „o *x* více (méně)“)
M-3-1-03	• **zobrazí číslo na číselné ose a jejích úsecích** • **využívá číselnou osu k porovnání čísel**	řád jednotek, desítek a stovek trojciferné číslo zaokrouhlování čísel na stovky a desítky číselná osa – nástroj modelování		
M-3-1-04	• **rozloží číslo v desítkové soustavě v oboru do tisíce** • **sčítá a odčítá zpaměti čísla bez přechodu násobků sta** • **násobí a dělí zpaměti v oboru osvojených násobilek** • **násobí zpaměti dvojciferná čísla jednociferným činitelem mimo obor malé násobilky** • **násobí a dělí součet nebo rozdíl dvou čísel** • **používá závorky při výpočtech**	násobilka 6, 7, 8, 9 – řady násobků násobilka – automatizace všech spojů násobilek nejbližší, nižší a vyšší násobek čísla sčítání a odčítání násobků sta, dále bez přechodu násobků sta (analogie s výpočty v 1.stovce: 430 + 70; 430 – 70; 445 + 20; 445 – 30; 458 + 20; 455 – 50; 467 + 80; 462 - 50), s přechodem násobků sta sčítanec, sčítanec, součet, menšenec, menšitel, rozdíl, činitel, činitel, součin, dělenec, dělitel, podíl, zbytek dělení se zbytkem vlastnosti početních operací s přirozenými čísly (záměna sčítanců a činitelů, sdružování sčítanců, činitelů); závorky písemné algoritmy početních operací – sčítání (kontrola záměnou sčítanců) a odčítání (kontrola sčítáním)		ČJ – orientace v textu, práce s knihou, křížovky (sloupec, řádek), stylizace a reprodukce odpovědí, významová stránka slov, čtení s porozuměním, druhy slov, dějová posloupnost, věta oznamovací a tázací, odpověď na otázku

		písemné algoritmy početních operací –násobení jednociferným činitelem		
M-3-1-05	• **řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání a odčítání, násobení a dělení** • **řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o *x* více (méně)“, „x krát více (méně)“** • **ovládá jednoduché řešitelské strategie**	řešitelské strategie: pokus – omyl, řetězení od konce, vyčerpání všech možností, zjednodušování Řeší slovní úlohy ústně i zápisem (číselná osa, obrázek, příklad, jednoduchá odpověď) Provede jednoduchý zápis slovní úlohy Číselné a obrázkové řady Magické čtverce		

Rozšiřující učivo:
písemné algoritmy početních operací – sčítání a odčítání
pohyb po číselné ose (propedeutika záporných čísel)
aritmetické operace i vztahy mezi čísly v různých jazycích, různých kontextech významových a strukturálních
Poznámky:
přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla

Matematika - 3.ročník
Tématické okruhy: Závislosti, vztahy a práce s daty

Výstupy: žák

M-3-2-01 Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
M-3-2-02 Popisuje jednoduché závislosti z praktického života
M-3-2-03 Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

Očekávané výstupy z RVP ZV	**Dílčí výstupy** **Žák:**	**Učivo**		**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**
M-3-2-01	• **využívá časové údaje při řešení různých situací z běžného života**	jízdní řády zná jednotky času: 1 den, 1 hodina, 1 minuta, 1 sekunda; rozlišuje je a ví, že 1 h = 60 min (1 min = 60 s; 1 den = 24 hodin)		OSV 1 OSV 3 VMGES – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – cestujeme letadlem, lodí, autobusem, vlakem) MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke
M-3-2-02	• **eviduje složitější statické i dynamické situace pomocí slov a tabulek**	teplota, teploměr, stupeň celsia evidence sportovních výkonů		
M-3-2-03	• **čte a sestavuje tabulky násobků** • **doplní chybějící údaje do strukturované tabulky podle zadání**	tabulka jako nástroj pro řešení úloh manipulace s penězi - obchoduje, rozměňuje, vrací		

				zpravodajství a reklamě – tabulky cen produktů z reklamních letáků) Prvouka – hodiny, půlhodiny, čtvrthodiny, minuty

Rozšiřující učivo:
čtení údajů z grafů, diagramů, tabulek
pozorování závislostí a jejich vlastností
využití specifických počítačových programů pro matematiku na 1.stupni ZŠ
využití tabulkového procesoru (např. Excel)
Poznámky:
učitel používá zjednodušený model jízdního řádu
další náměty: diagramy, grafy, tabulky; závislosti a jejich vlastnosti

Matematika - 3.ročník
Tématické okruhy: Geometrie v rovině a v prostoru

Výstupy: žák

M-3-3-01 Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci
M-3-3-02 Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
M-3-3-03 Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Očekávané výstupy z RVP ZV	**Dílčí výstupy** **Žák:**	**Učivo**		**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**
M-3-3-01	• **rozezná, pojmenuje a načrtne rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí** • **třídí trojúhelníky dle délek stran, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí** • **určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran** • **pomocí stavebnic modeluje rovinné útvary podle zadání**	klasifikace trojúhelníků (obecný, rovnostranný, rovnoramenný) rovinné útvary: mnohoúhelník (čtyřúhelník, pětiúhelník, šestiúhelník) vrchol, strana, úhlopříčka mnohoúhelníku základní útvary v rovině základní tělesa Délka úsečky s přesností na mm; jednotky délky (mm, cm, dm, m, km) a jejich jednoduché převody Vzájemná poloha přímek v rovině (rovnoběžky, různoběžky, průsečík) bod, přímka, úsečka, průsečík rozlišuje přímku a úsečku		OSV 1 OSV 3 ČJ – vyjádření jednoduché prostorové orientace (např. procházkou po čtvercové síti)

		Čtvercová síť – náčrt obrazců (čtverec, obdélník) Obvod rovinného útvaru – sečtením délek jeho stran		
M-3-3-02	• **změří délku úsečky, používá jednotky délky** • **rýsuje podle pravítka; pomocí kružítka**	měření délky úsečky Rýsování – přímka, úsečka (s danou délkou v cm a mm), obecný trojúhelník, kružnice, kruh Kružnice, kruh - rozlišení a popis Měření – strana rovinného obrazce s přesností na mm; délky hran tělesa jednotky délky: milimetr, centimetr, metr, kilometr + jednoduché převody		
M-3-3-03	• **rozezná a modeluje osově souměrné rovinné útvary, uvede konkrétní příklady**	osově souměrné rovinné útvary		

Rozšiřující učivo:
pravoúhlý trojúhelník
osa souměrnosti útvarů v rovině
Poznámky:
další náměty – využití čtverečkovaného papíru, využití počítačových programů pro geometrii na 1.stupni ZŠ
základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník
základní útvaru v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec

2.období
Matematika - 4.ročník
Tématické okruhy: Číslo a početní operace

Výstupy: žák

M-5-1-01 **Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení**
M-5-1-02 **Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel**
M-5-1-03 **Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel**
M-5-1-04 **Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel**
M-5-1-05 **modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku**
M-5-1-06 **porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel**
M-5-1-07 **přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty**
M-5-1-08 **porozumí významu znaku „-„ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose**

Očekávané výstupy	**Dílčí výstupy**	**Učivo**		**Průřezová témata a mezipředmětové**

z RVP ZV	Žák:			vztahy
M-5-1-01	• **využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení**	komutativnost a asociativnost vlastnosti početních operací s přirozenými čísly (vlastnosti násobení a dělení, vztahy mezi násobením a dělením)		OSV 1 OSV 3
M-5-1-02	• **čte a zapisuje čísla v daném oboru** • **počítá po statisících, desetitisících a tisících, používá rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě** • **porovnává čísla a znázorní je na číselné ose a jejich úsecích** • **sčítá a odčítá čísla v daném oboru (zpaměti pouze čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly)** • **písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem, písemně dělí jednociferným dělitelem** • **účelně propojuje písemné i pamětné počítání (i s použitím kalkulátoru)** • **používá římské číslice při zápisu čísel**	číselný obor 0 – 1 000 000 řády čísla písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení římské číslice hospodaření domácnosti: rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti násobení a dělení přirozených čísel 10, 100 a 1 000 zpaměti „chytré“ počítání násobení a dělení čísel zakončených nulami odhady výsledků při sčítání a odčítání velkých čísel, i při násobení a dělení pořadí početních výkonů (závorky) Kontroly výpočtu		EV – Vztah člověka k prostředí (naše obec – využití přírodních zdrojů nacházejících se v blízkosti bydliště ve spojení s „o *x* více (méně)“ a „*x* krát více (méně)) VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – cestujeme letadlem, lodí, autobusem, vlakem)
M-5-1-03	• **zaokrouhluje přirozená čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta a desítky** • **provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací (sčítání a jeho kontrola záměnou sčítanců, odčítání a jeho kontrola sčítáním, dělení a jeho kontrola násobením)** • **provádí kontrolu výpočtů pomocí kalkulátoru**	zaokrouhlování čísel odhad a kontrola výsledku práce s kalkulátorem		ČJ – správný zápis slovních úloh, stylizace a reprodukce odpovědí, čtení s porozuměním, dějová posloupnost
M-5-1-04	• **řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání, odčítání, násobení, dělení a slovní úlohy se dvěma početními operacemi** • **řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o *x* více (méně)“, „*x* krát více (méně)“**	matematizace reálné situace		
M-5-1-05	• **vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života** • **využívá názorných obrázků k určování**	celek, část, zlomek polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina řešení a tvorba slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku		

	½, ¼, 1/3, 1/5, 1/10 celku • **vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny**			
M-5-1-06	• **porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny)**	čitatel, jmenovatel, zlomková čára		

Rozšiřující učivo:
znázornění celého záporného čísla na číselné ose
kmenové zlomky v kontextu části
Poznámky:
další náměty: skládání origami, mozaiky, krájení dortu, pizzy, zlomkovnice

Matematika - 4.ročník
Tématické okruhy: Závislosti, vztahy a práce s daty

Výstupy: žák
M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data
M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

Očekávané výstupy z RVP ZV	**Dílčí výstupy** **Žák:**	**Učivo**		**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**
M-5-2-01	• **provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (např.měření teploty)**	zásady sběru a třídění dat závislosti a jejich vlastnosti		OSV 1 OSV 3
M-5-2-02	• **používá tabulky k evidenci, modelování a řešení různých situací** • **doplňuje údaje, které chybí ve strukturované tabulce** • **vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku a sloupkový diagram**	strukturovaná tabulka sloupkové digramy diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády		VMGES – Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa, Evropa a svět – sběr údajů o teplotě a jejich porovnání v různých částech světa AJ – zápis hodin, dnů, měsíců a roků

Rozšiřující učivo:
schémata, posloupnosti, …
Poznámky:

Matematika - 4.ročník

Tématické okruhy: Geometrie v rovině a v prostoru

Výstupy: žák

M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce
M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice
M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

Očekávané výstupy z RVP ZV	**Dílčí výstupy** **Žák:**	**Učivo**		**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**
M-5-3-01	• **dodržuje zásady rýsování** • **narýsuje přímku, vyznačí polopřímku** • **narýsuje různoběžky a označí jejich průsečík** • **narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem** • **narýsuje čtverec, obdélník, trojúhelník ve čtvercové síti**	zásady rýsování rýsování jednoduchých rovinných útvarů čtvercová síť		OSV 1 OSV 3
M-5-3-02	• **měří vzdálenosti, používá vhodné jednotky délky a převodní vztahy mezi nimi** • **sčítá a odčítá graficky úsečky, porovná úsečky podle délky** • **určí délku lomené čáry a obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran**	jednotky délky a jejich převody: milimetr, centimetr, metr, kilometr grafické sčítání a odčítání úseček obvod mnohoúhelníku		
M-5-3-03	• **sestrojí rovnoběžné a kolmé přímky pomocí trojúhelníku s ryskou** • **určí vzájemnou polohu přímek v rovině**	vzájemná poloha přímek v rovině: rovnoběžky, různoběžky, kolmice		
M-5-3-04	• **určí pomocí čtvercové sítě obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku a obsahy porovná** • **používá základní jednotky obsahu**	jednotky obsahu: mm^2, cm^2, m^2 obsah obrazce		
M-5-3-05	• **rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary** • **určí osu souměrnosti útvaru**	osová souměrnost rovinného útvaru		

	překládáním papíru • **rozpozná a využije osovou souměrnost i v praktických činnostech a situacích**			

Rozšiřující učivo:
další rovinné útvary, např. pravý úhel a pravidelné mnohoúhelníky; sítě těles, papírové modely těles, stavby těles podle půdorysu
Poznámky:
další náměty –využití počítačových programů pro geometrii na 1.stupni ZŠ
Rýsování – jednoduchá konstrukce čtverce, obdélníku a pravoúhlého trojúhelníku včetně náčrtů
Měření délek - délka úsečky; rozměry obrazců, délky hran těles
Základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, bod, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník
Základní útvary v prostoru a jejich rozlišování – tělesa: koule, krychle, kvádr, válec, kužel, jehlan

Matematika - 4.ročník
Tématické okruhy: Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Výstupy: žák
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejich řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Očekávané výstupy z RVP ZV	**Dílčí výstupy** **Žák:**	**Učivo**		**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**
M-5-4-01	• **využívá úsudek pro řešení jednoduchých slovních úloh a problémů**	řešení úloh úsudkem Slovní úlohy - řešení slovních úloh prolíná celým obdobím, kdy se rozšiřuje číselný obor; SÚ jsou zadávány netradičním způsobem a vyžadují třídění a rozlišování údajů řešení a neobejdou se bez nákresů; vyžadující činnost rozdělování na stejné části, skládání částí do celku číselné a obrázkové řady prostorová představivost (stavby z krychlí)		OSV - Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů); Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – skupinová práce žáků)

Rozšiřující učivo:
algebrogramy, magické čtverce, pyramidy, zašifrované příklady, sudoku
součtové trojúhelníky, násobilkové obdélníky
Poznámky:
učitel v hodinách využívá uvolněné úlohy výzkumu TIMSS a úlohy z mezinárodní soutěže Klokan

Matematika - 5.ročník
Tématické okruhy: Číslo a početní operace

Výstupy: žák

M-5-1-01 Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
M-5-1-02 Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
M-5-1-03 Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
M-5-1-04 Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel
M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
M-5-1-08 porozumí významu znaku „-„ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

Očekávané výstupy z RVP ZV	**Dílčí výstupy** **Žák:**	**Učivo**		**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**
M-5-1-02	• **čte a zapisuje čísla v daném oboru** • **počítá po milionech, používá rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě** • **porovnává čísla a znázorní je na číselné ose a jejich úsecích** • **písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla** • **písemně odčítá dvě přirozená čísla** • **písemně násobí až čtyřciferným činitelem** • **písemně dělí jednociferným nebo dvojciferným dělitelem** • **účelně propojuje písemné i pamětné počítání (i s použitím kalkulátoru)**	číselný obor 0 – miliarda písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení procvičování všech početních výkonů při počítání zpaměti, automatizace násobilkových spojů a dělení v oboru násobilek beze zbytku i se zbytkem vlastnosti početních operací s přirozenými čísly (komutativnost, asociativnost, distributivnost) provádění odhadů a kontrola výsledků početních operací		EV – Vztah člověka k prostředí (naše obec: přírodní zdroje, náš životní styl: energie a odpady – komplexní pojetí úloh včetně pochopení významu a nezbytnosti ekologického chování) VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (život Evropanů – odlišnosti při vážení a měření) EV – Vztah člověka k prostředí: globální oteplování OSV 1 OSV 3 ČJ – správný zápis
M-5-1-03	• **zaokrouhluje přirozená čísla na miliony** • **provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v daném oboru** • **provádí kontrolu výpočtů pomocí kalkulátoru**	zaokrouhlování		
M-5-1-04	• **řeší a tvoří slovní úlohy z praktického života s využitím matematizace reálné situace**	fáze řešení problému: zápis, grafické znázornění, stanovení řešení, odhad a kontrola výsledku, posouzení reálnosti výsledku, formulace odpovědi		
M-5-1-05	• **vyjádří celek z jeho dané poloviny,**	řešení a tvorba slovních úloh k určování celku z dané		

	čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny	poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny		slovních úloh, stylizace a reprodukce odpovědí, čtení s porozuměním AJ – aplikace jednoduchých početních operací v oboru přirozených čísel, porovnávání větší, menší
M-5-1-06	• **sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků a tyto početní operace zapisuje**	využití názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa)		
M-5-1-07	• **vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života** • **přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu** • **porovná desetinná čísla v řádu desetin a setin**	desetinné číslo porovnávání desetinných čísel využití názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa) zlomky se jmenovatelem 10, 100, 1 000 a jejich zápis deset.číslem desetinná čárka desetina, setina praktické modely deset.čísel – peníze, hmotnosti, délky psaní a čtení deset.čísel Písemné sčítání a odčítání deset.čísel v řádu desetin a setin Násobení a dělení deseti a stem Násobení a dělení jednociferným číslem (1 – 9)		
M-5-1-08	• **znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí -100 až +100** • **nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě**	číselná osa (kladná a záporná část) měření teploty, vyjádření dlužné částky teploměr, model		

Rozšiřující učivo:
vyjadřování části celku zlomkem se jmenovatelem 10 nebo 100

Poznámky:
další náměty: skládání origami, mozaiky, krájení dortu, pizzy, zlomkovnice; pozorování a měření
Učitel v hodinách využívá uvolněné úlohy výzkumu TIMSS a úlohy z mezinárodní soutěže Klokan

Matematika - 5.ročník
Tématické okruhy: Závislosti, vztahy a práce s daty

Výstupy: žák

M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data

M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

Očekávané výstupy z RVP ZV	Dílčí výstupy Žák:	Učivo		Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
M-5-2-01	• **vybírá z textu data podle zadaného kritéria;**	statistické údaje a jejich reprezentace závislosti a jejich vlastnosti schémata, posloupnosti čtení údajů z tabulek a diagramů využívání nákresů a tabulek při řešení slovních úloh vyhledávání a třídění číselných informací z praktického života čtení vhodně sestavených údajů z tabulky a vytváření grafu jízdní řády; orientace v jízdním řádu soustava souřadnic proměnná (závisle a nezávisle proměnná)		MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě – využití jednoduchých diagramů); Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality (identifikace zjednodušení mediovaných sdělení) AJ – porovnání některých statistických údajů anglicky mluvících zemí OSV 1 OSV 3
M-5-2-02	• **zjistí požadované údaje z kruhového diagramu, ve kterém nejsou k popisu použita procenta**	kruhový diagram finanční produkty: úspory		

Rozšiřující učivo:
další typy diagramů
Poznámky:
další náměty: využití tabulkového kalkulátoru ke zpracování dat

Matematika - 5.ročník

Tématické okruhy: Geometrie v rovině a v prostoru

Výstupy: žák

M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce
M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice
M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

Očekávané výstupy z RVP ZV	Dílčí výstupy Žák:	Učivo		Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
M-5-3-01	• **při konstrukcích rovinných útvarů využívá elementární geometrické konstrukce a základní vlastnosti těchto útvarů**	konstrukce čtverce a obdélníku konstrukce pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku Rýsování - procvičování rýsování základních geometrických útvarů v rovině (rýsování podle popisu slovního i písemného, slovní ústní popis narýsovaného - procvičování zručnosti i vyjadřování v geometrii) Délka úsečky; jednotky délky a jejich převody Obvod a obsah čtverce - obsah čtverce a obdélníku pomocí čtvercové sítě; obvod různých rovinných obrazců - trojúhelníků, čtyřúhelníků i libovolně zvolených mnohoúhelníků		OSV 1 OSV 3
M-5-3-03	• **sestrojí k dané přímce rovnoběžku a kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou**	konstrukce rovnoběžky a kolmice daným bodem		
M-5-3-04	• **určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného obrazce, který je tvořen čtverci, obdélníky a trojúhelníky a obsahy porovná**	složené obrazce ve čtvercové síti jednotky obsahu: mm^2, cm^2, m^2 převody jednotek obsahu		

Rozšiřující učivo:
další rovinné útvary, např. pravý úhel a pravidelné mnohoúhelníky; sítě těles, papírové modely těles, stavby těles podle půdorysu

Poznámky:
další náměty (učivo) –využití počítačových programů pro geometrii na 1.stupni ZŠ
slovní úlohy na obsahy obdélníku, čtverce (práce s plánem bytu – velikost koberce, nákup tapet, obložení, podlahové plochy apod.)
další jednotky obsahu: ar, hektar, dm^2 , km^2
geometrie a výtvarné umění
origami ve čtvercové síti
Rýsování – jednoduchá konstrukce čtverce, obdélníku a pravoúhlého trojúhelníku včetně náčrtů
Měření délek - délka úsečky; rozměry obrazců, délky hran těles
Základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, bod, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník
Základní útvary v prostoru a jejich rozlišování – tělesa: koule, krychle, kvádr, válec, kužel, jehlan
obvod a obsah obrazce
vzájemná poloha dvou přímek v rovině
osově souměrné útvary

Matematika - 5.ročník

Tématické okruhy: Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Výstupy: žák

M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejich řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Očekávané výstupy z RVP ZV	Dílčí výstupy Žák:	Učivo		Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
M-5-4-01	• **ovládá některé řešitelské strategie, v průběhu řešení nestandardních úloh objevuje zákonitosti a využívá je**	magické čtverce, pyramidy, sudoku slovní úlohy, které se řeší netradičním způsobem; jeden nebo dva početní výkony; SÚ z praktického života a obměny slovních úloh číselné a obrázkové řady prostorová představivost - stavby z krychlí a pohledy na ně		OSV - Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů); Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)

Rozšiřující učivo:

algebrogramy, pyramidy, zašifrované příklady, hlavolamy, rébusy
součtové trojúhelníky, násobilkové obdélníky

Poznámky:

učitel v hodinách využívá uvolněné úlohy výzkumu TIMSS a úlohy z mezinárodní soutěže Klokan

5.4 Vyučovací předmět: Informatika

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE
Vzdělávací oblast je realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu	Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu Informatika

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci, v případě integrace uvést z jakých vzdělávacích oborů, jejich částí a průřezových témat je vzdělávací obsah předmětu vytvořen)

Obsahové vymezení předmětu Informatika

Základem vzdělávacího obsahu předmětu Informatika je vzdělávací obor Informatika.
Porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy.
Zabývat se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém.
Dávat prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů a projektovou činností.
Řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické řešení.
Rozvíjet digitální gramotnost v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.
Vytvořit první představy o způsobech zaznamenávání dat a informací prostřednictvím her, experimentů, diskuzí a dalších aktivit.
Objevit informatické aspekty světa kolem žáků.
Rozvíjet schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení.
Ve vhodném programovacím prostředí si ověřit algoritmické postupy.
Položit základy uživatelských dovedností.
Vytvořit základ pro pochopení informatických konceptů – poznáváním digitálních technologií.
Bezpečně zacházet s technologiemi a osvojit dovednosti a návyky, které vedou k prevenci rizikového chování.
Předmět a jeho obsah je rozdělen do 4 tematických celků – Data, informace a modelování; Algoritmizace a programování; Informační systémy; Digitální technologie
Data, informace a modelování – data a informace; kódování a přenos dat; modelování
Algoritmizace a programování – řešení problému krokováním; programování; kontrola řešení
Informační systémy – systémy; práce se strukturovanými daty
Digitální technologie – hardware a software; počítačové sítě, práce ve sdíleném prostředí; bezpečnost

Časové vymezení předmětu Informatika

Předmět je časově dotován podle RVP ZV na její minimální povinné časové dotaci, tj. 1 vyučovací hodiny týdně.

1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	Celková dotace
			1	1	2

Organizační vymezení předmětu Informatika

Výuka Informatiky je realizována formou vyučovacích hodin. Podle potřeby je možné vyučovat v blocích a přesunovat vyučovací hodiny než je dáno rozvrhem hodin. Je nutné zachovat stanovený počet vyučovacích hodin týdně.
Výuka probíhá na noteboocích s myší, v běžné učebně s přenosnými notebooky, které mají připojení k internetu.
Některá témata probíhají bez digitálních technologií.
Do výuky jsou zařazeny robotické stavebnice a deskové hry.
Není kladen důraz na pamětné učení a reprodukci.
Práce probíhá individuálně, ve dvojicích i ve skupinách.
Do předmětu Informatika je začleněno průřezové téma: Mediální výchova (MV).

Výchovné a vzdělávací strategie; společné postupy uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků

Výukou předmětu Informatika jsou metodami a formami rozvíjeny všechny stanovené klíčové kompetence, výchovně vzdělávací strategie jsou uvedeny v části Charakteristika ŠVP.

Kompetence k učení

- Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání, třídění, zpracovávaní a prezentace informací.
- Vyžadujeme od žáků vhodné rozvržení vlastní práce.
- Individuálním přístupem k žákům, maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch.
- Umožňujeme žákům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.
- Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a podněcovat je k jejich tvořivosti.

Kompetence k řešení problémů

- U žáků postupně zdokonalujeme kompetenci práce s informacemi, aby je žáci uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni.
- Využíváme metody obsahující prvky prezentace výsledků.
- Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování – referáty, prezentace.
- Zařazujeme činnosti umožňující komunikaci s různými věkovými skupinami žáků i s dospělou populací (spolupráce a společné akce všech žáků různého věku, akce pro rodiče a veřejnost).
- Využíváme různé typy čtení, rozhovor, skupinovou práci, práci na PC, poslechy a myšlenkové mapy.

Kompetence sociální a personální

- Žákům poskytujeme možnost, dle svého uvážení projevit své pocity a nálady.
- Žáky vedeme k důslednému respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí.

Kompetence občanské

- Ve výuce používáme metody hraní rolí pro přiblížení různých životních situací a jejich řešení, využíváme prožitkové vyučování.
- Žáky motivujeme k zodpovědnosti.

- Žáky vedeme k třídění odpadů a ochraně životního prostředí.

Kompetence pracovní

- Žáky vedeme k dodržování pravidel bezpečnosti.
- Vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení.
- Dbáme na dodržování termínů a kvality práce.
- Žáky vedeme k odpovědnosti za svůj výsledek.

Kompetence digitální

- Žáky vedeme k bezpečnému ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; využívání jich při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatnosti v rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít.
- Dbáme na získávání, vyhledávání, kritické posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k volbě postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.
- Žáky seznamuje s vytvářením a úpravou digitálního obsah, kombinování různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků.
- Využíváme digitální technologie, aby si žáci usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce.
- Podporujeme žáky v chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamování se s novými technologiemi a vedeme ke kritickému hodnocení jejich přínosu a reflektování rizik jejich využívání.
- Žáky podněcujeme k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Informatika

2. období

4. ročník

Tématické okruhy: Data, informace a modelování

Výstupy: žák

I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji

I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu

Tématické okruhy: Algoritmizace a programování

Výstupy: žák

I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů

I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení

I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy

I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu

Tématické okruhy: Digitální technologie

Výstupy: žák

I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu
I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

Očekávané výstupy z RVP ZV	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Data, informace a modelování			MV 1 MV 5 MV 6
I-5-1-02	• sdělí informaci obrázkem • předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel • zakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text • zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky	**kódování a přenos dat**: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace	
I-5-1-03	• obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	**modelování**: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka	
Algoritmizace a programování:			MV 1 MV 5
I-5-2-01 I-5-2-02	• krokuje postup • opakuje kroky v postupu • zapisuje pomocí značek, obrázků a symbolů • sestaví robota podle návodu • najde chybu v programu a opraví ji • tvoří postup jednotlivými kroky	**řešení problému krokováním:** postup, jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; : přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci	
I-5-2-03	• sestaví program pro robota • upraví program pro příbuznou úlohu • pomocí programu ovládá světelný výstup a motor • používá opakování, události ke	**programování**: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu	

	spouštění programu • pomocí programu ovládá senzor		
I-5-2-04	• oživí robota, otestuje jeho chování • najde chybu v programu a opraví ji •	**kontrola řešení**: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem	
Digitální technologie			MV 2 MV 5
I-5-4-01	• pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží • vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem • edituje digitální text, vytvoří obrázek • přehraje zvuk či video • uloží svoji práci do souboru, otevře soubor • používá krok zpět, zoom • řeší úkol použitím schránky • dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením • uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů • najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci	**hardware a software**: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů	
I-5-4-02	• propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí • při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace	**počítačové sítě**: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat	
I-5-4-03	• pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj • rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	**bezpečnost**: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla	

5. ročník

Tématické okruhy: Data, informace a modelování

Výstupy: žák

I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat
I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu

Tématické okruhy: Algoritmizace a programování

Výstupy: žák

I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy
I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu

Tématické okruhy: Informační systémy

Výstupy: žák

I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi
I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

Tématické okruhy: Digitální technologie

Výstupy: žák

I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí

Očekávané výstupy z RVP ZV	**Dílčí výstupy** **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**
Data, informace a modelování:			MV 1 MV 5 MV 6
I-5-1-01	• pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty • pomocí obrázku znázorní jev	**data, informace**: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů	
I-5-1-02	• pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy • hledá informace v grafech a jízdních řádech, pracuje s nimi a vyvozuje závěry	**kódování a přenos dat**: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace	
I-5-1-03	• hledá data v běžném životě a rozhoduje	**modelování**: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti;	

	se podle nich	využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka	
Algoritmizace a programování:			MV 1 MV 5
I-5-2-01 I-5-2-02	• upraví program pro obdobný problém • cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů • přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky • rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit •	**řešení problému krokováním**: postup, jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci	
I-5-2-03	• v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy • vytvoří a použije nový blok • vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky • vytvoří a použije nový blok	**programování**: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu	
I-5-2-04	• rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • v programu najde a opraví chyby	**kontrola řešení**: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem	
Informační systémy:			MV 1 MV 2 MV 5
I-5-3-01	• doplní posloupnost prvků • v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný • nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky	**systémy**: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi	
I-5-3-02	• pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech • doplní prvky v tabulce • umístí data správně do tabulky • určí, jak spolu prvky souvisí	**práce se strukturovanými daty**: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu	
Digitální technologie:			MV2

I-5-4-02	• propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí • při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace	**počítačové sítě:** práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat	MV5

5.5 Vyučovací předmět: Prvouka

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	ČLOVĚK A JEHO SVĚT
Vzdělávací oblast je realizována prostřednictvím vyučovacích předmětů	Prvouka, Přírodověda a Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu Prvouka

Obsahové vymezení předmětu Prvouka

Základem vzdělávacího obsahu předmětu Prvouka je vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět pro 1. stupeň upravený na výstupní úroveň 3. ročníku

Vzdělávací obsah předmětu Prvouka je utvořen vzdělávacím obsahem vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět pro 1. stupeň a je v 1.- 3. ročníku rozdělen na následující tematické okruhy, ve kterých postupně narůstá náročnost výstupů: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví. Předmět je zaměřen na utváření vlastního pohledu žáka na svět. Žáci se v první fázi učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy, děje a osoby kolem sebe. Zamýšlejí se nad jejich vzájemnými vztahy a prostřednictvím těchto zkušeností poznávají sebe samé, svoji roli a důležitost ve fungování společnosti. Vzdělávací cíle jsou naplňovány prostřednictvím využívání vlastních zkušeností žáků. Žáci zde mají prostor rozvíjet a uplatňovat svůj způsob cítění a myšlení, ve velké míře využívat fantazii a kreativitu. Žáci opírají své poznatky o zkušenosti získané ve svém sociálním zázemí a při činnostním vyučování, které jim umožňuje vnímat své okolí všemi smysly, výsledky svých pozorování a zjištění zaznamenávat různými výtvarnými a písemnými způsoby a zlepšovat své komunikační schopnosti. Učitel využívá pro názornost učiva co nejvíce regionálních přírodních i společenských jevů. Charakteristické pro výuku prvouky v 1. období základního vzdělávání je její prolínání s učivem ostatních předmětů. Vyučování často probíhá formou malých projektů, které propojí učivo s reálným světem. Výuka prvouky je též realizována prostřednictvím vycházek, besed, exkurzí. V prvouce realizujeme průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Environmentální výchova (EV), Multikulturní výchova (MkV), Výchova demokratického občana (VDO).

Časové vymezení předmětu Prvouka

Předmět je časově dotován v souladu s RVP ZV, tedy 11 vyučovacích hodin pro vzdělávací oblast Člověk a jeho svět (předmět Prvouka – 5 hodin, Přírodověda - 3 hodiny, Vlastivěda – 3 hodiny).

Časová dotace je pro tento předmět stanovena na 5 vyučovacích hodin týdně.

Těchto 5 vyučovacích hodin je posíleno o 1 hodinu z disponibilní dotace.

1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	Celková dotace
2	2	1+1			5+1

Organizační vymezení předmětu Prvouka

Výuka Prvouky je realizována formou vyučovacích hodin. Podle potřeby je možné vyučovat v blocích a přesunovat vyučovací hodiny než je dáno rozvrhem hodin. Je nutné zachovat stanovený počet vyučovacích hodin týdně. Důraz je dán na utváření pracovních návyků v jednoduché i týmové práci. Využíváme praktické skupinové práce, práce individuální, rozvíjíme sebekontrolu i estetické cítění. Předmět a jeho výuka je zaměřena na rozvoj dovedností žáků, vědomostí i znalostí.

Do předmětu Prvouka jsou začleněna průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Environmentální výchova (EV), Multikulturní výchova (MkV), Výchova demokratického občana (VDO).

Výchovné a vzdělávací strategie; společné postupy uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků

Je dán důraz na samostatnou práci žáků vzhledem k možnosti výuky ve spojených ročnících, rozvíjí se samostatnost, schopnost rozhodování.

Kompetence k učení

- Na začátku vyučovací jednotky vždy společně s žáky vyvodíme cíl, na konci vyučovací jednotky společně zhodnotíme jeho dosažení.
- Žáky vedeme k sebekontrole a k sebehodnocení – projektové vyučování, projektivní techniky.
- Umožňujeme žákům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.
- Zařazujeme do výuky problémové vyučování, experiment.
- Vedeme žáky ke správnému rozvržení skupinové práce (časově i obsahově), klademe důraz na aktivní učení.

Kompetence k řešení problémů

- Při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života.
- U žáků postupně zdokonalujeme kompetenci práce s informacemi, aby je žáci uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat.
- V projektových dnech a v předmětových projektech podporujeme žáky k využívání logického řešení problémů, diskuse, formy pokusu a omylu, aktivního zapojení.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných – diskuse.
- Využíváme metody obsahující prvky prezentace výsledků.
- Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování – referáty, prezentace.
- Využíváme různé typy čtení, rozhovor, skupinovou práci, práci na PC, poslechy a myšlenkové mapy.

Kompetence sociální a personální

- Během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení.
- Učitel zařazuje na skupinovou práci, spolupráci ve třídě, vzájemnou pomoc při učení.
- Žáky vedeme k důslednému respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí.
- Chceme žáky naučit základům kooperace a týmové práce.

Kompetence občanské

- Respektujeme individuální rozdíly (integrovaní žáci, národnostní a kulturní rozdíly) – porovnávání, rozhovor.
- Důraz klademe na prožitek a environmentální výchovu – vyprávění.
- Vychováváme ekologicky myslící jedince – scénky.
- Pořádáme akce připomínající lidové tradice (Vánoce, Velikonoce a další).
- Žáky vedeme k třídění odpadů a ochraně životního prostředí.

Kompetence pracovní

- Zapojujeme žáky do přípravy školních projektů.
- Zařazujeme do výuky pozorování, experimenty a vyhledávání informací.
- Žáky vedeme k dodržování pravidel bezpečnosti.
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi - cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia.
- Vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení.
- Žáky vedeme k odpovědnosti za svůj výsledek.

Kompetence digitální

- Klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování.

- Vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč.
- Vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací.
- Vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvilek.
- Motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací.
- Dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Prvouka

Tématické okruhy: Místo, kde žijeme

Výstupy: žák

ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí

ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)

ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost

Tématické okruhy: Lidé kolem nás

Výstupy: žák

ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům

ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

Tématické okruhy: Lidé a čas

Výstupy: žák

ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije

ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost

Tématické okruhy: Rozmanitost přírody

Výstupy: žák

ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě

ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

Tématické okruhy: Člověk a jeho zdraví

Výstupy: žák

ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Prvouka - 1.ročník

Oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT	**Předmět: PRVOUKA**	**Ročník: 1.**	**Období: 1.-3.**

Očekávané výstupy z RVP ZV	**Dílčí výstupy** **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**
ČJS-3-1-01	• **popíše prostředí školy, pojmenuje místnosti, zařízení** • **vyhodnotí vhodné a nevhodné chování ve škole** • **ovládá základní pravidla silničního provozu, chová se bezpečně, pojmenuje základní dopravní značky**	**Místo, kde žijeme** Škola - popis školních potřeb, správný výběr; zařízení třídy; vlevo, vpravo, vzadu, vpředu; vhodné a nevhodné chování ve škole, o přestávce; místnosti ve škole, názvy, popis zařízení, bezpečná cesta do školy (charakterizuje nebezpečná místa) Domov – místnosti v domě, vybavení, zařízení; prostředí domova, místo bydliště, možnosti bydlení	**Průřezová témata**: **OSV 1** **OSV 2** **OSV 3** **EV 1** **EV 3** **EV 4**
ČJS-3-2-01	• **rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, pojmenuje členy rodiny** • **uplatňuje základní poznatky o sobě a o rodině** • **popíše místo svého bydliště, pojmenuje místnosti, zařízení domu, vyjmenuje možnosti trávení volného času, možnosti kulturního vyžití**	**Lidé kolem nás** Rodina – názvy a role členů rodiny, postavení jedince v rodině; popis členů, vlastnosti, základní rozdíly mezi lidmi – odůvodnění svého názoru, pravidla slušného chování - ohleduplnost mezi členy; potřeby jednotlivých členů; Podoby a projevy kultury - činnosti volného času, aktivity v rodině; divadlo, kino, muzeum; výlety do přírody, hry s kamarády	
ČJS-3-2-02 ČJS-3-3-01 ČJS-3-3-03	• **využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě** • **určí roční období, měsíc; vyjmenuje dny v týdnu, rozlišuje pojmy týden, víkend** • **orientuje se v základních časových**	**Lidé a čas** Orientace v čase a časový řád denního režimu – určování času: roční období, měsíce v roce, kalendář; dny v týdnu, pracovní dny, víkend; hodiny, druhy hodin, poznávání a určování času – celá hodina, části dne, den a noc;	

	pojmech, pojmenuje druhy hodin, určí části dne • **pozná peníze – mince, bankovky, vyjmenuje obchody, uspořádá sortiment** • **pojmenuje povolání rodičů, osvětlí činnosti zaměstnání** • **popíše běžné denní činnosti, pozná a vyjmenuje předměty denní potřeby**	**Finanční gramotnost** - nakupování – poznávání hodnoty peněz, kovové mince, papírové bankovky, platební karta, nákup potravin; názvy obchodů, přiřazování zboží**;** zaměstnání, pojmenování určitých profesí, činností**;** činnosti v domácnosti; předměty, které pomáhají při práci, popis činností, předměty denní potřeby	
ČJS-3-4-01	• **pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích** • **popíše činnosti, aktivity vhodné pro každé období a rizika s nimi spojená** • **vyjmenuje měsíce jednotlivých období, popíše počasí, oblečení; vybere vhodné symboly, vysvětlí jejich důležitost** • **pojmenuje živočichy, popíše rostliny a jejich části** • **vysvětlí možnosti příprav na každé období**	**Rozmanitosti přírody** **Názvy ročních období, den a noc** **Podzim** - podzimní příroda – listnaté a jehličnaté stromy, podzimní plody; počasí, oblečení, měsíce; příprava živočichů na zimu; ovoce a zelenina, polní plodiny **Zima** – názvy měsíců, počasí, oblečení, symboly; tradice; Vánoce; zimní sporty; zimní příroda, živočichové v přírodě **Jaro** – měsíce, oblečení, počasí, symboly jara, jarní květiny; části rostlin a stromů, práce na zahradě; zvířata na statku; Velikonoce; hry v přírodě **Léto** – měsíce, počasí; zahrada – květiny, ovoce; les, jedovaté plody; rybník – chování u rybníka, rostliny a živočichové; příprava na prázdniny, bezpečnost Rizika v přírodě spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi	**Mezipředmětové vztahy:** **VV** – výtvarné zpracování daných témat **ČJ** – rébusy, hry se slovy, zásady při práci, rýmy, tematické vyprávění, básničky, příběhy **HV** – zvuky počasí, hodin, tematické písně **M** – slovní úlohy na určené téma; peníze – příklady, nakupování **PČ** – stříhání, lepení geometrických tvarů **TV** – pohybová hra (téma rybník)
ČJS-3-5-01 ČJS-3-5-02 ČJS-3-5-03 ČJS-3-5-04	• **uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví** • **pojmenuje části těla, vysvětlí jednoduché zásady zdravé stravy; ovládá jednoduchá pravidla první pomoci; rozliší úraz a nemoc** • **objasní důležitost lidských vlastností a vzhledu** • **využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času** • **chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná** • **reaguje adekvátně na pokyny dospělých**	**Člověk a jeho zdraví:** Člověk - vlastnosti lidí, vzhled, popis spolužáků; lidské tělo; hygiena; zdravá strava, způsob stolování; denní režim; nemoc, úraz, základy první pomoci, návštěva lékaře, osobní bezpečí (modelové situace), vhodná a nevhodná místa pro hru, čísla tísňového volání	

	při mimořádných událostech, použije čísla tísňového volání		

Prvouka - 2.ročník

Oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT	**Předmět: PRVOUKA**	**Ročník: 2.**	**Období: 1.-3.**

Očekávané výstupy z RVP ZV	**Dílčí výstupy** **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**
ČJS-3-1-01	• **vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy** • **uvede svoji adresu** • **rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí a navrhne způsob jejich eliminace** • **popíše cestu na určené místo v místě svého bydliště a do školy s ohledem na bezpečnostní rizika** • **dodržuje správné dopravní návyky chodce**	**Místo, kde žijeme** domov – orientace v místě bydliště bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace, role chodce, dopravní prostředky	**OSV 1** **OSV 2** **OSV 3** **VDO 1** **EV 3** **EV 4**
ČJS-3-2-01	• **pojmenuje členy své rodiny, rozlišuje jejich role a vztahy mezi nimi, vyjmenuje dobré a špatné vlastnosti lidí, rozliší blízké příbuzenské vztahy v rodině** • **projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem a nedostatkům** • **seznámí se se základními lidskými právy** • **vyjádří vlastními slovy svá práva a povinnosti ve škole** • **projevuje toleranci k přirozeným**	**Lidé kolem nás** příbuzenské a mezigenerační vztahy život a funkce rodiny soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, pomoc nemocným, sociálně slabým zvládání vlastní emocionality, etické zásady rizikové situace základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy Škola – charakterové vlastnosti spolužáků, tolerance k odlišnostem – přednosti, nedostatky; vzhled, tolerance, pravidla slušného chování, vztahy mezi lidmi, soužití lidí, komunikace, principy demokracie, rizikové chování a předcházení konfliktům Rodina – širší příbuzenské vztahy, rodokmen, rodinné svátky a oslavy	**Mezipředmětové vztahy** Český jazyk – Komunikační a slohová výchova Literární výchova – básně, příběhy, pohádky vztahující se k probíranému tématu Hudební výchova – písně vztahující se k probíranému tématu Výtvarná výchova – výtvarné zpracování projektů

	odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům • **rozliší prvky rizikového chování a stanoví způsoby předcházení konfliktům**	
ČJS-3-3-02 ČJS-3-3-01 ČJS-3-3-03	• **rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti a na příkladech porovná** • **uplatňuje poznatky o činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí** • **orientuje se v čase – vyjmenuje roční období a příslušné měsíce** • **chápe pojem státní svátek, vyjmenuje základní státní symboly** • **interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije** • **pojmenuje příbuzenské vztahy, popíše průběh rodinné oslavy**	**Lidé a čas** státní svátky a významné dny báje, mýty a pověsti rodného kraje Naše vlast název vlasti základní státní symboly Rodina, příbuzenské vztahy, rodinné svátky
ČJS-3-4-01 ČJS-3-4-02	• **roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků** • **uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě, žijící v jeho okolí** • **rozliší hospodářská a domácí zvířata** • **přiřadí ke zvířatům správné názvy samce, samice, mláděte** • **pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny** • **pozoruje proměny přírody (květiny, stromy, zvířata) v jednotlivých ročních obdobích** • **uvede správný způsob likvidace odpadů v domácnostech a význam třídění odpadů** • **identifikuje rizika pobytu v přírodě a**	**Rozmanitosti přírody** rostliny, houby, živočichové; ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody, likvidace odpadů rizika v přírodě - mimořádné události

	navrhne způsoby, jak jim předcházet • **popíše mimořádné události způsobené přírodními vlivy**		
ČJS-3-5-01 ČJS-3-5-02 ČJS-3-5-03 ČJS-3-5-04	• **pojmenuje základními pojmy části lidského těla** • **uvede vztah mezi zdravím a správnou výživou včetně pitného režimu** • **popíše vlastními slovy prevenci nemocí a úrazů, zná význam bezpečnostních prvků pro svoji ochranu** • **předvede ošetření drobného poranění** • **uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu** • **jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných** • **v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné** • **ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek**	**Člověk a jeho zdraví** lidské tělo – stavba těla, zdravý životní styl denní režim drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc u drobných poranění bezpečné chování v silničním provozu, základní dopravní značky, předcházením rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích bezpečné chování v rizikovém prostředí, vzájemná pomoc v různých životních situacích přivolání pomoci ohrožení fyzického a duševního zdraví, způsob volání na tísňovou linku	

Prvouka - 3.ročník

Oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT	**Předmět: PRVOUKA**	**Ročník: 3.**	**Období: 1.-3.**

Očekávané výstupy z RVP ZV	**Dílčí výstupy** **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**
ČJS-3-1-02 ČJS-3-1-03	• **osvojuje si pravidla silničního provozu z pohledu chodce a cyklisty** • **vyjmenuje rozdíly mezi městem a vesnicí, začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci**	**Místo, kde žijeme** dopravní předpisy pro chodce a cyklisty, dopravní značky, semafor, vybavení jízdního kola; chování v dopravních prostředcích Domov – adresa domu, popis místa bydliště, obec – město a vesnice, rozdíly, místní krajina - minulost a současnost obce, význačné budovy, dopravní síť,	**Průřezová témata**: **OSV 1** **OSV 2** **OSV 3**

	• **nakreslí známé orientační značky a světové strany** • **rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost** • **vysvětlí rozdělení ČR, pojmenuje státní symboly**	péče o památky orientace na mapě a plánu Naše vlast – kraje ČR	**VDO 2** **VDO 4** **EV 1** **EV 2** **EV 3** **EV 4**
ČJS-3-2-02	• **odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností** • **popíše zaměstnání rodičů** • **uvede důvody pro svůj koníček, zájem** • **doporučí spolužákům vhodná místa pro volný čas, kulturu, služby, sport** • **orientuje se v pojmech nakupování, pozná peníze, zná způsoby placení**	**Lidé kolem nás** Povolání - zaměstnání rodičů, práce fyzická a duševní, popis a význam povolání, potřeby nutné k práci; záliby, zájmové spolky kulturní instituce, masová kultura, subkultura Finanční gramotnost – mince, bankovky, platební karty; nakupování, objednávka; firmy; banka – správce peněz	
ČJS-3-3-01 ČJS-3-3-02 ČJS-3-3-03	• **pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu** • **na příkladech porovná minulost a současnost** • **vysvětlí význam některých svátků, významných dnů** • **rozumí určitým tradicím, popíše rozdíly mezi vybranými zeměmi**	**Lidé a čas** Minulost, současnost, budoucnost; historická a kulturní místa, rodáci, průběh lidského života Státní svátky, významné dny Vánoce – advent, Mikuláš, vánoční symboly, Tři králové; Vánoce v jiných zemích, porovnání symbolů, zvyků	**Mezipředmětové vztahy:** **ČJ –** psaní, vyprávění na určené téma, práce s textem **M** – práce s čísly, odhad, počítání příkladů k tématu, slovní úlohy **HV** – doplňování textů tematických písní **VV** – výtvarné zpracování tématu, projektu, stříhání, lepení, kreslení
ČJS-3-4-01 ČJS-3-4-02 ČJS-3-4-03	• **provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů** • **vyjmenuje podmínky nutné k životu, vysvětlí jejich význam** • **roztřídí živé organizmy do skupin, popíše jejich vlastnosti, význam, způsob života** • **vysvětlí možnosti ochrany přírody a životního prostředí**	**Rozmanitosti přírody** Látky a jejich vlastnosti Krajina – povrch, využití krajiny Podmínky života: voda ; půda; teplo a světlo – význam; počasí, ochrana přírody, péče o životní prostředí Příroda – živá, neživá, lidské výtvory; přírodniny, suroviny; skupenství Živé organizmy – houby, rostliny, živočichové; ohrožené druhy; vhodné chování v přírodě	
ČJS-3-5-01 ČJS-3-5-02 ČJS-3-5-03	• **rozezná nebezpečí různého charakteru, umí na něj vhodně reagovat** • **ovládá způsoby komunikace**	**Člověk a jeho zdraví:** Člověk – základní rozdíly mezi mužem a ženou, narození člověka, fáze vývoje člověka, životní potřeby	

ČJS-3-5-04	**s operátory tísňových linek a nezneužívá je** • **reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných situacích** • **popíše části lidského těla, ovládá hygienické návyky, rozpozná možnosti zdravé stravy, dbá na pitný režim** • **pojmenuje soustavy lidského těla a fáze vývoje jedince** • **vyjmenuje základní zásady první pomoci**	Lidské tělo – stavba a funkce těla; Zdravý životní styl - vhodná skladba stravy, pitný režim, výběr a způsoby uchování potravin psychické a tělesné zdraví; odlišné znaky člověka a živočichů Zásady první pomoci, přivolání pomoci, mimořádné události, respektování pokynů; krizová linka Nebezpečné a rizikové chování – závislost, alkohol, cigarety, návykové látky, a jejich odmítání, druhy závislostí a vliv na zdraví, smrtelné nemoci, označení nebezpečných látek; nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií agresivní chování – šikana, kyberšikana, diskriminace; komunikace s cizími lidmi, obezřetné chování, odmítnutí nepříjemné komunikace, přivolání pomoci – komunikace s operátory tísňových linek = modelové situace	

5.6 Vyučovací předmět: Přírodověda

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	ČLOVĚK A JEHO SVĚT
Vzdělávací oblast je realizována prostřednictvím vyučovacích předmětů	Prvouka, Přírodověda a Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodověda

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci, v případě integrace uvést z jakých vzdělávacích oborů, jejich částí a průřezových témat je vzdělávací obsah předmětu vytvořen)

Obsahové vymezení předmětu Přírodověda

Výuka přírodovědy ve 2. vzdělávacím období navazuje na učivo prvouky 1. vzdělávacího období. Základem vzdělávacího obsahu předmětu Přírodověda je vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět pro 1. stupeň upravený na výstupní úroveň 5. ročníku.

Vzdělávací obsah přírodovědy je zaměřen na postupné poznávání přírody živé i neživé. Zahrnuje i problematiku dopravní výchovy, osobního bezpečí člověka, chování za mimořádných událostí. Žáci jsou vzděláváni také v oblasti péče o zdraví, zásadách zdravého životního stylu, základech sexuální výchovy.

Nové poznatky jsou stavěny na vlastním pozorování přírody. Při činnostech se žáci učí spolupracovat, organizovat práci ve skupině i přijímat individuální odpovědnost za splnění určitého úkolu. Učí se využívat svých poznatků, hodnotit svá pozorování a záznamy, hledat možnosti, jak i oni mohou přispět ke zlepšení životního prostředí a k ochraně přírody. Při přírodovědném vyučování se ve velké míře uplatňují mezipředmětové vztahy, zejména při realizaci projektů.

Předmět a jeho obsah je rozdělen do 2 tématických celků – Rozmanitost přírody; Člověk a jeho zdraví

Rozmanitost přírody – Země, sluneční soustava, vznik a rozvoj života; rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody; Země a život je jeden celek, ve kterém je vzájemný soulad a rovnováha, kterou snadno člověk poruší a obtížně obnoví; hledat důkazy o proměnách přírody, využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a udržitelnému rozvoji

Člověk a jeho zdraví – poznávání sebe na základě poznávání člověka jako bytosti; vývoj člověka, změny od narození po dospělost, denní režim, hygiena, výživa, mezilidské vztahy apod.; zdraví, prevence a nemoci; první pomoc, bezpečné chování v životních situacích, včetně mimořádných událostí; odpovědnost za své zdraví a bezpečností i za zdraví jiných lidí; zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka; sledování konkrétních situací, hraní rolí a řešení modelových situaci

Časové vymezení předmětu Přírodověda

Předmět je časově dotován v souladu s RVP ZV, tedy 11 vyučovacích hodin pro vzdělávací oblast Člověk a jeho svět (předmět Prvouka – 5 hodin, Přírodověda - 3 hodiny, Vlastivěda – 3 hodiny)

Časová dotace je pro tento předmět stanovena 3 vyučovací hodiny týdně.

Tyto 3 vyučovací hodiny jsou posíleny o 0,5 vyučovací hodiny z disponibilní dotace.

Celková dotace činí 3,5 vyučovací hodiny týdně.

1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	Celková dotace
			1,5	1,5 + 0,5	3 + 0,5

Organizační vymezení předmětu Přírodověda

Výuka Přírodovědy je realizována formou vyučovacích hodin. Podle potřeby je možné vyučovat v blocích a přesunovat vyučovací hodiny než je dáno rozvrhem hodin. Je nutné zachovat stanovený počet vyučovacích hodin týdně.
Předmět je zaměřen na rozvoj dovedností žáků, vědomostí i znalostí
Je dán důraz na samostatnou práci žáků vzhledem k výuce se spojenými ročníky, rozvíjí se samostatnost, schopnost rozhodování
Práce ve skupinách, sebekontrola, didaktické hry, scénky, činnostní charakter učení
Do předmětu Přírodověda jsou začleněna průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Environmentální výchova (EV), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS), Multikulturní výchova (MkV)

Výchovné a vzdělávací strategie; společné postupy uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků

Je dán důraz na samostatnou práci žáků vzhledem k možnosti výuky ve spojených ročnících, rozvíjí se samostatnost, schopnost rozhodování.
Výukou předmětu Přírodověda jsou metodami a formami rozvíjeny všechny stanovené klíčové kompetence, výchovně vzdělávací strategie jsou uvedeny v části Charakteristika ŠVP.

Kompetence k učení

- Na začátku vyučovací jednotky vždy společně s žáky vyvodíme cíl, na konci vyučovací jednotky společně zhodnotíme jeho dosažení.
- Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání, třídění, zpracovávaní a prezentace informací.
- Individuálním přístupem k žákům, maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch.
- Učitel srozumitelně vysvětluje, co se mají žáci naučit.
- Učíme žáky pozorovat a pojmenovávat věci, jevy, děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, utvářet ucelený obraz světa.

Kompetence k řešení problémů

- U žáků postupně zdokonalujeme kompetenci práce s informacemi, aby je žáci uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat.
- V projektových dnech a v předmětových projektech podporujeme žáky k využívání logického řešení problémů, diskuse, formy pokusu a omylu, aktivního zapojení.
- Děti vedeme k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení – třídní projekty.
- Učíme žáky všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, pozorovat a přemýšlet o nich.
- Podněcujeme žáky k porozumění světu kolem sebe; vnímání si základních vztahů ve společnosti, porozumění soudobému způsobu života.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných – diskuse.
- Využíváme metody obsahující prvky prezentace výsledků.
- Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování – referáty, prezentace.
- Využíváme různé typy čtení, rozhovor, skupinovou práci, práci na PC, poslechy a myšlenkové mapy.
- Dbáme na vyjadřování myšlenek žáků, poznatků a dojmů.

Kompetence sociální a personální

- Během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení.
- Učitel zařazuje skupinovou práci, spolupráci ve třídě, vzájemnou pomoc při učení.
- Do výuky pravidelně zařazujeme projekty, projektové dny, kooperativní vyučování.

- Od prvního ročníku zařazujeme do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci.

Kompetence občanské

- Respektujeme individuální rozdíly (integrovaní žáci, národnostní a kulturní rozdíly) – porovnávání, rozhovor.
- Ve výuce používáme metody hraní rolí pro přiblížení různých životních situací a jejich řešení, využíváme prožitkové vyučování.
- Důraz klademe na prožitek a environmentální výchovu – vyprávění.
- Vychováváme ekologicky myslící jedince – scénky.
- Žáky motivujeme k zodpovědnosti.
- Žáky vedeme k třídění odpadů a ochraně životního prostředí.

Kompetence pracovní

- Zařazujeme do výuky pozorování, experimenty a vyhledávání informací.
- Žáky vedeme k dodržování pravidel bezpečnosti.
- Vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení.
- Dbáme na dodržování termínů a kvality práce.
- Žáky vedeme k odpovědnosti za svůj výsledek.

Kompetence digitální

- Klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování.
- Vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč.
- Vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací.
- Vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvilek.
- Motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací.
- Dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodověda 2.období

Tématické okruhy: Rozmanitost přírody

Výstupy: žák

ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka

ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období

ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí
ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
ČJS-5-4-06 stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit
ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

Tématické okruhy: Člověk a jeho zdraví

Výstupy: žák

ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života
ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista
ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc
ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

Přírodověda - 4.ročník

Oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT	**Předmět: PŘÍRODOVĚDA**	**Ročník: 4.**		**Období: 4.-5.**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Dílčí výstupy** **Žák:**	**Učivo**		**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**
ČJS-5-2-05 **ČJS-5-3-02** **ČJS-5-4-01** **ČJS-5-4-03** **ČJS-5-4-04** **ČJS-5-4-05** **ČJS-5-4-07** **ČJS-5-5-08**	• **objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka** • **charakterizuje základní ekosystémy** • **seznámí se s vybranými nerosty a horninami**	**Rozmanitosti přírody** Příroda živá a neživá - ekosystémy přírodní, umělé, vodní, suchozemské - vzduch, voda (koloběh), půda, slunce, horniny a nerosty Živé organismy - výživa, stavba těla u některých nejznámějších		**Průřezová témata**: EV 1 EV 2 EV 3 EV4

	• **objasní důležitost koloběhu vody** • **rozpozná vybrané druhy rostlin a hub** • **popíše rozdíly mezi rostlinami a houbami** • **pojmenuje základní orgány rostlin (kořen, stonek, list, květ, plod) a vysvětlí jejich funkci** • **využívá třídění organismů do skupin dle charakteristických znaků** • **rozlišuje vybrané rostliny na semenné a výtrusné, byliny a dřeviny, vybrané živočichy na bezobratlé a obratlovce, zdůvodní své rozhodnutí** • **pojmenuje některé zástupce obratlovců a bezobratlých** • **rozlišuje vybrané listnaté a jehličnaté stromy, keře podle charakteristických znaků (upozorní na jedovaté druhy)** • **uvede konkrétní příklady přípravy živých organismů na zimu** • **pozoruje život rostlin a živočichů v zimě a na základě zkušeností vyvodí z pozorování závěr** • **rozlišuje základní ekosystémy (les, pole, louka, rybník, řeka, zahrada) a uvede jejich charakteristiku** • **začlení vybrané živé organismy do jednotlivých ekosystémů** • **porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy** • **zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách region, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismu prostředí** • **zhodnotí některé konkrétní činnosti**	druhů, význam v přírodě a pro člověka - houby - rostliny - výtrusné, semenné, stavba těla rostlin - živočichové - dělení, základní charakteristika obratlovců a bezobratlých a jednotlivých skupin obratlovců - potravní vazby hub, rostlin a živočichů, přizpůsobení prostředí, - příprava organismů na zimu - rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva Živá příroda - ekosystémy - les, louka, pole, park, vodní ekosystémy (potok, řeka, rybník), společenstva okolí lidských sídel **Rozmanitosti přírody** Člověk a příroda - význam půdy, lesů, vodních ploch - ohleduplné chování v přírodě - ochrana životního prostředí, globální problémy přírodního prostředí - ochrana rostlin a živočichů **Rozmanitosti přírody** Měření - porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek - měření délky, hmotnosti, času, teploty - praktické užívání různých měřidel - základní jednotky délky, hmotnosti, teploty a času, jednotky odvozené a vztahy mezi nimi - čas jako fyzikální veličina		OSV 1 OSV 2 OSV 3 **Mezipředmětové vztahy:** M - převody jednotek Vv - kresby živých organismů

	člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat • **vysvětlí důležitost lesů, vodních ploch a půdu pro naši společnost** • **zdůvodní základní význam chráněných částí přírody** • **poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problem a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce** • **využívá měřidla ke zjištění hmotnosti, délky, času a teploty** • **uplatní znalosti převodů jednotek** • **založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu**			

Přírodověda - 5.ročník

Oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT	**Předmět: PŘÍRODOVĚDA**	**Ročník: 5.**		**Období: 4.-5.**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Dílčí výstupy** **Žák:**	**Učivo**		**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**
ČJS-5-4-02 **ČJS-5-4-06** **ČJS-5-4-07**	• **vyjmenuje podmínky života na Zemi, vysvětlí jejich důležitost a vztah k živé přírodě** • **dokáže rozdělit nerostné suroviny na skupiny, popsat jejich vlastnosti a využití** • **umí popsat princip fungování různých druhů elektráren** • **objasní vznik půdy, popíše její složení, použití** • **vysvětlí na základě elementárních**	**Rozmanitost přírody:** Neživá příroda - podmínky života, význam neživé přírody; nerosty a horniny – popis konkrétních nerostů a hornin, zvětrávání, vlastnosti, použití; obnovitelné a neobnovitelné zdroje; elektrárny; půda – vznik, složení, druhy půd, význam Vesmír – Slunce, význam pro Zemi, základní údaje; Vesmír, souhvězdí, Galaxie x galaxie, složení sluneční soustavy, jednotlivé planety, základní		**Průřezová témata:** OSV 1 OSV 2 OSV 3 VMEGS 1

	poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období • **vysvětlí jednoduché pojmy týkající se Vesmíru, vyjmenuje planety sluneční soustavy, popíše jejich základní vlastnosti** • **objasní důležitost Slunce a Měsíce pro planetu Zemi** • **porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích** • **stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit** • **popíše přírodu a způsob života v ČR** • **vyjmenuje skupiny živých organizmů, umí přiřadit zástupce, popsat způsob života, části těla** • **naplánuje a zdůvodní postup pokusu, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu jednoduchého zařízení** • **vysvětlí použití a význam jednoduchých elektrotechnických přístrojů** • **vyhledá informace o způsobu průmyslového zpracování některých výrobků** • **popíše způsob a význam ochrany životního prostředí**	informace; Země, důležité podmínky pro život, pohyby Země, střídání dne a noci, ročních období; Měsíc – význam pro Zemi, fáze měsíce Živá příroda – rozmanitost podmínek života na Zemi, vliv Slunce; podnebné pásy: tropický pás, subtropický pás, mírný pás, polární pás, popis krajiny, podnebí, význam rostlinstva a živočišstva na Zemi; oceány, moře oceánů – vlastnosti, výskyt živočichů; botanické a zoologické zahrady – význam pro rostliny a živočichy; živelné pohromy, ekologické katastrofy; krajina a podnebí ČR - ochrana rostlin a živočichů Živé organizmy – skupiny, popis druhů, vlastnosti, význam skupin, části těla (bakterie, houby, rostliny, živočichové) Lidské výtvory - zpracování výrobků, postup výroby, průmysl; příjem informací, elektrotechnika, popis a význam přístrojů; usnadnění práce – nakloněná rovina, kladka, páka, kolo; příprava pokusu; ochrana přírody – využití krajiny, pomoc přírodě, problémy životního prostředí, vztah člověka k životnímu prostředí Základní globální problémy		VMEGS 2 MkV 1 MkV 2 MkV 3 MkV 4 EV 2 EV 3 EV 4 **Mezipředmětové vztahy:** **VL –** popis podnebí, krajiny ČR, povrch, kulturní a historická místa, historie **VV** – výtvarné zpracování tematických projektů
ČJS-5-5-01 **ČJS-5-5-02** **ČJS-5-5-03** **ČJS-5-5-04** **ČJS-5-5-05** **ČJS-5-5-06** **ČJS-5-5-07** **ČJS-5-5-08**	• **využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života** • **rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození**	**Člověk a jeho zdraví:** Lidské tělo – soustavy těla, popis (kostra, svalová soustava, dýchací, oběhová, trávicí, vylučovací, kožní, smyslová, nervová, rozmnožovací) - základní funkce a projevy, ochrana těla, fáze vývoje, Péče o zdraví - zdravá výživa, péče o zuby, první pomoc; osobní, intimní, duševní hygiena (bio-psycho-sociální rovnováha života); ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS);		

	• **účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob** • **uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události** • **uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou, předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek** • **rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc** • **vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista** • **uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku** • **orientuje se v základech sexuální výchovy, partnerství, manželství a rodičovství**	nemoci přenosné i nepřenosné; zdraví jako důležitá hodnota v životě Partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy; rodina, vztahy v rodině, partnerské a osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality; problémy v soužití lidí, společnosti, světa Osobní bezpečí, krizové situace - závislost, návykové látky, odmítání návykových látek; hrací automaty a počítače, týrání, sexuální a jiné zneužívání, formy násilí, brutalita a jiné formy násilí v médiích, první pomoc, ošetření, zajištění lékařské pomoci; drobná, závažná a život ohrožující zranění; ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, předcházení konfliktům Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení, požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace) ; specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, modelové situace – schopnosti účinné obrany Pravidla provozu, dopravní značky; hromadná doprava – bezpečné a ohleduplné chování; pravidla bezpečného chování v roli cyklisty na dopravním hřišti; ochranné prvky v silniční dopravě		

5.7 Vyučovací předmět: Vlastivěda

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	ČLOVĚK A JEHO SVĚT
Vzdělávací oblast je realizována prostřednictvím vyučovacích předmětů	Prvouka, Přírodověda a Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu Vlastivěda

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci, v případě integrace uvést z jakých vzdělávacích oborů, jejich částí a průřezových témat je vzdělávací obsah předmětu vytvořen)

Obsahové vymezení předmětu Vlastivěda

Základem vzdělávacího obsahu předmětu Vlastivěda je vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět pro 1. stupeň upravený na výstupní úroveň 5. ročníku.

Vlastivěda zahrnuje učivo zeměpisné a historické. Vzhledem k charakteru předmětu jsou obě složky vyučovány ve vzájemných souvislostech. Výrazně se projevují také mezipředmětové vztahy s výtvarnou a hudební výchovou.

Výuku vlastivědy vhodně doplňují přednášky, návštěvy muzeí, výstav, významných historických míst a památek s důrazem na regionální události a památky, které podporují konkretizaci učiva. Výuka regionální historie ve vztahu k národní historii rozvíjí též občanské postoje žáka a utváří jeho postoj k ochraně kulturního dědictví.

Zeměpisné učivo přímo navazuje na poznatky z prvouky. Žák přechází od analýzy nejbližšího okolí bydliště ke zkoumání svého kraje a republiky. Žák získává poznatky vlastním pozorováním, prací s mapou, prostřednictvím vzdělávacích pořadů. V hodinách vlastivědy se žák též seznamuje se základními právy a povinnostmi, principy demokratického státu a se světem financí.

Předmět a jeho obsah je rozdělen do 3 tématických celků – Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas

Místo, kde žijeme – chápání organizace života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti; aktivní přístup k životu; hledání nových a zajímavých věcí; bezpečné pochybování se ve světě; dopravní výchova, praktické poznávání místních a regionálních skutečností; kladný vztah k místu bydliště, rozvíjení národního cítění a vztahu k naší zemi

Lidé kolem nás – osvojování a upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi; tolerance, pomoc a solidarita, vzájemná úcta, snášenlivost a rovnost postavení; odlišnosti jednotlivých kultur; základní práva a povinnosti; problémy provázející soužití lidí, ve společnosti i ve světě (globální problémy); dovednosti budoucího občana demokratického státu

Lidé a čas – orientace v dějích a v čase; měření času; postoupnost v čase a utváření historie; vývoj života a věcí, změny podléhající času; postupovat od známých událostí v rodině až po nejdůležitější okamžiky v historii naší země; zájem o historii, kulturní bohatství regionu a země; vyhledávání, získávání a zkoumání informací z dostupných zdrojů – od členů své rodiny a od lidí z nejbližšího okolí; navštěvovat památky, muzea, knihovny atd.

Důraz na vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací; osvojovat si potřebné dovedností, způsoby jednání a rozhodování; zvládání nových životních situací a role školáka, nalezení postavení mezi vrstevníky; upevňování pracovních i režimových návyků

Časové vymezení předmětu Vlastivěda

Předmět je časově dotován v souladu s RVP ZV, tedy 11 vyučovacích hodin pro vzdělávací oblast Člověk a jeho svět (předmět Prvouka – 5 hodin, Přírodověda - 3 hodiny, Vlastivěda – 3 hodiny)

Časová dotace je pro tento předmět stanovena na 3 vyučovací hodiny týdně.
Tyto 3 vyučovací hodiny jsou posíleny o 0,5 vyučovací hodiny z disponibilní dotace.
Celková dotace činí 3,5 vyučovací hodiny týdně.

1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	Celková dotace
			1,5	1,5 + 0,5	3 + 0,5

Organizační vymezení předmětu Vlastivěda

Výuka Vlastivědy je realizována formou vyučovacích hodin. Podle potřeby je možné vyučovat v blocích a přesunovat vyučovací hodiny než je dáno rozvrhem hodin. Je nutné zachovat stanovený počet vyučovacích hodin týdně.
Předmět je zaměřen na rozvoj dovedností žáků, vědomostí i znalostí.
Je dán důraz na samostatnou práci žáků vzhledem k možnosti výuky se spojených ročnících, rozvíjí se samostatnost, schopnost rozhodování.
Práce ve skupinách, sebekontrola, didaktické hry, scénky, činnostní charakter učení.
Do předmětu Vlastivěda jsou začleněna průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova a myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS), Multikulturní výchova (MkV), Výchova demokratického občana (VDO), Environmentální výchova (EV)

Výchovné a vzdělávací strategie; společné postupy uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků

Je dán důraz na samostatnou práci žáků vzhledem vzhledem k možnosti výuky ve spojených ročnících, rozvíjí se samostatnost, schopnost rozhodování.
Výukou předmětu Vlastivěda jsou metodami a formami rozvíjeny všechny stanovené klíčové kompetence, výchovně vzdělávací strategie jsou uvedeny v části Charakteristika ŠVP.

Kompetence k učení

- Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání, třídění, zpracovávání a prezentace informací.
- Učitel srozumitelně vysvětluje, co se mají žáci naučit.
- Rozvíjíme poznatky, dovednosti a zkušenosti žáků získané ve výchově a rodině.
- Učíme žáky pozorovat a pojmenovávat věci, jevy, děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, utvářet ucelený obraz světa.

Kompetence k řešení problémů

- U žáků postupně zdokonalujeme kompetenci práce s informacemi, aby je žáci uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat.
- Děti vedeme k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení – třídní projekty.
- Učíme žáky všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, pozorovat a přemýšlet o nich.
- Vedeme žáky k chápání současnosti jako výsledku minulosti a východisko do budoucnosti.
- Podněcujeme žáky k porozumění světu kolem sebe; vnímání si základních vztahů ve společnosti, porozumění soudobému způsobu života.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky využívat časové údaje při řešení různých situací, rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.
- Dbáme na vyjadřování myšlenek žáků, poznatků a dojmů.
- Necháváme žáky reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Kompetence sociální a personální

- Učitel zařazuje skupinovou práci, spolupráci ve třídě, vzájemnou pomoc při učení.
- Usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině.
- Podporujeme žáky k poznávání sebe a svých potřeb, svého nejbližšího okolí a postupně žáky seznamujeme s místně i časově vzdálenějšími osobami, jevy i ději.

Kompetence občanské

- Respektujeme individuální rozdíly (integrovaní žáci, národnostní a kulturní rozdíly) – porovnávání, rozhovor.
- Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí.

Kompetence pracovní

- Zapojujeme žáky do přípravy školních projektů.
- Výuku doplňujeme o praktické exkurze a besedy.
- Vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení.
- Dbáme na dodržování termínů a kvality práce.
- Žáky vedeme k odpovědnosti za svůj výsledek.

Kompetence digitální

- Klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování.
- Vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč.
- Vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací.
- Vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvilek.
- Motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací.
- Dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Vlastivěda
2.období
Tématické okruhy: Místo, kde žijeme

Výstupy: žák

ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu

ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí

ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického

ČJS-5-1-05 zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích

ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

Tématické okruhy: Lidé kolem nás

Výstupy: žák

ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)
ČJS-5-2-02 rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení
ČJS-5-2-03 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy
ČJS-5-2-04 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy
ČJS-5-2-05 poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)

Tématické okruhy: Lidé a čas

Výstupy: žák
ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
ČJS-5-3-02 využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek
ČJS-5-3-03 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik
ČJS-5-3-04 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik
ČJS-5-3-05 objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů

Vlastivěda - 4.ročník

Oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT	**Předmět: VLASTIVĚDA**	**Ročník: 4.**	**Období: 4.-5.**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Dílčí výstupy** **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**
ČJS-5-1-01 **ČJS-5-1-02** **ČJS-5-1-03** **ČJS-5-1-04** **ČJS-5-1-05** **ČJS-5-1-06**	• **určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu** • **určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu v přírodě** • **rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a**	**Místo, kde žijeme** • Okolní krajina (místní oblast, region); obec ve vyšším územním a správním celku; místní krajina, místní oblast, okres, region • povrch, vodstvo, půda, rostlinstvo a živočišstvo, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany • Mapy a plány, vysvětlivky • Naše vlast, základní státoprávní pojmy (prezident, parlament, poslanec, vláda, ministr, premiér, volby) ČR, státní správa a samospráva, státní symboly • Domov, vlast, národ, národní hrdost, vlastenectví, cizina • Soužití národů a národností v jedné zemi, rovnocennost národů	• OSV 1 • VDO 2 • VDO 3 • VMEGS 2 • MkV 1 • MkV 5

	polokoulí • **rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam** • **rozlišuje s porozuměním pojmy vlast, cizina** • **vyjmenuje a popíše státní symboly ČR** • **používá s porozuměním základní státoprávní pojmy: stát, prezident, parlament, vláda, volby, demokracie** • **uvede jména prezidenta a premiéra ČR** • **stručně charakterizuje přírodu ČR** • **orientuje se na vlastivědné mapě ČR, vyhledává jednotlivé oblasti ČR, vyjádří jejich polohu a charakterizuje významné a typické přírodní prvky** • **vyjádří svými slovy územně správní pojmy: obec, okres, region** • **s pomocí vhodných map charakterizuje zeměpisné a přírodní prvky místní krajiny a místní oblasti** • **charakterizuje zvláštnosti osídlení místní krajiny, uvede a charakterizuje významná města, místa a stavby regionu** • **uvede a charakterizuje významné atraktivity cestovního ruchu; zemědělské, průmyslové a chráněné oblasti, místní oblasti, regionu** • **charakterizuje stav životního prostředí regionu, uvede příklady poškozování ochrany a tvorby životního prostředí, jmenuje příklad chráněných území přírody v regionu** • **uvede významné rodáky a předky, kulturní a historické památky regionu, významné události a jejich**	národností, národnostní menšiny • Národní bohatství (přírodní zdroje, kulturní památky, národní tvořivost), národní zvyklosti, tradice a symboly; česká státnost, státní svátky, státní instituce • Významné obce a města, společenské, hospodářské, historické a technické objekty v místní krajině; dopravní síť, cestovní ruch v regionu, atraktivity cestovního ruchu regionu • Životní prostředí místní krajiny a regionu, důležité údaje o jeho narušení, ochraně a tvorbě • Náš region v minulosti, místní pověsti, významné události a jejich místa, významní předkové regionu • Regionální zvláštnosti, regionální tradice, lidová tvorba	

	místa • **pracuje s turistickou mapou místní krajiny, porozumí její barevné grafice a smluvním značkám**		

ČJS-5-2-01
ČJS-5-2-02
ČJS-5-2-03
ČJS-5-2-04
ČJS-5-2-05
	• **rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy**
	• **orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích**
	• **orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů; vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy; seznámí se s příjmy a výdaji domácnosti a reklamací zboží**
	• **seznamuje se s pojmem korupce a protiprávní jednání**
	• **rozpoznává možná nebezpečí ohrožující zdraví a ví, že dítě má právo na své bezpečí a nikdo mu nesmí ubližovat ani ho týrat**
	• **účelně se chová v případě osobního ohrožení, tj. křičet, rychle odejít, utéci, použít nečekaný protiútok aj.**
	• **ví o nebezpečných místech v blízkém okolí a svým chováním umí přecházet možným nebezpečím**
	• **používá adresy a telefonní čísla odborných institucí poskytujících pomoc v nesnázích a kontaktuje se s nimi v případě potřeby**
		Lidé kolem nás
		• právo a spravedlnost
		• základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání, právní ochrana občanů a majetku, soukromého vlastnictví, duševních hodnot
		  • Vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek
		  • Protiprávní jednání a korupce - právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot
		• Finanční gramotnost - peníze, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky
		• Krizové situace – šikanování, kontakt s nebezpečnou osobou
		• Přivolání pomoci v situacích ohrožení osobního bezpečí
		• Dětská krizová centra, linky důvěry
		• Simulační hry typu „Co, kdyby…?“ zaměřené na osvojování potřebné sebejistoty a schopnosti zvládat různé nebezpečné situace; modelové situace zaměřené na nácvik způsobů chování v různých krizových situacích
			• OSV 1
			• OSV 3
			• VDO 2
			• MkV 2

ČJS-5-1-04 **ČJS-5-3-01**	• **pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů**	**Lidé a čas** Orientace na časové ose – dějiny jako časový sled událostí,	**Průřezová témata**: **OSV 2**

ČJS-5-3-02 **ČJS-5-3-03** **ČJS-5-3-04**	**mezi ději a mezi jevy** • **zakreslí na číselnou osu významné události našich dějin** • **rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik** • **srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik** • **zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest** • **popíše život pravěkých lidí, objasní význam zemědělství, vysvětlí důležitost zpracování kovů pro společnost** • **objasní důvod vzniku kmenového svazu, vypráví o životě v osadách** • **vysvětlí význam příchodu věrozvěstů pro další generace** • **využívá archivů, knihoven a sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti** • **popíše vlastními slovy děj jedné z nejstarších českých pověstí** • **pozná a popíše charakteristické znaky románského slohu** • **porovná život panovníků s životem chudých lidí** • **uvede významné gotické stavby** • **srovnává charakteristické znaky románského a gotického stylu** • **vystihne nejdůležitější životní kroky Karla IV.** • **charakterizuje život ve středověku a srovná ho se současností** • **vysvětlí činy mistra Jana Husa** • **vyhledá a prezentuje informace o**	kalendáře, letopočet, generace - období př. n. l. a našeho letopočtu Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby Regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost Pravěk - způsob života, výroba nástrojů, Keltové Dávní Slované - kupec Sámo, slovanský kmenový svaz Velkomoravská říše - věrozvěstové Konstantin a Metoděj, hlaholice Báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj Staré pověsti české Vláda přemyslovských knížat - románský sloh, Bořivoj a Ludmila, kníže Václav, Slavníkovci, svatý Vojtěch, Kosmova kronika česká Vláda přemyslovských králů - dědičný královský titul, svatá Anežka česká, gotický sloh, Přemysl Otakar II. Lucemburkové - Jan Lucemburský, Karel IV. a období rozkvětu Život ve středověku - rozdělení společnosti a vztahy ve společnosti - život ve městech, na vesnicích, šlechta, církev Jan Hus	**VMEGS 1** **VMEGS 3** **MkV 1** **MkV 2**

	husitech a husitských válkách • **pozná některé husitské zbraně** • **objasní význam zemských sněmů a pojem nevolnictví** • **porovnává základní rysy stavebních slohů (románský, gotický, renesanční)** • **objasní důvod rozkvětu českých zemí za vlády Rudolfa II.** • **popíše a vysvětlí situaci během pražského povstání** • **vyhledá za pomoci informačních technologií a encyklopedií barokní stavby v blízkém okolí** • **zhodnotí hlavní myšlenky J. A. Komenského** • **vystihne hlavní změny a reformy v době osvícenství** • **vysvětlí pojem osvícení** • **srovnává královské vládnoucí rody na našem území**	- učení mistra Jana Husa, Husité, husitské války, Jan Žižka, české země po husitských válkách, Jiří z Poděbrad Jagellonci Nástup Habsburků na český trůn - renesance - charakteristika, císař Rudolf II., rozkvět země Bitva na Bílé hoře - povstání proti Habsburkům, třicetiletá válka, život po třicetileté válce, baroko - charakteristika Jan Amos Komenský Vláda Marie Terezie a Josefa II. - osvícenství, náboženská svoboda, české národní obrození	

Vlastivěda - 5.ročník

Oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT	**Předmět: VLASTIVĚDA**	**Ročník: 5.**	**Období: 4.-5.**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Dílčí výstupy** **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**
ČJS-5-1-01 ČJS-5-1-02 ČJS-5-1-03 ČJS-5-1-04 ČJS-5-1-05 CJS-5-1-06	• **určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu, popíše krajinu své vlasti, dokáže vyjmenovat základní informace, vyhledá místa na mapě** • **určí světové strany v přírodě i podle**	**Místo, kde žijeme:** Regiony ČR - popis vybraných oblastí, Praha a okolí, Střední Čechy, Východní Čechy, Severní Čechy, Západní Čechy, Jižní Čechy, Českomoravská vrchovina, Severní Morava, Brno, Střední a Jižní Morava Popis vybraných oblastí ČR – poloha, povrch, vodstvo a podnebí,	**Průřezová témata**: **OSV 2** **OSV 3** **VDO 2** **VDO 3** **VDO 4**

	mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě • **vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody; jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska politického, správního a vlastnického, přírodního, historického** • **rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam, armáda ČR** • **rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledá jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli** • **seznámí se se základními zeměpisnými údaji světa, vysvětlí princip časových pásem** • **vyhledá a přiřadí názvy evropských států a jejich hlavních měst** • **vysvětlí princip fungování Evropské unie, popíše symboly** • **uvede základní údaje sousedních států**	obyvatelstvo a města – velká města a zajímavosti, hospodářství – průmysl a zemědělství, turistické oblasti, rekreace, kultura, vzdělanost; minulost a současnost, historická místa Současnost – základy státního zřízení a politického systému ČR, prezident, vláda, parlament, státní správa a samospráva, politický systém, armáda ČR Národopisné oblasti - Chodsko, Valašsko, Slovácko – kroje, zvyky, tradice Naše vlast - domov, krajina, národ, státní symboly Mapa – obecně zeměpisná, tematická – vysvětlivky, grafika, obsah, světové strany Evropa a svět – kontinenty, časová pásma; Evropa – poloha, povrch, podnebí, vodstvo, rostliny a živočichové, evropské státy, Evropská unie, nejbližší sousedé ČR, cestování	**VMEGS 1** **VMEGS 2** **VMEGS 3** **MkV 1** **MkV 2** **MkV 3** **MkV 4** **MkV 5** **Mezipředmětové vztahy** **ČJ** – práce s textem, vyhledávání informací, porozumění **VV** – výtvarné zpracování tematických projektů **PŘ** – podnebné pásy, povrch, poloha, podnebí vybrané oblasti
ČJS-5-2-01 ČJS-5-2-02 ČJS-5-2-03 ČJS-5-2-04 ČJS-5-2-05	• **vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)** • **rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu a řešení** • **rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy**	**Lidé kolem nás:** Demokracie, lidská práva, vztahy a odlišnosti mezi lidmi, komunikace	
ČJS-5-3-01 ČJS-5-3-02	• **využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních**	**Lidé a čas:** Státní svátky, významné dny, odůvodnění, vysvětlení z ohledu	

ČJS-5-3-03 ČJS-5-3-04 ČJS-5-3-05	**zdrojů pro pochopení minulosti** • **zdůvodní základní význam movitých i nemovitých kulturních památek** • **jednoduchým způsobem se orientuje v událostech novodobých dějin své vlasti** • **vysvětlí základní pojmy z historie** • **vyjmenuje osobnosti spojené s daným obdobím** • **vyhledá nejdůležitější data týkající se vlasti, objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů**	historie; chráněná část přírody, movité a nemovité kulturní památky Novodobé dějiny - České země jako součást Rakouska Rakousko-Uhersko – František Josef I. První světová válka – země, rozpoutání, konec války Samostatné Československo – první republika, T. G. Masaryk Druhá světová válka – Adolf Hitler, protektorát, koncentrační tábory, nacismus Obnovená Československá republika – osvobození, komunismus, socialismus, Charta 77 Návrat k demokracii – demonstrace, sametová revoluce samostatná Česká republika	

5.8 Vyučovací předmět: Hudební výchova

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	UMĚNÍ A KULTURA
Vzdělávací oblast je realizována prostřednictvím vyučovacích předmětů	Výtvarná výchova a Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu Hudební výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci, v případě integrace uvést z jakých vzdělávacích oborů, jejich částí a průřezových témat je vzdělávací obsah předmětu vytvořen)

Obsahové vymezení předmětu Hudební výchova

Základem vzdělávacího obsahu předmětu Hudební výchova je vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Hudební výchova pro 1. stupeň upravený na výstupní úroveň 5. ročníku.
Předmět a jeho obsah je rozdělen do 4 tematických celků – Vokální činnosti, Hudebně pohybové činnosti, Instrumentální činnosti, Poslechové činnosti

Vokální činnosti – pracovat s hlasem, kultivovat pěvecký i mluvní projev v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků
Hudebně pohybové činnosti – ztvárňovat hudbu a reagovat na ni pomocí pohybu
Instrumentální činnosti – hra na hudební nástroje a jejich využívání při hudební reprodukci i produkci
Poslechové činnosti – vnímat aktivně (percepce) znějící hudbu, poznávat hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učit se hudbu analyzovat a interpretovat

Vzdělávací oblast lze rozšířit o doplňující vzdělávací obor Dramatická výchova (RVP, kapitola 5.10.2, str.88), který je možno realizovat formou projektu, kurzu apod.

- zhodnotit pěvecké dovednosti žáků (správnost intonace, udržení melodie známých písní, dodržení rytmu, správné dýchání při zpěvu)
- pěstovat dále hudebnost v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, hudební paměť i představivost
- rozvíjet melodické i harmonické cítění žáků
- nadále využívat k instrumentálnímu doprovodu zpěvu rytmické i melodické hudební nástroje, tuto činnost umožnit co největšímu počtu žáků ve výuce
- žáky seznamovat s lidovým dvojhlasem a jednoduché lidové písně zpívat dvojhlasně, využívat možnosti osvojení dvojhlasého zpěvu (např. kánon)
- poznávat základní hudební teorii
- rozvíjet hudebně pohybové dovednosti žáků (lidové tance, pohybové fantazie)
- do výuky pravidelně zařazovat krátké, žákům blízké a srozumitelné poslechové ukázky skladeb
- učit se rozpoznávat základní pěvecké hlasy (bas, tenor, alt, soprán)
- rozlišování nejčastěji užívaných hudebních nástrojů podle vzhledu, zvuku i způsobu hry
- získat první poznatky z české i evropské hudební kultury
- rozlišovat operu od operety, balet od pantomimy
- chování na koncertech, v divadle, při vlastním vystoupení

Časové vymezení předmětu Hudební výchova

Předmět je časově dotován podle RVP ZV na její minimální povinné časové dotaci tj. 12 vyučovacích hodin týdně pro celou vzdělávací oblast Umění a kultura (předmět Výtvarná výchova – 7 hodin, Hudební výchova – 5 hodin).

Časová dotace je pro tento předmět stanovena na 5 vyučovacích hodin týdně.
Celková dotace činí 5 vyučovacích hodin týdně.

1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	Celková dotace
1	1	1	1	1	5

Organizační vymezení předmětu Hudební výchova

Výuka Hudební výchovy je realizována formou vyučovacích hodin. Podle potřeby je možné vyučovat v blocích a přesunovat vyučovací hodiny než je dáno rozvrhem hodin. Je nutné zachovat stanovený počet vyučovacích hodin týdně.
Výuka probíhá v učebně.
Do předmětu Hudební výchova jsou začleněna průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Mediální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie; společné postupy uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků

Je dán důraz na samostatnou práci žáků vzhledem k možnosti výuky ve spojených ročnících, rozvíjí se samostatnost, schopnost rozhodování.
Výukou předmětu Hudební výchova jsou metodami a formami rozvíjeny všechny stanovené klíčové kompetence, výchovně vzdělávací strategie jsou uvedeny v části Charakteristika ŠVP.

Výchovně vzdělávací strategie pro předmět Hudební výchova

Kompetence k učení

- Na začátku vyučovací jednotky vždy společně s žáky vyvodíme cíl, na konci vyučovací jednotky společně zhodnotíme jeho dosažení.
- Zadáváme žákům motivační domácí úkoly.
- Žáky vedeme k sebekontrole a k sebehodnocení – ankety, projektové vyučování, projektivní techniky, dotazníky.
- Individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch.
- Umožňujeme žákům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.
- Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a podněcovat je k jejich tvořivosti.
- Zařazujeme do výuky problémové vyučování, experiment.
- Rozvíjíme poznatky, dovednosti a zkušenosti žáků získané ve výchově a rodině.

Komptence k řešení problémů

- Při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života.
- U žáků postupně zdokonalujeme kompetenci práce s informacemi, aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat.
- V projektových dnech a v předmětových projektech podporujeme žáky k využívání logického řešení problémů, diskuse, formy pokusu a omylu, aktivního zapojení.
- Děti vedeme k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení, třídní projekty.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni.
- Učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných – diskuse.
- Využíváme metody obsahující prvky prezentace výsledků.

- Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování – referáty, prezentace.
- Zařazujeme činnosti umožňující komunikaci s různými věkovými skupinami žáků i s dospělou populací (spolupráce a společné akce všech žáků různého věku, akce pro rodiče a veřejnost).
- Využíváme různé typy čtení, rozhovor, skupinovou práci, práci na PC, poslechy a myšlenkové mapy.
- Dbáme na vyjadřování myšlenek žáků, poznatků a dojmů.
- Necháváme reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Kompetence sociální a personální

- Během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení.
- Sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech (při TV, VV, PČ apod.).
- Vyžadujeme od žáků zodpovědnost za plné dodržování školního řádu.
- Učitel zařazuje skupinovou práci, spolupráci ve třídě, vzájemnou pomoc při učení.
- Usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině.
- Žákům poskytujeme možnost dle svého uvážení projevit své pocity a nálady.
- Do výuky pravidelně zařazujeme projekty, projektové dny, kooperativní vyučování.
- Žáky vedeme k důslednému respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí.
- Od prvního ročníku zařazujeme do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci.
- Učíme je zároveň k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky – sociální hry, hlasování, projektivní techniky, rozhovor.
- Zařazujeme činnosti umožňující komunikaci s různými věkovými skupinami žáků i s dospělou populací (spolupráce a společné akce všech žáků různého věku, akce pro rodiče a veřejnost).
- Chceme žáky naučit základům kooperace a týmové práce.

Kompetence občanské

- Jsou respektovány individuální rozdíly (integrovaní žáci, národnostní a kulturní rozdíly) – porovnávání, rozhovor.
- Ve výuce je používána metoda hraní rolí pro přiblížení různých životních situací a jejich řešení, využíváme prožitkové vyučování.
- Vyžadujeme od žáků hodnocení vlastního chování i chování spolužáků, hledání společného řešení při nedodržování pravidel třídy či školního řádu - vyžadujeme od žáků přijetí zodpovědnosti za plné dodržování pravidel třídy i školního řádu.
- Pořádáme akce připomínající lidové tradice (Vánoce, Velikonoce a další).
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.
- Žáky motivujeme k zodpovědnosti.

Kompetence pracovní

- U žáků podporujeme objektivní sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci.
- Zapojujeme žáky do přípravy školních projektů.
- Výuku doplňujeme o praktické exkurze a besedy.
- Zařazujeme do výuky pozorování, experimenty a vyhledávání informací.
- Nabídkou zájmových útvarů podněcujeme u žáků zájmovou činnost a smysluplné využití volného času.
- Žáky vedeme k dodržování pravidel bezpečnosti.
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi - cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia.
- Umožňujeme žákům samostatné organizování akcí mimo vyučování, přípravě akcí pro mladší spolužáky i pro rodiče.

- Vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení.
- Dbáme na dodržování termínů a kvality práce.
- Žáky vedeme k odpovědnosti za svůj výsledek.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny.
- Motivujeme žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií.
- Vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova

Hudební výchova - 1. období (1. -3. ročník)

Tematické okruhy: Vokální činnosti

Výstupy: žák

HV-3-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase

HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem

Tematické okruhy: Hudebně pohybové činnosti

Výstupy: žák

HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie

Tematické okruhy: Instrumentální činnosti

Výstupy: žák

HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře

Tematické okruhy: Poslechové činnosti

Výstupy: žák

HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby

HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Očekávané výstupy z RVP ZV	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
VOKÁLNÍ ČINNOSTI			**Průřezová témata:** OSV VDO 1
HV-3-1-01	• **seznamuje se s pravidly hlasové hygieny,**	• **Pěvecký a mluvní projev** – pěvecké dovednosti (dýchání, dýchání v pauze, mezi frázemi, pěvecké dělení slov,	

	vytváří si správné pěvecké návyky, snaží se zpívat čistě v jednohlase • **snaží se dodržovat pravidla správného dýchání, výslovnosti a tvoření tónu, usiluje o čistý zpěv** • **zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase** • **snaží se dodržovat rytmus 2/4 a 3/4 taktu**	výslovnost, měkké nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu 1. ročník (c1 – a1), 2. ročník (c1 – h1), 3. ročník (c1 – c2). Sjednocování hlasového rozsahu, hlavový tón; volný nástup 3. stupně v dur; • **Hudební rytmus** – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu; • **Dvojhlas a vícehlas** – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod.; • **Řeč** – zpěv; ukolébavka; pochod; artikulace říkanek, výslovnost samohlásek na konci slov;	VMEGS1 MV5 MV7 **Mezipředmětové vztahy:** **VV –** výtvarné zpracování emocionálních prožitků z poslechu hudby, výtvarné ztvárnění hudebních nástrojů **TV** – pohybové hry, taneční kroky **PRV** – seznámení se s českou státní hymnou jako se státním symbolem ČR; rozlišování zvuků počasí, druhů hodin, tématické písně **PČ** – vytváření jednoduchých rytmických nástrojů (chrastidla) **ČJ** – rytmizování básní, tvoření rýmů, hry se slovy, vytleskávání slabik **M** – počítání dob, taktování **AJ** - seznamování se s jednoduchými cizojazyčnými písněmi;
HV-3-1-02	• **osvojuje si hru na melodickou ozvěnu, rytmizuje a melodizuje slova a slovní spojení** • **pokouší se o jednoduché vokální improvizace a improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem** • **seznamuje se s notovým zápisem melodie**	• **Vokální hry** s rytmickou a melodickou ozvěnou i při rytmizaci a melodizaci slov a krátkých textů, vokální hry s doplňováním a obměňováním čtyřtaktové fráze (3. ročník); • **Intonace, vokální improvizace** – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.); • **Záznam vokální hudby** – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně; • **Melodie** stoupá – klesá (sledování obrysu melodie v notovém zápisu); melodie – doprovod; lidová píseň (píseň vytvořená skladatelem - pro děti); p – mf – f; zesilování – zeslabování; zrychlování – zpomalování; opakování; takt 2/4 a 3/4; kánon; • **Rytmizace a melodizace textu** v rozsahu sexty, využití durového kvintakordu při melodizaci; Rozvážně – živě; melodie postupující v krocích a skocích, melodie lomená; motiv (dvojtaktí); předvětí – závětí (čtyřtaktová); hudba k slavnostním příležitostem;	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
HV-3-1-04	• **osvojuje si hru na tělo a vytleskávání rytmu ve 2/4 taktu, učí se jednoduché taneční kroky a lidové tance**	• **Taktování, pohybový doprovod znějící hudby** – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance, pohybové vyjádření vlastností tónu, tempa a emocionálního zážitku z hudby, hra „na tělo“	

	• **umí taktovat na dvě doby, zkouší taktování na tři doby, zkouší kroky mazurky, kvapíku, pochodu a jiných lidových tanců** • **učí se pohybem vyjádřit směr, metrum, tempo a dynamiku melodie** • **zkouší pohybové improvizace**	(ve 2/4 a 3/4 taktu); • **Pohybové vyjádření hudby** a reakce na pohyb podle hudby na místě vpřed i vzad (ve 2/4 taktu), Poskočný a přísunný krok, držení rukou při tanečním pohybu (v bok, vedle sebe a proti sobě); pohybové vyjádření stoupání a klesání melodie a její ukončenosti; • **Změny v proudu znějící hudby** – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků, pochod, kvapík, jednotlivě i ve dvojicích, mazurka; pohybové vyjádření metra, tempa, dynamiky a emocionálního zážitku z hudby; • **Orientace v prostoru** – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách;	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
HV-3-1-03	• **seznamuje se s technikou hry na orffovy nástroje a zkouší rytmické doprovody písní (1. ročník)** • **upevňuje hru na jednoduché hudební nástroje (2. ročník)** • **využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, osvojuje si rytmické hry (3. ročník)** • **učí se číst a realizovat graficky zaznamenaná rytmická cvičení**	• **Hra na hudební nástroje** – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře – rytmické doprovody (ve 2/4 a 3/4 - kánon) a melodické doprovody (s využitím T, D) zobcových fléten, keyboardů apod. Hra doprovodů s použitím souzvuku dvou tónů, rytmické doprovody ve 2/4 a 3/4 taktu (s využitím hodnot čtvrťových, osminových a půlových); hra dvoutaktových meziher při zpěvu spolužáků; • **Rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace** – tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva, dudácká kvinta), hudební a instrumentální hry (ozvěna, otázka – odpověď), instrumentální hry s doplňováním a obměňováním čtyřtaktové fráze, melodizace textu v rozsahu sexty, využití durového kvintakordu při melodizaci, jednodílná písňová forma (a – b); • **Záznam instrumentální melodie** – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů. Nota	

		čtvrťová, osminová a půlová, pomlka čtvrťová a osminová. Noty c1, d1, e1, f1, g1, a1; notová osnova, taktová čára; nota celá, půlová pomlka; 4/4 takt; • **Ukolébavka, pochod;**	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
HV-3-1-05	• **rozlišuje zvuky a tóny a učí se rozlišovat délku, sílu, barvu a výšku tónů** • **učí se rozlišovat tempo a dynamiku skladby** • **rozlišuje hudbu mírnou a ráznou** • **seznamuje se souzvukem tónů**	• **Kvality tónů** – délka, síla, barva, výška; • **Zvuk** – tón; tón dlouhý – krátký; hluboko – vysoko; silně – slabě; pomalu –rychle; vesele – smutně; • **Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem** – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu; • **Vztahy mezi tóny** – souzvuk, akord;	
HV-3-1-06	• **odlišuje hudbu jednotlivých hudebních nástrojů samostatně i ve skladně** • **učí se rozlišovat hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální** • **seznamuje se s hudebními žánry** • **seznamuje se s taneční hudbou** • **rozlišuje hlas na mužský, ženský a dětský**	• **Rozlišování hlasů** při poslechu vokální hudby, u instrumentální hudby rozlišování hry v 1. ročníku na zobcovou flétnu, klavír, housle a el. kytaru, ve 2. ročníku na trubku, klarinet, pozoun, kontrabas, baskytaru, velký a malý buben, ve 3. ročníku na villoncello, akordeon, lesní roh, tubu, cemballo (spinet), syntetizátor, činely; • **Poslech** české státní hymny; poslech dětského sboru á capella a s doprovodem, orchestr – sólo; • **Hlas** mužský, ženský a dětský; • **Hudební styly a žánry** – 1. a 2. ročník hudba taneční, pochodová, ukolébavka, 3. ročník menuet, polonéza, rock; • **Hudební formy** – malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace; • **Interpretace hudby** – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková);	

Hudební výchova - 2. období (4.-5. ročník)

Tematické okruhy: Vokální činnosti

Výstupy: žák

HV-5-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti

HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not

Tematické okruhy: Hudebně pohybové činnosti

Výstupy: žák

HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

Tematické okruhy: Instrumentální činnosti

Výstupy: žák

HV-5-1-03 využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní

HV-5-1-05 vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace

Tematické okruhy: Poslechové činnosti

Výstupy: žák

HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby

HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny

Očekávané výstupy z RVP ZV	**Dílčí výstupy** **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**
VOKÁLNÍ ČINNOSTI			**Průřezová témata:** OSV VDO 1 VMEGS1 MV5 MV7
HV-5-1-01	• **zdokonaluje získané pěvecké dovednosti** • **snaží se čistě intonovat a dodržovat rytmus** • **zvládá melodický kánon, zkouší lidový dvojhlas**	• **Pěvecký a mluvní projev** – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu, prodlužování výdechu, vázání tónů, sjednocování hlasového rozsahu v 4. ročníku (c1 – d2), v 5. ročníku (h1	

		– d2); přenášení slyšených vysokých a hlubokých tónů do hlasové polohy žáků, střídavý dech + průprava a počátky dvojhlasu, lidový dvojhlas, prodleva a kánon; 4. ročník 8. stupeň a spodní 5. stupeň, 5. ročník 4. spodní a vrchní 7. stupeň; • Zpěv státní hymny + okolnosti vzniku; • **Intonace, vokální improvizace** – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď apod.) • **Hudební rytmus** – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu;	**Mezipředmětové vztahy:** **VV –** výtvarné zpracování emocionálních prožitků z poslechu hudby, výtvarné ztvárnění hudebních nástrojů **TV** – pohybové hry, taneční kroky **PČ** – vytváření jednoduchých rytmických nástrojů (chrastidla) **ČJ** – rytmizování básní, tvoření rýmů, hry se slovy, vytleskávání slabik **M** – počítání dob, taktování **AJ** - seznamování se s jednoduchými cizojazyčnými písněmi
HV-5-1-02	• **zpívá podle notového zápisu** • **zkouší hudební doprovod**	• **Záznam vokální hudby** – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), její reprodukce, nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně; • **Tvořivé hudební hry** v dur s rozsahem oktávy (4. ročník), vyšší než oktávy (5. ročník) a s využitím durového a mollového kvintakordu ve 4. ročníku a v moll s rozsahem sexty v 5. ročníku; • **Repetice; legato – staccato**; dvojhlas, stupňování (gradace uvnitř skladby);	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
HV-5-1-07	• **učí se taneční kroky ve 3/4 taktu, umí taktovat na 2, 3 a 4 doby** • **vytváří pohybové improvizace s využitím tanečních kroků** • **procvičuje pohybovou paměť a orientaci v prostoru** • **rozlišuje pojmy dirigent, sbormistr a kapelník**	• **Taktování, pohybový doprovod znějící hudby** – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance; • **Pohybové vyjádření hudby a reakce** na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků; kroky se zhoupnutím ve 3/4 taktu (např. sousedská); předvětí – závětí a celá perioda, realizované „hrou na tělo“; vyjádření charakteru poslouchané hudby a emocionálního zážitku pohybem; • **Tvořivé hudební hry** v dur s rozsahem oktávy (4. ročník) a s rozsahem vyšším než oktáva (5. ročník) s využitím durového a mollového kvintakordu (4. ročník) v moll	

		s rozsahem sexty (5. ročník); • **Orientace v prostoru** – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách; • **Dirigent, sbormistr, kapelník** • **Skupinové pohybové vyjádření** polyfonní hudby; pohybové projevy odvozené z rytmické složky hudby populární; vyjádření charakteru poslouchané hudby a emocionálního zážitku z ní pohybem; pohybové prvky menuetu, regionálního lidového tance (polka, valčík, mazurka) a „jazzového“ společenského tance (např. charlestonu);	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
HV-5-1-03	• **učí se doprovodné hře a reprodukci jednoduchých motivů a skladbiček** • **orientuje se v záznamu rytmického schématu a využívá ho při rytmických doprovodech písní**	• **Hra na hudební nástroje** – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod., případné využití dovedností žáků ZUŠ; • **Melodie** v rozsahu sexty (4. ročník) a oktávy (5. ročník), doprovod dvěma tóny na nástroje melodické a ad lib. Na rytmické; hra čtyřtaktové předehry, meziher a dohry; • **Tvořivé hudební hry** v dur s rozsahem oktávy (4. ročník) a s rozsahem vyšším než oktávy (5. ročník) a s využitím durového a mollového kvintakordu (4. ročník) a moll v rozsahu sexty (5. ročník); • Tónika, stupnice dur; osminová nota s tečkou, čtvrťová s tečkou, celý tón a půltón; G klíč; noty h1, c2, d2, e2; předznamenání – bé, křížek; skupiny not osminové, šestnáctinové; koruna;	
HV-5-1-05	• **zkouší jednoduché předehry, mezihry a dohry, zdokonaluje hudební doprovody**	• **Rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace** – tvorby předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), doprovod písní tónikou a dominantou, hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď), jednodílná písňová forma (a – b);	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
HV-5-1-04	• **seznamuje se s různými formami jednoduché písně – malá a velká písňová forma, rondo a variace**	• **Hudební formy** – malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace;	
HV-5-1-06	• **poznává další výrazové prostředky** • **učí se soustředěně poslouchat hudbu a slovně vyjádřit emocionální zážitky z poslechu** • **seznamuje se s hudebními styly a žánry a upevňuje jejich rozlišování** • **pozná barvu hlasu jednotlivých hudebních nástrojů a zařadí je do daných skupin**	• **Kvality tónů** – délka, síla, barva, výška; • **Vztahy mezi tóny** – souzvuk, akord; • **Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem** – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu; • Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj; • **Rozlišování melodie od doprovodu**; rozpoznávání dvojdílnosti a trojdílnosti v hudbě (a, b; a, b, a), rondo, polka; sledování vztahu předvětí a závětí, ukončení závětí; odlišování durového a mollového tónorodu; stupňování (gradace uvnitř skladby); pikola, hoboj, fagot, saxofon; • **Hudební styly a žánry** – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.; • **Interpretace hudby** – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková); • **Rozlišování hudby** polyfonní a homofonní; hudba v chrámu, na zámku, v koncertní síni a k tanci (dříve i dnes); varhany, harfa; lidová kapela, symfonický orchestr, velký jazzový orchestr, rocková kapela; poslech lidové kapely, menuetu, swingové hudby 30. let a rockové hudby z 60. let; • Hudební výraz; variace (princip); symfonický orchestr; stupnice moll (aiolská); dominanta; polyfonie; synkopa; • **Epizody ze života skladatelů** poslouchané hudby;	

5.9 Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	UMĚNÍ A KULTURA
Vzdělávací oblast je realizována prostřednictvím vyučovacích předmětů	Výtvarná výchova a Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Základem vzdělávacího obsahu předmětu Výtvarná výchova je vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Výtvarná výchova pro 1. stupeň upravený na výstupní úroveň 5. ročníku. Výtvarná výchova je dítěti především prostředkem k vyjadřování myšlenek

Předmět a jeho obsah je rozdělen do 3 tematických celků – Rozvíjení smyslové citlivosti, Uplatňování subjektivity, Ověřování komunikačních účinků.

Rozvíjení smyslové citlivosti – obsahem jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření;

Uplatňování subjektivity – obsahem jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření;

Ověřování komunikačních účinků – obsahem jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií;

Vzdělávací oblast lze rozšířit o doplňující vzdělávací obor Dramatická výchova (RVP, kapitola 5.10.2, str.88), který je možno realizovat formou projektu, kurzu apod.

Výtvarná výchova je podstatnou částí základního vzdělávání žáků. Jejím cílem je rozvíjet vkus žáků, jejich cit pro umění, jejich dovednost výtvarně se vyjadřovat, cíl je zaměřen i na objevování talentovaných žáků. Nezaměňujeme ji se speciálním uměleckým vzděláním.

Výuka výtvarné výchovy je postavena na tvůrčích činnostech, které umožňují rozvíjet žákovo vnímání, výtvarné cítění, představivost, fantazii, myšlení a prožitky. Využívá k tomu nejen výtvarné prostředky tradiční a ověřené, ale i nově vznikající.

Pro výuku výtvarné výchovy je třeba mít dostatečné množství pomůcek a poučit žáky, jak se s nimi zachází. Kromě základních pomůcek pro výtvarné činnosti, které má každý žák svoje vlastní, je třeba mít soubor pomůcek ve třídě pro specifické a složitější výtvarné techniky. Výtvarná výchova nevede samoúčelně jen k osvojování výtvarných technik. Prostřednictvím výtvarných činností pomáhá k výchově citlivého člověka, který si všímá okolního světa a jeho projevů.

Úlohou učitele je posilovat sebevědomí žáků, využívat jejich fantazii, rozvíjet ji, podporovat jejich vlastní výtvarné vyjadřování, podněcovat zájem o výtvarnou práci vhodnou motivací. V tomto období je vhodné, když mezi metody a formy práce zařazuje učitel co nejvíce různé hravé činnosti a experimentování. Výtvarná výchova dává žákům možnost se individuálně svou výtvarnou činností projevit, sami mohou různými výtvarnými prostředky ztvárnit své vidění světa. Je dobře, když svůj výtvarný projev mají žáci možnost obhájit, vysvětlit spolužákům a vyslechnout jejich názory. Často právě vzájemné hovory žáků o svých výtvorech mohou měnit jejich pohled na svět nebo určitou věc. Zde má učitel příležitost jemně usměrňovat a postupně působit na vytváření výtvarného vkusu žáků.

Předmět je časově dotován podle RVP ZV na její minimální povinné časové dotaci tj. 12 vyučovacích hodin týdně pro celou vzdělávací oblast Umění a kultura (předmět Výtvarná výchova – 7 hodin, Hudební výchova – 5 hodin).
Časová dotace je pro tento předmět stanovena na 7 vyučovacích hodin týdně.
Celková dotace činí 7 vyučovacích hodin týdně.

1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	Celková dotace
1	1	2	2	1	7

Výuka Výtvarné výchovy je realizována formou vyučovacích hodin. Podle potřeby je možné vyučovat v blocích a přesunovat vyučovací hodiny, než je dáno rozvrhem hodin.
Je nutné zachovat stanovený počet vyučovacích hodin týdně.
Předmět je zaměřen na rozvoj dovedností žáků.
Výuka probíhá v učebně a podle počasí se může vyučovat venku, např. na školní zahradě.
Důraz je kladen na samostatnou práci žáků vzhledem k výuce se spojenými ročníky (rozvíjí se samostatnost, schopnost rozhodování).
Vycházky do přírody – malování a kreslení v přírodě.
Práce individuální i ve skupinách.
Do předmětu Výtvarná výchova jsou začleněna průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova demokratického občana (VDO).

Výchovně – vzdělávací cíle vyučovacího předmětu

Probouzet a rozvíjet schopnosti výtvarného vyjadřování žáků a tvořivé schopnosti žáků, pěstovat jejich estetické cítění a vkus, učit je vyjadřovat myšlenky, představy a pocity výtvarnými prostředky, vytvářet základní pracovní návyky pro výtvarnou činnost žáků a kladný citový vztah k výtvarnému umění.

Seznamovat žáky s výtvarnými nástroji, materiály a technikami, učit žáky pozorovat a vnímat krásu přírody, hovořit o svých pocitech a dojmech, dát dítěti možnost osobitého výtvarného vyjádření určitého prožitku nebo představy neovlivněného vnuceným výtvarným vzorem.

Četbou, vypráveným příběhem, hudbou, dramatickým dílem podněcovat a rozvíjet výtvarné představy žáků, výtvarně experimentovat, objevovat tvary věcí kolem nás, výtvarně zobrazovat tvary předmětů na základě her s nimi kreslením, malováním a modelováním rozvíjet tvarovou, barevnou i prostorovou představivost a jemnou motoriku.

Pozorovat a porovnávat jednoduché předměty, hledat jejich jednotlivé kvality – barevnost, pojmenovávat vlastnosti, tvary, hledat a odlišovat struktury.

Učit se prezentovat svůj výtvarný projev a naslouchat sdělení druhých.

Využívat zkušeností žáků, učit je respektovat vzájemné odlišnosti ve výtvarném vyjadřování.

Dovednosti získané při výtvarných činnostech využívat při výuce prvouky, matematiky, českého jazyka i psaní a naopak.

Seznamovat žáky s ilustracemi v dětských knihách, poznávat nejznámější malíře – ilustrátory, mezipředmětové vztahy se čtením a literární výchovou.

Podílet se na výzdobě třídy, školy; učit se prezentovat své práce.

Vést žáky ke schopnosti vnímat krásu lidového umění a dostupných uměleckých děl, vážit si kulturních hodnot a dovedností lidí.

Výchovné a vzdělávací strategie; společné postupy uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků

Je dán důraz na samostatnou práci žáků vzhledem k možnosti výuky se spojenými ročníky, rozvíjí se samostatnost, schopnost rozhodování.

- Pochopit umění jako specifický způsob poznání.
- Využívat umění jako svébytný prostředek komunikace.
- Chápat umění a kulturu ve vzájemné provázanosti jako neoddělitelnou součást lidského života.
- Opírat se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy.
- Rozvíjet tvůrčí potenciál, kultivování projevů a potřeb a utvářet hierarchii hodnot.

- Spoluvytvářet vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti,
- Uvědomovat si sebe samého jako svobodného jedince.
- Aktivně překonávat životní stereotyp.
- Obohacovat emociálně život.
- Mít tvořivý přístup ke světu.
- Zaujímat osobní účast v procesu tvorby.
- Chápat proces tvorby jako způsob nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům i vztahům ve světě.
  Výukou předmětu Výtvarná výchova jsou metodami a formami rozvíjeny všechny stanovené klíčové kompetence, výchovně vzdělávací strategie jsou uvedeny v části Charakteristika ŠVP.

Výchovně vzdělávací strategie pro předmět Výtvarná výchova

Kompetence k učení

- Na začátku vyučovací jednotky vždy společně s žáky vyvodíme cíl, na konci vyučovací jednotky společně zhodnotíme jeho dosažení.
- Žáky vedeme k sebekontrole a k sebehodnocení – projektové vyučování, projektivní techniky.
- Vyžadujeme od žáků vhodné rozvržení vlastní práce.
- Individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch.
- Umožňujeme žákům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.
- Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a podněcovat je k jejich tvořivosti.
- Zapojujeme žáky do různých soutěží.
- Vedeme žáky ke správnému rozvržení skupinové práce (časově i obsahově), klademe důraz na aktivní učení.
- Učitel srozumitelně vysvětluje, co se mají žáci naučit.
- Rozvíjíme poznatky, dovednosti a zkušenosti žáků získané ve výchově a rodině.
- Učíme žáky pozorovat a pojmenovávat věci, jevy, děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, utvářet ucelený obraz světa.

Kompetence k řešení problémů

- Při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života.
- V projektových dnech a v předmětových projektech podporujeme žáky k využívání logického řešení problémů, diskuse, formy pokusu a omylu, aktivního zapojení.
- Podle schopností a dovedností žáků je zapojujeme do soutěží.
- Děti vedeme k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení – třídní projekty.
- Učíme žáky všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, pozorovat a přemýšlet o nich.
- Vedeme žáky k chápání současnosti jako výsledku minulosti a východisko do budoucnosti.
- Podněcujeme žáky k porozumění světu kolem sebe; vnímání si základních vztahů ve společnosti, porozumění soudobému způsobu života.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni.
- Učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných – diskuse.
- Podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami – diskuse.
- Využíváme metody obsahující prvky prezentace výsledků.

- Zařazujeme činnosti umožňující komunikaci s různými věkovými skupinami žáků i s dospělou populací (spolupráce a společné akce všech žáků různého věku, akce pro rodiče a veřejnost).
- Dbáme na vyjadřování myšlenek žáků, poznatků a dojmů.
- Necháváme žáky reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Kompetence sociální a personální

- Během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení.
- Využíváme komunitního kruhu, diskusního kruhu.
- Sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech (při Tv, Vv, Pč apod.).
- Vyžadujeme od žáků zodpovědnost za plné dodržování školního řádu.
- Učitel zařazuje skupinovou práci, spolupráci ve třídě, vzájemnou pomoc při učení.
- Žákům poskytujeme možnost, dle svého uvážení projevit své pocity a nálady.
- Do výuky pravidelně zařazujeme projekty, projektové dny, kooperativní vyučování.
- Žáky vedeme k důslednému respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí.
- Od prvního ročníku zařazujeme do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci.
- Učíme je zároveň k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky – sociální hry, hlasování, projektivní techniky, rozhovor.
- Zařazujeme činnosti umožňující komunikaci s různými věkovými skupinami žáků i s dospělou populací (spolupráce a společné akce všech žáků různého věku, akce pro rodiče a veřejnost).
- Chceme žáky naučit základům kooperace a týmové práce.
- Podporujeme žáky k poznávání sebe a svých potřeb, svého nejbližšího okolí a postupně žáky seznamujeme s místně i časově vzdálenějšími osobami, jevy i ději.

Kompetence občanské

- Ve třídních kolektivech podporujeme žáky ke společnému stanovení pravidel chování.
- Pravidla chování vytvořená ve třídách vyvozujeme ze školního řádu.
- U žáků jsou respektovány individuální rozdíly (integrovaní žáci, národnostní a kulturní rozdíly) – porovnávání, rozhovor.
- Důraz klademe na prožitek a environmentální výchovu – vyprávění.
- Pořádáme akce připomínající lidové tradice (Vánoce, Velikonoce a další).
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.
- Žáky vedeme k třídění odpadů a ochraně životního prostředí.

Kompetence pracovní

- Zapojujeme žáky do přípravy školních projektů.
- Výuku doplňujeme o praktické exkurze a besedy.
- Zařazujeme do výuky pozorování, experimenty a vyhledávání informací.
- Nabídkou zájmových útvarů podněcujeme u žáků zájmovou činnost a smysluplné využití volného času.
- Žáky vedeme k dodržování pravidel bezpečnosti.
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi - cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia.
- Umožňujeme žákům samostatné organizování akcí mimo vyučování, přípravě akcí pro mladší spolužáky i pro rodiče.
- Vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení.
- Dbáme na dodržování termínů a kvality práce.

- Žáky vedeme k odpovědnosti za svůj výsledek.

Kompetence digitální

- Motivujeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení.
- Poskytujeme žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace.
- Vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

Výtvarná výchova – 1. období (1.-3. ročník)

Tematické okruhy: Rozvíjení smyslové citlivosti

Výstupy: žák

VV-3-1-01 rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ

VV-3-1-03 vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky

Tematické okruhy: Uplatňování subjektivity

Výstupy: žák

VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace

VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušenosti

Tematické okruhy: Ověřování komunikačních účinků

Výstupy: žák

VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Očekávané výstupy z RVP ZV	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI			**Průřezová témata:** OSV 1 OSV 3 VDO 1 **Mezipředmětové vztahy:**
VV-3-1-01	• **rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty)** • **porovnává prvky obrazného vyjádření a třídí je na základě**	• **Prvky vizuálně obrazného vyjádření:** linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru • **Linie** – při hře: poznávání různých druhů linií a jejich výrazových možností; ověřování a kultivace vedení linie v různých plastických materiálech (přítlak, odlehčení, rovnoběžnost, křížení apod., zhušťování a zřeďování čar,	

	odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ • **seznamuje se s pojmy: základní barvy míchané barvy, teplé a studené barvy husté a řídké barvy** • **seznamuje se s různými druhy umění** • **poznává různé tvary, vlastnosti a funkce věcí** • **sleduje přírodu, její proměny a rozvíjí svůj vztah k životnímu prostředí**	násobení linie při vyhledávání správného tvaru • **Tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury** – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru • **Hra s barvou -** poznávání vlastností barev, vyvozování elementárních poznatků o vlastnostech barev a jejich výrazových možnostech; barvy základní; husté, řídké, světlé a tmavé; barvy kontrastní, doplňkové; symbolické funkce barev apod.; výtvarné využití vzniklých náhodností a představ; barvy základní a podvojné; barevný kontrast a harmonie • **Uspořádání objektů do celků** – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření • **Sledování základních přírodních zákonitostí** na tvarově zajímavých rostlinách, stromech apod.; jejich výtvarné vyjádření formou hry • **Poznávání a zobrazování tvarů a funkcí věcí** jako záměrných lidských výtvorů; pozorování tvaru a jeho závislosti na funkci a materiálu; grafický záznam pohybu (kružnice, ovály, elipsy, svislé, vodorovné a šikmé čáry jako prostředky rozvoje kreslířského pohybu ruky) • **Sledování a srovnávání tvarů předmětů stejného charakteru a funkce;** rozvíjení pozorovací schopnosti a paměti; přibližné vystižení proporčních vztahů zobrazovaných prvků • **Rozvíjení citu pro prostor** (poznávání základních prostorových útvarů); modelování podle skutečnosti; získávání a uplatňování poznatků o reliéfní kompozici a jednoduchých architektonických formách na základě modelování a konstruování • **Rozvíjení smyslu pro výtvarný rytmus** (rytmické řazení různých přírodních prvků, jejich otisky do plastických materiálů a odlití v sádře; řazení různých tvarů vystřihovaných apod.) • **Seznamování s různými druhy výtvarného umění** (malířstvím, grafikou, sochařstvím, architekturou); využití vycházek k objevování zajímavých staveb v okolí, výstav, galerií apod. • **Poznávání některých aspektů kultury odívání a kultury bydlení** • **Průběžné rozvíjení smyslu pro krásu přírody a vztahu k životnímu prostředí** • Návštěvy galerií a výstav	**ČJ –** ilustruje příběh, který viděl, slyšel nebo četl; popisuje svoji tvorbu a srovnává rozdíly, argumentuje **M -** pracuje s geometrickými tvary, poznává je a využívá je ve své tvorbě, znázorňuje jimi i pohyb **PRV** – pozoruje přírodu, snaží se ji vystihnout ve své tvorbě; pozoruje struktury přírodnin; využívá přírodniny **TV** – znázorňuje pohyb **HV** – zaznamenává své pocity z hudby
VV-3-1-03	• **vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly** • **volí vhodné prostředky pro jejich vizuálně obrazné vyjádření** • **pozoruje přírodu**	• **Výtvarné vyjádření vjemů a postojů ke skutečnosti** na základě vlastního prožitku dítěte, případně podle vyprávění, četby, filmu; rozvíjení dětské představivosti a fantazie ve výtvarném vyjádření; pozorování přírody a činnosti lidí; vztah postavy a prostředí • **Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly -–**	

	• **pozoruje vztahy mezi lidmi a prostředím** • **rozlišuje druhy umělecké tvorby** • **pozoruje odlišnosti ve tvorbě ilustrátorů** • **graficky zaznamená pohyb (kružnice, ovály, svislé, vodorovné a šikmé čáry)** • **řeší přiměřené úkoly v plošných i prostorových pracích** • **uplatňuje při práci fantazii a představivost** • **seznamuje se s ilustracemi**	vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly • **Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama • **Rytmické řešení plochy s využitím různých prvků** – ve 2 – 3 světlých a tmavých barvách • **Kompozice plochy** – s použitím libovolných prvků (např. geometrických) • **Aktivní práce s ilustrací** – doporučení ilustrátoři: Josef Lada, Jiří Trnka, Josef Čapek, Ota Janeček, Květa Pacovská, Daisy Mrázková, Olga Čechová, Zdeněk Smetana, Adolf Born, Eva Bednářová
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY		
VV-3-1-02	• **v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti** • **v tvorbě uplatňuje v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace** • **seznamuje se s tradicemi a zvyky své země** • **pozoruje vztahy mezi lidmi** • **zaznamená výtvarné vyprávění** • **pozná odlišnosti v různých typech ilustrací** • **umí pozorovat přírodu a různé struktury přírodnin** • **ve své tvorbě využívá přírodniny** • **seznamuje se s pojmy: základní klasifikace barev, světlostní a teplotní kontrast, výrazové vlastnosti barev** • **pracuje s plastickými materiály** • **vyjadřuje se na základě představ a fantazie**	• **Poznávání základních vlastností plastických materiálů** – vytváření objemu modelováním; poznávání a zkoušení pevnosti, tažnosti, ohebnosti plastických materiálů a jejich výrazové možnosti; vyjadřování se na základě představ a fantazie • **Funkce ilustrací a jejich výrazových prostředků** – barva, linie, prostor; poznávání různých vyjadřovacích prostředků porovnáváním ilustrací • **Hračka, loutka, maňásek v životě dítěte** – výtvarná hodnota, materiály, tvar; hračky současné i minulé, krajové varianty lidových hraček • **Pozorování přírodních útvarů, rozlišování a hodnocení tvarů, barvy, struktury** (otiskování v barvě, frotáž, kresba, vrypy, dotváření kombinace přírodních materiálů; poznávání krásy neživé i živé přírody na vycházkách • **Vyhledávání a výtvarné dotváření přírodnin na základě představ**; vytváření prostorových útvarů seskupováním a kombinováním přírodních materiálů
VV-3-1-04	• **interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření**	• **Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností** – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby

	• **odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušenosti** • **poznává své pocity z uměleckých děl a snaží se je ve své tvorbě zobrazit** • **znázorní podoby a vlastnosti zvířat, rostlin a lidí** • **zvládne ilustrovat pohádku**	• **Sledování pocitů vyvolaných zrakovým vjemem** (hračka, film, ilustrace, obraz, reklama, elektronický obraz aj.) • **Sledování pocitů vyvolaných uměleckým zážitkem** (balet, hudba, obraz, četba) • **Typy vizuálně obrazných vyjádření** – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama • **Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) • Od popisu děje k charakteristice postav, jejich vztahů, k vyjádření prostoru	
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ			
VV-3-1-05	• **na základě vlastní zkušenosti nalézá obsah svých vizuálně obrazných vyjádření** • **popisuje obsah svých vizuálně obrazných vyjádření** • **dokáže mluvit o své tvorbě nebo o té, kterou vybral či upravil** • **porovnává svoji tvorbu s jinou a dokáže o rozdílech hovořit**	• **Osobní postoj v komunikaci** – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnání s vlastní interpretací • **Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření • **Proměny komunikačního obsahu** – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění • Využití témat této oblasti k besedám a k motivacím výtvarných činností	

Výtvarná výchova – 2. období (4. – 5. ročník)

Tematické okruhy: Rozvíjení smyslové citlivosti

Výstupy: žák

VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)

VV-5-1-02 užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model

VV-5-1-04 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě

Tematické okruhy: Uplatňování subjektivity

Výstupy: žák

VV-5-1-03 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy
VV-5-1-05 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)
VV-5-1-06 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace

Tematické okruhy: Ověřování komunikačních účinků

Výstupy: žák

VV-5-1-07 nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Očekávané výstupy z RVP ZV	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI		**Průřezová témata:** OSV 1 OSV 3 VDO 1 **Mezipředmětové vztahy:** **ČJ –** popisuje odlišnosti tvorby, argumentuje, mluví o svém výtvarném vyjádření, seznamuje se s ilustrátory knih **M -** pracuje s geometrickými tvary, poznává je a využívá je ve své tvorbě, znázorňuje jimi i pohyb **PŘ** – pozoruje přírodu, snaží se ji
VV-5-1-01	• **pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření** • **porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy aj.)** • **seznamuje se s funkcí písma - rozeznává základní tvary lineárního a kresleného písma a jeho řazení v krátkých nápisech** • **používá běžné pojmy z nauky o barvě (malba temperovými a krycími vodovými barvami, pastelem, křídou)** • **uplatňuje výrazové vlastnosti linie, experimentuje s různými druhy linie, orientuje se v prostorových a barevných vztazích** • **poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti v malbě (figura, portrét, krajina, zátiší, ve volné grafice základní druhy a techniky)** • **poznává různé způsoby**	• **Prvky vizuálně obrazného vyjádření** – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru • **Výtvarné vyjádření kontrastu přírodních forem a pozadí**; základní kompoziční principy • **Výtvarné vyjádření morfologických znaků, tvarů, barevnosti přírodních objektů** (modelace); lineární a barevné vyjádření vnitřní stavby a vnitřního členění přírodních objektů s pohledem do jejich nitra; vyjádření morfologie růstu při kresbě a malbě rostlin s možností dotvářet přírodní formy na základě fantazie; sledování rozvoje citlivé výtvarné linie • **Elementární poučení o teorii barev** • **Seznámení s funkcí písma** (sdělnou i výtvarnou); písmeno jako dekorativní prvek; psané, kreslené, stříhané, vytrhávané; základní tvary lineárního kresleného a plošného písma a jeho řazení v jednoduchých krátkých nápise; ověřování výrazové možnosti písma v hravých a experimentálních činnostech s užitím hotového typografického písma • **Uplatnění výtvarného výrazu linie** vytvářené různými nástroji v různých materiálech; uplatnění kontrastu a vztahu tvarů, ploch a barev v plošné kompozici • **Malířství**: různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti (figura, portrét, krajina, zátiší • **Sochařství a příroda**: tvar přírodní a tvar opracovaný člověkem; socha, plastika, sousoší, busta, reliéf aj.	

	výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů • **používá běžné pojmy z nauky o barvě**	• **Volná grafika**: základní druhy a techniky • **Architektura a užité umění** • **Kultura bydlení**: umění v bytě (volné i užité) • **Design** a estetická úroveň předmětů denní potřeby • **Lidové umění a jeho dekor** (vztah tvaru, funkce a dekoru) • **Současná oděvní kultura**, mládež a odívání • **Písmo**: jeho komunikativní a estetická funkce • **Krásy přírody a vztah k životnímu prostředí** • Vztahy umění a skutečnosti • Druhy volného výtvarného umění • Ilustrátoři dětských knih - Josef Lada, Jiří Trnka, Josef Čapek, Ota Janeček, Květa Pacovská, Daisy Mrázková, Olga Čechová, Zdeněk Smetana, Adolf Born, Eva Bednářová • Návštěvy galerií a výstav	vystihnout ve své tvorbě; pozoruje struktury přírodnin; využívá přírodniny, proporce těla a hlavy lidí a zvířat **HV** – zaznamenává své pocity z hudby
VV-5-1-02	• **užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku** • **v plošném vyjádření se zaměřuje na linie a barevné plochy** • **v objemovém vyjádření se zaměřuje na modelování a skulpturální postup** • **v prostorovém vyjádření se zaměřuje na uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model** • **seznamuje se s proporcemi lidského těla a hlavy**	• **Uspořádání objektů do celků** – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření • **Vyjádření dějového celku se vztahem k prostředí**; možnost použití redukované barevné škály; využití základních kompozičních zákonitostí; vyjádření prostorových vztahů • **Výtvarné vyjádření věcí**; pozorování a vyjádření základních tvarových znaků a prostorových principů při zobrazování umělých forem; řešení barevných vztahů objektu a prostředí; malba vycházející ze skutečnosti i z představ • **Rozvíjení prostorového vidění, cítění a vyjadřování na základě pozorování prostorových jevů a vztahů** (rovnoběžné zobrazování, perspektivní jevy v uměleckých dílech); ověřování výtvarného výrazu vlastní činností • **Zpřesňování vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy** konfrontací představy se skutečností; výtvarné vyjádření hlavy pohádkových bytostí (využití tvarové a barevné nadsázky) • **Řešení úkolů dekorativního charakteru v ploše**; zjednodušení prvků a jejich řazení v tvarové a barevné kompozici; symetrická a asymetrická řešení	
VV-5-1-04	• **nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly** • **uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě**	• **Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly** – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly • **Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama • **Poznávání výtvarných principů a možností některých materiálů** prostřednictvím experimentálních činností se zaměřením na užitou a dekorativní tvorbu v bytovém prostředí; výběr a vhodnost materiálů a jejich	

		výtvarného zpracování z hlediska účelu (v jednotě technických a estetický principů); možnost změny původní užité a estetické funkce v jinou funkci estetickou • **Rozvíjení citlivého vztahu k materiálu** a k jeho zpracování s ohledem na účel, užití a výtvarný výraz na základě experimentálních činností; využívání výrazových možností linie, plochy, tvaru a struktury • **Vytváření jednoduchých prostorových objektů** a poznávání výtvarného výrazu v jednoduchých prostorových tvarech na základě hry a experimentování	
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY			
VV-5-1-03	• **do tvorby promítá vlastní životních zkušeností** • **jeho tvorba má komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy**	• **Typy vizuálně obrazných vyjádření** – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama • **Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) • **Funkce barev** světlých a tmavých, teplých a studených jako prostorových činitelů	
VV-5-1-05	• **do tvorby promítá svůj osobitý přístup k realitě** • **pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky** • **projevuje smysl a cit pro prostorové formy a pro jejich výtvarné kvality** • **používá různé způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů, do kterých promítá své pocity** • **uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednosti (kresba, grafické materiály a techniky, malba temperovými a krycími vodovými barvami, pastelem, křídou, koláž, mozaika)**	• **Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností** – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby • **Expresívní volný výtvarný projev** doplňovaný pozorováním skutečnosti • **Poznávání smyslu, organizace, funkce a výtvarně estetické účinku** reliéfního řešení plochy v architektuře na základě hravých a experimentálních výtvarných činností • **Základní kompoziční principy**, vyjádření dějového celku se vztahem k prostředí, vyjádření prostorových vztahů, vyjádření morfologie růstu při kresbě a malbě rostlin s možností dotvářet přírodní formy na základě fantazie, malba vycházející ze skutečnosti i představ • **Kresba** (pero, dřívko, štětec, tužka, uhel, rudka) • **Malba** (tempera, krycí barva) • **Kombinovaná technika** (koláž, modelování, kašírování, prostorové vyjádření) • **Práce s papírem**	

VV-5-1-06	• **porovnává různé interpretace** • **inspiruje se různými interpretacemi**	• **Rozvíjení elementárního chápání odlišnosti** uměleckého vyjadřování skutečnosti od vnější optické podoby světa na základě poznávání a srovnávání druhů, případně žánrů současného a historického výtvarné umění; vztahy umění a skutečnosti (proces a podmínky vzniku uměleckého díla) • **Poznávání a srovnávání interpretací druhů** (žánrů) současného a historického výtvarného umění, vztahy umění a skutečnosti, druhy volného výtvarného umění, malířství, sochařství, grafika, architektura, kultura bydlení, lidové umění, ilustrace, písmo, vztah k životnímu prostředí • Návštěvy galerií, výstav	
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ			
VV-5-1-07	• **nalézá obsah tvorby** • **popisuje obsah tvorby** • **zapojuje obsah tvorby do sociálních vztahů** • **komentuje tvorbu kterou vytvořil, upravil či vybral** • **orientuje se ve výtvarných principech užití některých materiálů a nástrojů**	• **Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření • **Výtvarná úprava knihy**; ilustrátoři dětských knih a učebnic: konfrontace výrazových prostředků jednotlivých umělců • **Druhy ilustrace** • **Osobní postoj v komunikaci** – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací • **Proměny komunikačního obsahu** – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění • **Návštěvy galerií, výstav, ateliérů, regionálních památek a zajímavostí** • **Využití témat této oblasti k besedám a k motivacím praktických činností**	

5.10 Vyučovací předmět: Tělesná výchova

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	ČLOVĚK A ZDRAVÍ
Vzdělávací oblast je realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu	Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu Tělesná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci, v případě integrace uvést z jakých vzdělávacích oborů, jejich částí a průřezových témat je vzdělávací obsah předmětu vytvořen)

Obsahové vymezení předmětu Tělesná výchova

Základem vzdělávacího obsahu předmětu Tělesná výchova je vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Tělesná výchova pro 1. stupeň upravený na výstupní úroveň 5. ročníku.
Porovnávat dosavadní a aktuální zkušenosti.
Učit se a aplikovat ve svém životě základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování).
Poznat sami sebe jako živé bytosti.
Chápat hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problému spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví.
Seznámit se s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích.
Osvojit si dovednosti způsobů chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví.
Získat potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných.
Poznat vlastní pohybové možnosti a vzbudit zájem.
Účinnost konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života.

Předmět a jeho obsah je rozdělen do 6 tematických celků – Pro Tělesnou výchovu: Činnosti ovlivňující zdraví, Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností, Činnost podporující pohybové učení a pro Zdravotní tělesnou výchovu: Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení, Speciální cvičení, Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti.

Činnosti ovlivňující zdraví – význam pohybu pro zdraví; příprava organismu; zdravotně zaměřené činnosti; rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu; hygiena při TV; bezpečnosti při pohybových činnostech

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností – pohybové hry; základy gymnastiky; rytmické kondiční formy cvičení pro děti; průpravné úpoly; základy atletiky; základy sportovních her; turistika a pobyt v přírodě; plavání; lyžování, bruslení; další pohybové činnosti

Činnosti podporující pohybové učení – komunikace v TV; organizace při TV; zásady jednání a chování; pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností; měření a posuzování pohybových dovedností; zdroje informací o pohybových činnostech

Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení – zdravotní oslabení

Speciální cvičení – základy speciálních cvičení; oslabení podpůrně pohybového systému

Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti – pohybové činnosti návaznosti na obsah TV
Důraz na vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních situací; osvojovat si potřebné dovednosti, způsoby jednání a rozhodování; upevňování pracovních i režimových návyků; praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích; celý život školy je ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují; kladný osobní příklad učitele, všestranná pomoc a celková příznivá atmosféra školy; samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování v činnostech souvisejících se zdravím; aktivní přístup žáků k rozvoji i ochraně zdraví

Časové vymezení předmětu Tělesná výchova

Předmět je časově dotován podle RVP ZV na její minimální povinné časové dotaci tj. 10 vyučovacích hodin týdně.
Těchto 10 vyučovacích hodin není posíleno o hodiny z disponibilní dotace.
Celková dotace činí 10 vyučovacích hodin.

1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	Celková dotace
2	2	2	2	2	10

Organizační vymezení předmětu Tělesná výchova
Výuka tělesné výchovy je realizována formou vyučovacích hodin. Podle potřeby je možné vyučovat v blocích a přesunovat vyučovací hodiny, než je dáno rozvrhem hodin. Je nutné zachovat stanovený počet vyučovacích hodin týdně.

Předmět je zaměřen na rozvoj dovedností žáků.
Součástí předmětu Tělesná výchova je začleněná část Zdravotní tělesná výchova.
Do předmětu Tělesná výchova jsou začleněna průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Multikulturní výchova (MkV) a Mediální výchova (MV).

Výchovné a vzdělávací strategie; společné postupy uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků

poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
poznávání člověka jako biologického jedince závislého na jednotlivých etapách života, na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volním úsilím atd.
chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci
Výukou předmětu Tělesná výchova jsou metodami a formami rozvíjeny všechny stanovené klíčové kompetence, výchovně vzdělávací strategie jsou uvedeny v části Charakteristika ŠVP

Výchovně vzdělávací strategie pro předmět Tělesná výchova

Kompetence k učení

- Na začátku vyučovací jednotky vždy společně s žáky vyvodíme cíl, na konci vyučovací jednotky společně zhodnotíme jeho dosažení.
- Vyžadujeme od žáků vhodné rozvržení vlastní práce.
- Individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch.

- Umožňujeme žákům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.
- Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a podněcovat je k jejich tvořivosti.
- Zapojujeme žáky do různých soutěží.
- Vedeme žáky ke správnému rozvržení skupinové práce (časově i obsahově), důraz na aktivní učení.
- Rozvíjíme poznatky, dovednosti a zkušenosti žáků získané ve výchově a rodině.

Kompetence k řešení problémů

- Výuku vedeme tak, aby žáci hledali různá řešení problému, svoje řešení si dokázali obhájit.
- Při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života.
- Podle schopností a dovedností žáků je zapojujeme do soutěží.
- Děti vedeme k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni.
- Učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných – diskuse.
- Zařazujeme činnosti umožňující komunikaci s různými věkovými skupinami žáků i s dospělou populací (spolupráce a společné akce všech žáků různého věku, akce pro rodiče a veřejnost).
- Využíváme skupinovou práci.

Kompetence sociální a personální

- Během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení.
- Sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech (při TV, VV, PČ apod.).
- Vyžadujeme od žáků zodpovědnost za plné dodržování školního řádu.
- Učitel zařazuje skupinovou práci, spolupráci ve třídě, vzájemnou pomoc při učení.
- Usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině.
- Žákům poskytujeme možnost, dle svého uvážení projevit své pocity a nálady.
- Žáky vedeme k důslednému respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí.
- Od prvního ročníku zařazujeme do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci.
- Učíme je zároveň k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky – sociální hry, hlasování, projektivní techniky, rozhovor.
- Zařazujeme činnosti umožňující komunikaci s různými věkovými skupinami žáků i s dospělou populací (spolupráce a společné akce všech žáků různého věku, akce pro rodiče a veřejnost).
- Chceme žáky naučit základům kooperace a týmové práce.

Kompetence občanské

- Ve třídních kolektivech podporujeme žáky ke společnému stanovení pravidel chování.
- Pravidla chování vytvořená ve třídách vyvozujeme ze školního řádu.
- Jsou respektovány individuální rozdíly (integrovaní žáci, národnostní a kulturní rozdíly) – porovnávání, rozhovor.
- Ve výuce používáme metodu hraní rolí pro přiblížení různých životních situací a jejich řešení, využíváme prožitkové vyučování.
- Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí.
- Vyžadujeme od žáků hodnocení vlastního chování i chování spolužáků, hledání společného řešení při nedodržování pravidel třídy či školního řádu – vyžadujeme od žáků přijetí zodpovědnosti za plné dodržování pravidel třídy i školního řádu.
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.

- Žáky motivujeme k zodpovědnosti.

Kompetence pracovní

- U žáků podporujeme objektivní sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci.
- Zapojujeme žáky do přípravy školních projektů.
- Žáky vedeme k dodržování pravidel bezpečnosti.
- Umožňujeme žákům samostatné organizování akcí mimo vyučování, přípravě akcí pro mladší spolužáky i pro rodiče.
- Vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení.

Kompetence digitální

- Seznamujeme žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu).
- Motivujeme žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky.
- Motivujeme žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště.
- Klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova

1. období

Tělesná výchova - 1. - 3. ročník

Tematické okruhy: Činnosti ovlivňující zdraví

Výstupy: žák

TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti

Tematické okruhy: Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Výstupy: žák

TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení

TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích

TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy

Tematické okruhy: Činnosti podporující pohybové učení

Výstupy: žák

TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizace

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové

z RVP ZV	Žák:		vztahy
	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ		**Průřezová témata:** OSV MkV MV7 **Mezipředmětové vztahy:** **Čj** – porozumění textu (Pravidla her, bezpečnosti) **M** – počítání dob při tanci, počítání cviků **HV** – tance, hudební podklad pro posilování, rytmizace **AJ** – mezinárodní sportovní termíny
TV-3-1-01	• **učí se a dbá na správné držení těla při různých činnostech a prováděných cvicích** • **učí se správně dýchat** • **spojuje pravidelnou každodenní činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti** • **uvědomuje si důležitost pohybu pro zdraví** • **dodržuje hygienu při TV** • **dodržuje pravidla pro bezpečnost při TV**	• **Význam pohybu pro zdraví** – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu • **Příprava organismu** – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení • **Zdravotně zaměřené činnosti** – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití • **Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu** • **Hygiena při TV** – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity • **Bezpečnost při pohybových činnostech** – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV	
	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ		
TV-3-1-02	• **učí se jednoduchým pohybovým činnostem** • **pokouší se zvládat spojení startu na signál a běhu** • **učí se zvládat základní techniku odrazu z odrazové nohy** • **učí se a postupně zdokonaluje skok z místa do dálky** • **upevňuje základní techniku skoku do dálky z krátkého rozběhu** • **pokouší se o zvládnutí základní techniky hodu míčkem z místa i chůze** • **seznamuje se s gymnastickým nářadím a náčiním** • **učí se základům gymnastiky** • **učí se vyjádřit melodii a rytmus pohybem** • **učí se bezpečnému pohybu mimo**	• **Pohybové hry** – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost • **Základy sportovních her** – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti, hmotnosti a herní činnosti jednotlivce • **Základy atletiky** – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem • **Základy gymnastiky** – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti • **Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance • **Turistika a pobyt v přírodě** – přesun do terénu a správné chování účastníka silničního provozu při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody • **Plavání** – *(základní plavecká výuka)* hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany	

	školu • **poznává aktivity, které jsou možné konat v přírodě** • **účastní se plavecké výuky (2. – 4. ročník)**	a dopomoci tonoucímu • **Další pohybové činnosti**	
TV-3-1-03	• **pokouší se o průpravné úpoly** • **rozvíjí předpoklady pro průpravné úpoly** • **spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích** • **jedná v duchu fair play**	• **Průpravné úpoly** – přetahy a přetlaky • **Základy sportovních her** – spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů • **Zásady jednání a chování** – fair play, olympijské ideály a symboly	
TV-3-1-04	• **uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech** • **používá vhodné sportovní oblečení i obuv** • **umí se převléct do cvičebního úboru a umýt se** • **učí se pitnému režimu** • **učí se připravit organismus na pohybovou aktivitu (rozehřátí, rozcvička)** • **učí se zklidnit organismus po zátěži (strečink, relaxace)**	• **Hygiena** pohybových činností a cvičebního prostředí • **Vhodné oblečení a obutí** pro sportovní aktivity, pitný režim • Příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, uvolňovací, napínací a protahovací cvičení • **Organizace a bezpečnost** cvičebního prostoru, bezpečnost při převlékání, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, úklid a uspořádání oblečení a obutí na své místo	
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
TV-3-1-05	• **dokáže reagovat na základní pokyny a povely** • **poznává a osvojuje si pravidla jednoduchých pohybových činností** • **absolvuje měření různých výkonů a základní pohybové testy**	• **Komunikace v TV** – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály • **Organizace při TV** – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí • **Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností** – her, závodů, soutěží • **Měření a posuzování pohybových dovedností** – měření výkonů, základní pohybové testy • **Zdroje informací o pohybových činnostech**	

1. období
ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA – 1. - 3. ročník
prvky ZdrTV jsou využívány v povinné TV

Tematické okruhy: Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení

Výstupy: žák

ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy

Tematické okruhy: Speciální cvičení

Výstupy: žák

ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

Tematické okruhy: Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti

Výstupy: žák

ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy

Očekávané výstupy z RVP ZV	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ			**Průřezová témata:** OSV 1 OSV 3 **Mezipředmětové vztahy:** **PRV** – význam sportu jako významné činnosti pro zdraví, správné návyky pro zdravý životní styl, první pomoc
ZTV-3-1-01	• **seznamuje se s prevencí vzniku zdravotních oslabení** • **seznamuje se s vhodným oblečením a obutím pro ZdrTV** • **učí se správnému držení těla** • **učí se správně dýchat** • **seznamuje se s nevhodnými cviky a činnostmi** • **seznamuje se se svým zdravotním omezením**	• **Zdravotní oslabení** – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence • **Pohybový režim** • **Vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV** • **Zásady správného držení těla** • **Dechová cvičení** • **Vnímání pocitů při cvičení** • **Nevhodná cvičení a činnosti** (kontraindikace zdravotních oslabení)	
SPECIÁLNÍ CVIČENÍ			

ZTV-3-1-02	• **seznamuje se se základními cvičebními polohami a technikou speciálního cvičení pro jeho omezení**
	• **vytvoří si správný dýchací stereotyp**
		• **Základy speciálních cvičení** – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení
		• **Oslabení podpůrně pohybového systému**
		  ○ Poruchy funkce svalových skupin
		  ○ Poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení a vybočení páteře do stran
		  ○ Poruchy stavby dolních končetin: lokální a celková relaxace	

		• **Správné držení** hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen • **Protažení** prsních a bederních svalů, zadní strany stehen a ohybačů kyčle • **Posilování** šíjového, mezilopatkového, břišního, hýžďového, stehenního a lýtkového svalstva, vzpřimovačů trupu • **Zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu** • **Uvolňování páteře** • **Rotační cvičení** • **Správný dýchací stereotyp**	
VŠEOBECNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
ZTV-3-1-01	• **zvládá jednoduché činnosti kompenzující jeho oslabení**	• **Pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV –** s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	

2.období

Tělesná výchova - 4. - 5. ročník

Tematické okruhy: Činnosti ovlivňující zdraví

Výstupy: žák

TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti

TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením

Tematické okruhy: Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Výstupy: žák

TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her

Tematické okruhy: Činnosti podporující pohybové učení

Výstupy: žák

TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka

TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti

TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví

TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení

TV-5-1-08 zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy

TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky

TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace

TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti

TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti

Očekávané výstupy z RVP ZV	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			**Průřezová témata:** OSV MkV MV7 **Mezipředmětové vztahy:** **ČJ** – porozumění textu (Pravidla her, bezpečnosti) **M** – počítání dob při tanci, počítání cviků a sérií opakování **HV** – tance, hudební podklad pro posilování, rytmizace, **AJ** – mezinárodní sportovní termíny, typické sporty ostatních zemí
TV-5-1-01	• **dbá na správné držení těla při různých činnostech, prováděných cvicích** • **umí správně dýchat** • **spojuje pravidelnou každodenní činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti** • **uvědomuje si, že je pohyb důležitý pro zdraví** • **podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu** • **snaží se dosáhnout zlepšení svých schopností a dovedností**	• **Význam pohybu pro zdraví** – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu • **Příprava organismu** – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení • **Zdravotně zaměřené činnosti** • **Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu** • **Tělovýchovné chvilky v průběhu vyučování, pohybové a sportovní hry**	
TV-5-1-02	• **učí se kompenzovat jednostranné zatížení** • **uč se kompenzovat vlastní svalová oslabení**	• **Korektivní cvičení** pro jednostrannou zátěž těla • **Korektivní cvičení** pro různé duhy svalového oslabení	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
TV-5-1-03	• **ovládá jednoduché pohybové činnosti** • **zvládá, dle svých možností, osvojované pohybové dovednosti** • **zlepšuje svou úroveň výkonů v běžecké rychlosti a vytrvalosti a odrazové schopnosti** • **zvládá techniku rychlého a vytrvalého běhu v terénu** • **zvládá techniku skoku do dálky z individuálního rozběhu** • **zvládá techniku hodu míčkem z rozběhu** • **umí kotoul vpřed, stoj na rukou s dopomocí** • **skáče přes švihadlo**	• **Průpravná, kompenzační, relaxační** a jiná zaměřená cvičení a jejich praktické využití • **Správné držení těla**, správné zvedání zátěže • **Pohybové hry** – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost • **Základy gymnastiky** – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti, rychlost a koordinace pohybů • **Akrobacie** – kotoul vpřed, nácvik kotoulu vzad, stoj na rukou s dopomocí • **Kladina** – chůze bez dopomoci • **Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance – polkový a valčíkový krok	

	• **dokáže přejít kladinu bez dopomoci** • **seznamuje se a zdokonaluje znalost pravidel sportovních her a řídí se jimi**	• **Kondiční cvičení s lavičkami, přeskoky přes švihadlo, šplh na laně, cvičení na žebřinách** • **Průpravné úpoly** – přetahy a přetlaky • **Základy atletiky** – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem • **Běh** – technika • **Základy sportovních her** – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů • **Přihrávky** jednoruč, obouruč, driblink, střelba na koš, přihrávky nohou, vedení míče, střelba na branku • **Turistika a pobyt v přírodě** – přesun do terénu a správné chování jako účastníka silničního provozu při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody • **Další pohybové činnosti** (př. vedení míče s florbalovou hokejkou,…)
TV-5-1-11	*účastní se plavecké výuky (2.-4. ročník):* • **přizpůsobí se vodnímu prostředí** • **zná hygienické zásady plavání** • **ovládá základní plavecké dovednosti s ohledem na své individuální dispozice**	*základní plavecká výuka:* • **Adaptace na vodní prostředí** • **Hygiena plavání** • **Základní plavecké dovednosti**
TV-5-1-12	*účastní se plavecké výuky (2.-4. ročník):* • **ovládá vybranou plaveckou techniku vzhledem ke svým individuálním dispozicím** • **umí prvky sebezáchrany** • **ovládá prvky bezpečnosti**	*základní plavecká výuka:* • **Plavecké styly a techniky** • **Sebezáchrana a dopomoc tonoucímu** • **Bezpečnost**
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ		
TV-5-1-04	• **dodržuje zásady hygieny při TV** • **dodržuje bezpečnostní pokyny při TV** • **dokáže poskytnout první pomoc při úrazu**	• **Hygiena při TV** – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity • **Bezpečnost při pohybových činnostech** – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV
TV-5-1-05	• **dokáže zhodnotit činnost spolužáka** • **umí reagovat na dané pokyny**	• **Technika** provádění cviků a kontrola cvičení (učitel, spolužáci, vlastní hodnocení)

	k provedení činnosti	
TV-5-1-06	• **umí dodržovat pravidla her, jedná v duchu fair play** • **dokáže označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje** • **respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví**	• **Zásady jednání a chování** – fair play, olympijské ideály a symboly • **Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností** – her, závodů, soutěží
TV-5-1-07	• **dokáže využít osvojené názvosloví** • **umí cvičit podle popisu, nákresu nebo ukázky**	• **Cvičení podle jednoduchého popisu cvičení, popř. ukázky** • **Tělocvičné názvosloví**
TV-5-1-08	• **učí se organizovat jednoduché pohybové hry a soutěže ve své třídě**	• **Organizace jednoduchých pohybových her a soutěží**
TV-5-1-9	• **pomáhá s měřením sportovních výkonů** • **porovnává jednotlivé výkony s předchozími výsledky**	• **Měření a posuzování pohybových dovedností** – měření výkonů, základní pohybové testy
TV-5-1-10	• **dokáže získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště**	• **Zdroje informací o pohybových činnostech**

2. období
ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA – 4. - 5. ročník
prvky ZdrTV jsou využívány v povinné TV

Tematické okruhy: Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení

Výstupy: žák

ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování

Tematické okruhy: Speciální cvičení

Výstupy: žák

ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele

Tematické okruhy: Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti

Výstupy: žák

ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

Očekávané výstupy z RVP ZV	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ			**Průřezová témata:** OSV 1 OSV 3 **Mezipředmětové vztahy:** **PRV** – význam sportu jako významné činnosti pro zdraví, správné návyky pro zdravý životní styl, první pomoc, odlišnosti jedinců v různých oslabeních
ZTV-5-1-01	• **upevňuje znalosti o prevencí vzniku zdravotních oslabení** • **zdokonaluje správné držení těla** • **umí správně dýchat** • **umí využít kompenzační cvičení i v běžném režimu**	• **Zdravotní oslabení** – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence • **Pohybový režim** • **Vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV** • **Zásady správného držení těla** • **Dechová cvičení** • **Vnímání pocitů při cvičení**, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)	
SPECIÁLNÍ CVIČENÍ			

ZTV-5-1-02	• **ovládá základní techniku speciálních cvičení**
	• **umí reagovat podle pokynů učitele**
	• **ovládá základní cvičební polohy a techniku**
		• **Základy speciálních cvičení** – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení
		• **Oslabení podpůrně pohybového systému**
		  ○ Poruchy funkce svalových skupin
		  ○ Poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení a vybočení páteře do stran
		  ○ Poruchy stavby dolních končetin: lokální a celková relaxace
		• **Správné držení** hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen
		• **Protažení** prsních a bederních svalů, zadní strany stehen a ohybačů kyčle
		• **Posilování** šíjového, mezilopatkového, břišního, hýžďového, stehenního a lýtkového svalstva, vzpřimovačů trupu
		• **Zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu**
		• **Uvolňování páteře**
		• **Rotační cvičení**
		• **Správný dýchací stereotyp**	

VŠEOBECNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
ZTV-5-1-03	• **zvládá jednoduché činnosti, které kompenzují jeho oslabení** • **dokáže rozpoznat činnost, která je v rozporu s jeho oslabením**	• **Pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV –** s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	

5.11 Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE
Vzdělávací oblast je realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu	Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu Pracovní činnosti

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci, v případě integrace uvést z jakých vzdělávacích oborů, jejich částí a průřezových témat je vzdělávací obsah předmětu vytvořen)

Obsahové vymezení předmětu Pracovní činnosti

Základem vzdělávacího obsahu předmětu Pracovní činnosti je vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce pro 1. stupeň upravený na výstupní úroveň 5. ročníku.

- Předmět je zaměřen na rozvoj dovedností žáků, vědomostí i znalostí
- Porovnávat dosavadní a aktuální zkušenosti
- Rozvíjet motorické schopnosti
- Učit se manuálním dovednostem, pracovním návykům
- Učit se pracovat ve skupinách
- Učit se bezpečnosti práce
- Organizovat svoji práci i práci druhých
- Manipulovat s pracovními nástroji
- Učit se znát vlastnosti materiálů
- Učit se v souvislosti ostatními předměty
- Vyjadřovat své myšlenky, nápady a podněty jiných

Časové vymezení předmětu Pracovní činnosti

Předmět je časově dotován podle RVP ZV na její minimální povinné časové dotaci tj. 5 vyučovacích hodin týdně.
Těchto 5 vyučovacích hodin není posíleno o hodiny z disponibilní dotace.
Celková dotace činí 5 vyučovacích hodin.

1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	Celková dotace
1	1	1	1	1	5

Organizační vymezení předmětu Pracovní činnosti

Výuka Pracovních činností je realizována formou vyučovacích hodin. Podle potřeby je možné vyučovat v blocích a přesunovat vyučovací hodiny než je dáno rozvrhem hodin. Je nutné zachovat stanovený počet vyučovacích hodin týdně.
Do předmětu Pracovní činnosti jsou začleněna průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova demokratického občana (VDO), Mediální výchova (MV), Eviromentální výchova (EV),

Výchovné a vzdělávací strategie; společné postupy uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků

Kompetence k učení

- Na začátku vyučovací jednotky vždy společně s žáky vyvodíme cíl, na konci vyučovací jednotky společně zhodnotíme jeho dosažení.
- Žáky vedeme k sebekontrole a k sebehodnocení – ankety, projektové vyučování, projektivní techniky, dotazníky.
- Vyžadujeme od žáků vhodné rozvržení vlastní práce.
- Individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch.
- Umožňujeme žákům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.
- Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a podněcovat je k jejich tvořivosti.
- Zařazujeme do výuky problémové vyučování, experiment.
- Vedeme žáky ke správnému rozvržení skupinové práce (časově i obsahově), klademe důraz na aktivní učení.
- Rozvíjíme poznatky, dovednosti a zkušenosti žáků získané ve výchově a rodině.
- Učíme žáky pozorovat a pojmenovávat věci, jevy, děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, utvářet ucelený obraz světa

Kompetence k řešení problémů

- Při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života.
- U žáků postupně zdokonalujeme kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů (ústní, tištěných mediálních a počítačových, včetně práce na internetu), aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat.
- V projektových dnech a v předmětových projektech podporujeme žáky k využívání logického řešení problémů diskuse, formy pokusu a omylu, aktivnímho zapojení.
- Vedeme starší žáky k připravě různých aktivit pro mladší spolužáky.
- Děti vedeme k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení – třídní projekty.
- Učíme žáky všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, pozorovat a přemýšlet o nich.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni.
- Učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných – diskuse.
- Podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami – diskuse.
- Využíváme metody obsahující prvky prezentace výsledků.
- Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování – referáty, prezentace.
- Zařazujeme činnosti umožňující komunikaci s různými věkovými skupinami žáků i s dospělou populací (spolupráce a společné akce všech žáků různého věku, akce pro rodiče a veřejnost).
- Dbáme na vyjadčování myšlenek žáků, poznatků a dojmů.
- Necháváme žáky reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Kompetence sociální a personální

- Během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení.
- Sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech (při Tv, Vv, Pč apod.).
- Vyžadujeme od žáků zodpovědnost za plné dodržování školního řádu.

- Učitel zařazuje na skupinovou práci, spolupráci ve třídě, vzájemnou pomoc při učení.
- Usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině.
- Žákům je poskytována možnost dle svého uvážení projevit své pocity a nálady.
- Do výuky pravidelně zařazujeme projekty, projektové dny, kooperativní vyučování.
- Žáky vedeme k důslednému respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí.
- Od prvního ročníku zařazujeme do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci.
- Zařazujeme činnosti umožňující komunikaci s různými věkovými skupinami žáků i s dospělou populací (spolupráce a společné akce všech žáků různého věku, akce pro rodiče a veřejnost).
- Chceme žáky naučit základům kooperace a týmové práce.

Kompetence občanské

- Důraz klademe na prožitek a environmentální výchovu.
- Vychováváme ekologicky myslící jedince.
- Vyžadujeme od žáků hodnocení vlastního chování i chování spolužáků, hledání společného řešení při nedodržování pravidel třídy či školního řádu - vyžadujeme od žáků přijetí zodpovědnosti za plné dodržování pravidel třídy i školního řádu.
- Pořádáme akce připomínající lidové tradice (Vánoce, Velikonoce a další).
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.
- Žáky motivujeme k zodpovědnosti.
- Žáky vedeme k třídění odpadů a ochraně životního prostředí.

Kompetence pracovní

- Žáky motivujeme k aktivnímu zapojení do oblasti Svět práce.
- U žáků podporujeme objektivní sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci.
- Zapojujeme žáky do přípravy školních projektů.
- Výuku doplňujeme o praktické exkurze a besedy.
- Zažazujem do výuky pozorování, experimenty a vyhledávání informací.
- Nabídkou zájmových útvarů podněcujeme u žáků zájmovou činnost a smysluplné využití volného času.
- Žáky vedeme k dodržování pravidel bezpečnosti.
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi - cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia.
- Umožňujeme žákům samostatné organizování akcí mimo vyučování, přípravě akcí pro mladší spolužáky i pro rodiče.
- Vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení.

Kompetence digitální

- Seznamujeme žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků.
- Vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích.
- Motivujeme žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Pracovní činnosti

1.období

Pracovní činnosti - 1. - 3. ročník

Tématické okruhy: Práce s drobným materiálem

Výstupy: žák
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

Tématické okruhy: Konstrukční činnosti

Výstupy: žák
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Tématické okruhy: Pěstitelské práce

Výstupy: žák
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny

Tématické okruhy: Příprava pokrmů

Výstupy: žák
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

Očekávané výstupy z RVP ZV	**Dílčí výstupy** **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			**Průřezová témata:** OSV 1 OSV 3 VDO 1 VMEGS 1 EV MV7 **Mezipředmětové vztahy:** **ČJ –** práce s textem (návody, postupy), orientuje se v jídelníčku **M –** chápe poměry
ČSP-3-1-01	• **seznamuje se s různými pomůckami a materiály** • **rozlišuje přírodní a technické materiály** • **rozlišuje vlastnosti materiálůa funkce pracovních nástrojů**	• Práce s papírem a kartonem, přírodninami(navlékání), drátkem • Práce s modelovací hmotou - ruhy modelovacích hmot, modelovací techniky • Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton (skládání), textil, drát, fólie aj.) a práce s nimi • Pracovní pomůcky a nástroje – názvy, funkce a využití • Funkce nožů a nůžek • Lidové zvyky, tradice, řemesla	
ČSP-3-1-02	• **pracuje se šablonou** • **dokáže pracovat podle návodu** • **učí se šetřit s materiálem** • **uklízí pracovní plochu a uklízí pomůcky na své místo** • **dodržuje zásady bezpečnosti práce**	• Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce • Pracovní postupy a činnosti •	

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			surovin **PRV –** rozlišuje sezónní plody, základní podmínky pro pěstování rostlin, ochrana přírody, třídění materiálů
ČSP-3-2-01	• **seznamuje se s druhy stavebnic a s jejich částmi** • **pokouší se postavit model podle představy, poté pomocí návodu či předlohy** • **zvládá demontáž modelu**	• Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční) • Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem • Sestavování modelů • Montáž a demontáž • Technický materiál	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
ČSP-3-3-01	• **zná základní podmínky pro pěstování rostlin** • **provádí pozorování rostlin** • **upevňuje kladný vztah k přírodě**	• Základní podmínky pro pěstování rostlin - půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo • Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie • Ochrana přírody, ekologie • Pozorování přírody	
ČSP-3-3-02	• **seznamuje se s nástroji a nářadím a jejich použitím** • **vykonává jednoduché pěstitelské činnosti** • **dbá na bezpečnost práce** • **spolupracuje v pracovní skupině**	• Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě a péče o ně (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina, plevele aj.) • Pěstování pokojových rostlin a péče o ně • Rozmnožování rostlin • Nástroje a nářadí - druhy a použití	
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
ČSP-3-4-01	• **seznamuje se s technickým vybavením kuchyně a kuchyňskými nástroji** • **umí prostřít stůl** • **seznamuje se se skladováním potravin** • **seznamuje se s technikami úprav pokrmů** • **zvládá třídit odpad** • **rozlišuje jednotlivá jídla dne**	• Základní vybavení kuchyně • Výběr, nákup a skladování potravin • Jednoduchá úprava stolu, • Technika v kuchyni – historie a význam • Příprava jednoduchého pokrmu • Jídelníček	
ČSP-3-4-02	• **dodržuje pravidla slušného chování při stolování a etiketu** • **doržuje zásady hygieny**	• Pravidla správného stolování • Etiketa	

Pracovní činnosti - 2. období (4. - 5. ročník)

Tématické okruhy: Práce s drobným materiálem

Výstupy: žák

ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Tématické okruhy: Konstrukční činnosti

Výstupy: žák

ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

Tématické okruhy: Pěstitelské práce

Výstupy: žák

ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Tématické okruhy: Příprava pokrmů

Výstupy: žák

ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně
ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm
ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

Očekávané výstupy z RVP ZV	**Dílčí výstupy** **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**
	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		
ČSP-5-1-01	• **vytváří výrobek z daného materiálu** • **dokáže zhotovit výrobek podle postupu práce** • **kombinuje materiály** • **umí uvědoměle a tvořivě přistupovat k práci** • **umí šetřit materiálem** • **dovede využívat různé techniky práce**	• Práce s papírem , kartonem, přírodninami, textilem, modelovací hmotou	**Průřezová témata:** OSV 1 OSV 3 VDO 1 VMEGS 1 EV MV7 **ČJ –** práce s textem (návody, postupy), orientuje se v jídelníčku a zvládne jednoduchý jídelníček
ČSP-5-1-02	• **ctí tradice** • **dodržuje hygienu a bezpečnost práce**	• Využití tradic, lidových zvyků a řemesel • Jednoduché pracovní postupy a operace, organizace práce	
ČSP-5-1-03	• **kombinuje materiály** • **zapojuje představivost** • **zná vlastnosti materiálů a funkce**	• Vlastnosti materiálů (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) • Pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití	

	pracovních nástrojů • **dokáže využít teoretické poznatky v praxi**	•	utvořit **M –** chápe poměry surovin, převádění jednotek, zvládne upravit poměr surovin vzhledem k počtu porcí **PRV –** rozlišuje sezónní plody, základní podmínky pro pěstování rostlin, ochrana přírody, třídění materiálů, uskladňování potravin **VV –** nákres modelu
ČSP-5-1-04	• **Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce** • **Udržuje pořádek na pracovní ploše** • **Zná zásady první pomoci** • **Poskytne první pomoc**	• Zásady hygieny • Zásady bezpečnosti práce • První pomoc	
KONSTRUKNÍ ČINNOSTI			
ČSP-5-2-01	• **Zvládá montáž a demontáž modelu** • **Poznává nové pomůcky**	• Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů • Montáž a demontáž	
ČSP-5-2-02	• **Zvládá práci podle návodum, předlohy a náčtrtu**	• práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	
ČSP-5-2-03	• **Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce** • **Udržuje pořádek na pracovní ploše** • **Zná zásady první pomoci** • **Poskytne první pomoc**	• Zásady hygieny • Zásady bezpečnosti práce • První pomoc	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
ČSP-5-3-01	• **Dokáže sám pozorovat přírodu a zhodnotí výsledky pozorování** • **Ovládá jednoduché pěstitelské činnosti** • **Zná a dokáže zajistit základní podmínky pro pěstování**	• Základní podmínky pro pěstování rostlin - půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo • Setí a sázení • Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie • Ochrana přírody, ekologie • Pozorování přírody a výsledky pozorování	
ČSP-5-3-02	• **dokáže vypěstovat rostlinu ze semene** • **dokáže pěstovat pokojové rostliny a pečovat o ně** • **seznamují se s druhy rozmnožnování rostlin**	• Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě a péče o ně (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina, plevele aj.) • Pěstování pokojových rostlin a péče o ně • Rozmnožování rostlin	
ČSP-5-3-03	• **používá nástroje a nářadí** • **vykonává pěstitelské činnosti** • **dbá na bezpečnost práce** • **spolupracuje v pracovní skupině**	• Nástroje a nářadí - druhy a použití •	
ČSP-5-3-04	• **dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce** • **udržuje pořádek** • **zná zásady první pomoci**	• Zásady hygieny • Zásady bezpečnosti práce • První pomoc	

	• **poskytne první pomoc**		
		PŘÍPRAVA POKRMŮ	
ČSP-5-4-01	• **používá kuchyňské vybavení včetně technického**	• Základní vybavení kuchyně •	
ČSP-5-4-02	• **připraví jednoduchý okrm** • **vybere vhodné potraviny**	• Příprava pokrmů • Výběr, nákup a skladování potravin • Technika v kuchyni – historie a význam	
ČSP-5-4-03	• **zvládne jednoduchou úpravu stolu** • **dodržuje pravidla správného společenského chování a stolování** • **dokáže zvolit vhodnout techniku úpravy surovin**	• Pravidla stolování a vhodného chování • Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování • Jídelníček	
ČSP-5-4-04	• **dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce** • **udržuje pořádek na pracovní ploše** • **zná zásady první pomoci** • **poskytne první pomoc**	• Zásady hygieny • Zásady bezpečnosti práce • První pomoc	

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

2.VYDÁNÍ – 3.část

ZÁKLADNÍ ŠKOLA VRČEŇ,
OKRES PLZEŇ – JIH, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

6 Doplňující vzdělávací obory

Nejsou povinnou součástí základního vzdělávání, jeho vzdělávací obsah pouze doplňují a rozšiřují. Doplňující vzdělávací obory je možné využít pro všechny nebo jen pro některé žáky jako povinný nebo povinně volitelný vzdělávací obsah.

6.1 DRAMATICKÁ VÝCHOVA

Dramatická výchova (DV) v naší škole plní v rámci předmětu Český jazyk, Matematika, Prvouka, Hudební výchova, Tělesná výchova, Vlastivěda a Přírodověda.

O splnění jednotlivých výstupů je veden záznam v TK.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru
1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.
DV-3-1-01 *zvládá základy správného tvoření dechu, hlasu, artikulace a správného držení těla; dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat základní emoce a rozpoznávat je v chování druhých*				X	X
DV-3-1-02 *rozlišuje herní a reálnou situaci; přijímá pravidla hry; vstupuje do jednoduchých rolí a přirozeně v nich jedná*				X	X
DV-3-1-03 *zkoumá témata a konflikty na základě vlastního jednání*				X	X
DV-3-1-04 *spolupracuje ve skupině na tvorbě jevištní situace; prezentuje ji před spolužáky; sleduje prezentace ostatních*				X	X
DV-3-1-05 *reflektuje s pomocí učitele svůj zážitek z dramatického díla (divadelního, filmového, televizního, rozhlasového*				X	X

Očekávané výstupy – 2. období	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.
DV-5-1-01 *propojuje somatické dovednosti a kombinuje je za účelem vyjádření vnitřních stavů a emocí vlastních i určité postavy*	X	X	X		
DV-5-1-02 *pracuje s pravidly hry a jejich variacemi; dokáže vstoupit do role a v herní situaci přirozeně a přesvědčivě jednat*	X	X	X		
DV-5-1-03 *rozpoznává témata a konflikty v situacích a příbězích; nahlíží na ně z pozic různých postav; zabývá se důsledky jednání postav*	X	X	X		
DV-5-1-04 *pracuje ve skupině na vytvoření menšího inscenačního tvaru a využívá přitom různých výrazových prostředků*	X	X	X		
DV-5-1-05 *prezentuje inscenační tvar před spolužáky a na základě sebereflexe a reflexe spolužáků a učitele na něm dále pracuje, sleduje a hodnotí prezentace svých spolužáků*	X	X	X		
DV-5-1-06 *reflektuje svůj zážitek z dramatického díla; rozlišuje na základě vlastních zkušeností základní divadelní druhy*	X	X	X		

Učivo

ZÁKLADNÍ PŘEDPOKLADY DRAMATICKÉHO JEDNÁNÍ

psychosomatické dovednosti – práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace

herní dovednosti – vstup do role, jevištní postava

sociálně komunikační dovednosti – spolupráce, komunikace v běžných životních situacích, v herních situacích a v situacích skupinové inscenační tvorby, prezentace, reflexe a hodnocení

PROCES DRAMATICKÉ A INSCENAČNÍ TVORBY

náměty a témata v dramatických situacích – jejich nalézání a vyjadřování

typová postava – směřování k její hlubší charakteristice; činoherní i loutkářské prostředky

dramatická situace, příběh – řazení situací v časové následnosti

inscenační prostředky a postupy – jevištní tvar na základě improvizované situace a minipříběhu; přednes

komunikace s divákem – prezentace, sebereflexe

RECEPCE A REFLEXE DRAMATICKÉHO UMĚNÍ

základní stavební prvky dramatu – situace, postava, konflikt

současná dramatická umění a média – divadelní, filmová, televizní, rozhlasová a multimediální tvorba

základní divadelní druhy – činohra, zpěvohra, loutkové divadlo, pohybové a taneční divadlo

6.2 ETICKÁ VÝCHOVA

Etická výchova (EV) v naší škole plní v rámci předmětu Český jazyk, Matematika, Prvouka, Vlastivěda a Přírodověda. Dále jako součást celoškolního projektu I z nás budou dospělí, dále jednodenních projektových dnů odděleně pro 1. a pro 2. období.

O splnění jednotlivých výstupů je veden záznam v TK.

Charakteristika vzdělávacího oboru

Obsah doplňujícího vzdělávacího oboru **Etická výchova** tvoří následující témata:

1. Mezilidské vztahy a komunikace.
2. Důstojnost lidské osoby. Pozitivní hodnocení sebe.
3. Pozitivní hodnocení druhých.
4. Kreativita a iniciativa. Řešení problémů a úkolů. Přijetí vlastního a společného rozhodnutí.
5. Komunikace citů.
6. Interpersonální a sociální empatie.
7. Asertivita. Zvládnutí agresivity a soutěživosti. Sebeovládání. Řešení konfliktů.
8. Reálné a zobrazené vzory.
9. Prosociální chování v osobních vztazích. Pomoc, darování, dělení se, spolupráce, přátelství.
10. Prosociální chování ve veřejném životě. Solidarita a sociální problémy.

Na deset základních témat navazuje šest aplikačních témat, mezi která patří:

Etické hodnoty
Sexuální zdraví
Rodinný život
Duchovní rozměr člověka
Ekonomické hodnoty
Ochrana přírody a životního prostředí
Hledání pravdy a dobra jako součást přirozenosti člověka

Vzdělávací obor umožňuje zároveň rozvíjet **čtenářskou gramotnost** – porozumění textům, posouzení spolehlivosti a platnosti informací a jejich využití v životě.

Etická výchova vytváří celou řadu mezipředmětových vztahů. Ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura navazuje etická výchova na učivo naslouchání, mluvený projev, písemný projev a tvořivé činnosti s literárním textem a ve vzdělávacím oboru Cizí jazyk na učivo pravidla komunikace v běžných každodenních situacích. Ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět navazuje na učivo domov, škola, rodina, soužití lidí, chování lidí, základní globální problémy, ohleduplné chování k přírodě, ochrana přírody, partnerství, rodičovství a základy sexuální výchovy. Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost ve vzdělávacím oboru Výchova k občanství navazuje na učivo naše škola, obec, region, kraj, lidská setkání, vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití, podobnost a odlišnost lidí, osobní rozvoj, vnitřní svět člověka a lidská práva. Ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda ve vzdělávacím oboru Přírodopis navazuje na učivo životní styl a ochrana přírody a životního prostředí. Ve vzdělávací oblasti Člověk a kultura ve vzdělávacím oboru Výtvarná výchova navazuje na učivo prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností a ověřování komunikačních účinků. Ve vzdělávací oblasti Člověk a zdraví ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví navazuje na učivo vztahy mezi lidmi a formy soužití, změny v životě člověka a jejich reflexe, zdravý způsob života a péče o zdraví, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence a osobnostní a sociální rozvoj. V doplňujícím vzdělávacím oboru Dramatická výchova navazuje na učivo základní předpoklady dramatického jednání a proces dramatické a inscenační tvorby. Z průřezových témat navazuje především na vzdělávací obsah osobnostní a sociální výchovy, multikulturní výchovy, environmentální výchovy a mediální výchovy.

Etická výchova žáka vede především: k navázání a udržování uspokojivých vztahů, k vytvoření si pravdivé představy o sobě samém, k tvořivému řešení každodenních problémů, k formulaci svých názorů a postojů na základě vlastního úsudku s využitím poznatků z diskuse s druhými, ke kritickému vnímání vlivu vzorů při vytváření vlastního světonázoru, k pochopení základních environmentálních a ekologických problémů a souvislostí moderního světa.

Doplňující vzdělávací obor etická výchova u žáka rozvíjí: sociální dovednosti, které jsou zaměřeny nejen na vlastní prospěch, ale také na prospěch jiných lidí a celé společnosti, na samostatné pozorování s následným kritickým posouzením a vyvozením závěrů pro praktický život, samostatnost při hledání vhodných způsobů řešení problémů, správné způsoby komunikace, respekt k hodnotám, názorům a přesvědčení jiných lidí, schopnost vcítit se do situací ostatních lidí, pozitivní představu o sobě samém a schopnost účinné spolupráce.

Hlavním důvodem pro zařazení etické výchovy do RVP ZV je skutečnost, že v naší školské soustavě chybí předmět, který by systematicky rozvíjel mravní stránku osobnosti žáků. Důležitost a aktuálnost tohoto kroku podporují i zkušenosti z většiny zemí OECD, ve kterých je předmět s podobným obsahem zařazen do vzdělávacího systému.

Vzdělávání je založeno na zásadách svobodného šíření poznatků, které vyplývají z výsledků soudobého stavu poznání světa a jsou v souladu s obecnými cíli vzdělávání (§ 2, odst. 1, písm. e) školského zákona).

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.
EV-3-1-01 *si osvojí oslovování křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci*				X	X
EV-3-1-02 *se podílí na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel*				X	X
EV-3-1-03 *si osvojí základní (předpoklady) vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým*				X	X
EV-3-1-04 *zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky*				X	X
EV-3-1-05 *vyjadřuje city v jednoduchých situacích*				X	X
EV-3-1-06 *využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů*				X	X
EV-3-1-07 *reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc*				X	X

Očekávané výstupy – 2. období	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.
EV-5-1-01 *reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku*	X	X	X		
EV-5-1-02 *si uvědomuje své schopnosti a silné stránky, utváří své pozitivní sebehodnocení*	X	X	X		
EV-5-1-03 *se dokáže těšit z radosti a úspěchu jiných, vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách*	X	X	X		
EV-5-1-04 *identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě emfatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí*	X	X	X		
EV-5-1-05 *jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy*	X	X	X		
EV-5-1-06 *iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky, dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné reaguje asertivně*	X	X	X		

Učivo

ZÁKLADNÍ KOMUNIKAČNÍ DOVEDNOSTI

komunikace při vytváření výchovného kolektivu – představení se, vytvoření základních komunikačních pravidel kolektivu, zdvořilost, otevřená komunikace

základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích – pozdrav, otázka, prosba, poděkování, omluva

základy neverbální komunikace – seznámení se s možnostmi neverbální komunikace, postoje těla, mimika, zrakový kontakt, gesta, podání ruky

komunikace citů – identifikace, vyjádření a usměrňování základních citů, pocity spokojenosti, radosti, sympatie, smutku, obav a hněvu

POZITIVNÍ HODNOCENÍ SEBE A DRUHÝCH

sebepojetí – sebepoznání, sebehodnocení, sebepřijetí, sebeprezentace, sebeovládání, podpora sebeoceňování

pozitivní hodnocení druhých – v běžných podmínkách projevování pozornosti a laskavosti, vyjádření uznání, účinnost pochvaly, připisování pozitivních vlastností druhým, správná reakce na pochvalu

akceptace druhého – zážitek přijetí pro každého žáka, nácvik přátelského přijetí, umění odpustit, pomocí empatie předpokládat reakci druhých

TVOŘIVOST A ZÁKLADY SPOLUPRÁCE

tvořivost v mezilidských vztazích – vytváření prožitků radosti pro druhé, společné plnění úkolů, zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a z tvořivého experimentování

schopnost spolupráce – radost ze společné činnosti a výsledku, vyjádření zájmu, základní pravidla spolupráce

elementární prosociálnost – darování, ochota dělit se, povzbuzení, služba, vyjádření soucitu, přátelství

ZÁKLADY ASERTIVNÍHO CHOVÁNÍ

iniciativa – ve vztahu k jiným lidem, hledání možnosti, jak vycházet s jinými lidmi v rodině, ve třídě, mezi vrstevníky, iniciativa nepřijatá jinými, zpracování neúspěchu

asertivní chování – rozlišování mezi nabídkami druhých, schopnost odmítnutí nabídky k podvodu, krádeži, pomlouvání, zneužívání návykových látek a sexuálnímu zneužívání

6.3 FILMOVÁ/AUDIOVIZUÁLNÍ VÝCHOVA

Filmová, audiovizuální výchova (FAV) v naší škole plní v rámci předmětu Český jazyk, Informatika ve 3.ročníku, Výtvarná výchova a Pracovní činnosti. Dále jako jednodenní projektový den pro žáky 4. a 5. ročníku a exkurze.

O splnění jednotlivých výstupů je veden záznam v TK.

Charakteristika vzdělávacího oboru

Doplňující vzdělávací obor **Filmová/Audiovizuální výchova** poskytuje školám možnost obohatit vzdělávací obsah základního vzdělávání ve vzdělávací oblasti Umění a kultura. Vymezený vzdělávací obsah podporuje rozvoj žáků jako uživatelů filmových a obecně audiovizuálních produktů a zároveň rozvíjí jejich vnímavost a tvůrčí schopnosti prostřednictvím filmových/audiovizuálních výrazových prostředků.

Filmová/Audiovizuální výchova v etapě základního vzdělávání je koncipována jako metodické propojení několika tvůrčích činností:

vlastní tvůrčí zkušenost z filmové/audiovizuální tvorby a jejího výsledku;

schopnost vnímat díla vytvořená audiovizuálními výrazovými prostředky a uvědomovat si jejich hodnoty;

potřeba zaujmout a formulovat názor na filmové/audiovizuální dílo.

Vlastní tvůrčí zkušenost žáků (od 2. období 1. stupně) zprostředkovávají tři vzájemně propojené a na sebe navazující okruhy činností, při nichž se uplatňuje subjektivita, pozorování a smyslové vnímání, fantazie, tvořivost a citlivost a při kterých se prohlubují komunikační schopnosti.

Důraz je kladen na postupný rozvoj vnímání filmových/audiovizuálních děl. Žáci se na základě jednoduchých tvůrčích experimentů učí „řeči filmu“ tak, aby mohli mít větší požitek z vnímání děl filmové/vizuální kultury. Učí se lépe porozumět možnostem jednotlivých typů filmových/audiovizuálních sdělení vycházejících buď z přesného obrazu okolního světa (dokumentární pojetí), nebo umělého obrazu více či méně možného světa (hraný film) i obrazu, který vychází z technických možností rozšiřujících „filmovou řeč“ o triky, animace a další výtvarné prvky. Při učení se takto detailní interpretaci pracuje žák také s odbornými a kritickými texty, což podporuje jeho **čtenářskou gramotnost**.

Stejně významnou složkou vzdělávacího obsahu jsou vlastní tvořivé činnosti žáků s využitím jednoduchých technických a výrazových prostředků typických pro film a audiovizuální umění obecně.

V základním vzdělávání se pozornost zaměřuje především na:

přiblížení fyziologické podstaty vnímání pohybujících se obrazů, jejich předpokladů a možností; klíčovou roli světla v audiovizi; propojení a vztahy s ostatními obory umění; individuální pozorování a schopnost užívat v komunikaci audiovizuální – kinematografické sdělení; osvojení si specifického jazyka pro vyjadřování vlastních myšlenek a pocitů;

znalost základních prvků audiovizuálního výrazu a jejich tvořivého využití; vytváření záběrů a jejich užití v elementární montáži; tvorbu drobného audiovizuálního tvaru jako hmatatelného výstupu praktické zkušenosti;

individuální tvůrčí zkušenost a poučenější a intenzivnější vnímání filmových/audiovizuálních děl; užívání technologií jako prostředku k realizaci záměru, nikoliv jako cíle.

Filmová/Audiovizuální výchova v základním vzdělávání poskytuje žákům příležitost lépe pochopit společný základ umění a jeho význam v životě člověka a společnosti. Posiluje schopnost intenzivněji vnímat společnost a procesy, které v ní probíhají. Přispívá k rozvoji osobnosti žáka, vytvoření jeho hodnotového systému, etických postojů a aktivního vztahu ke společnosti.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru
1. stupeň

Očekávané výstupy – 2. období	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.
FAV-5-1-01 *experimentuje se samostatně vytvořenými výtvarnými prvky a vytváří pohybové efekty, ve své tvorbě uplatňuje základy animace*	X	X	X		
FAV-5-1-02 *využívá proces vzniku optického obrazu v dírkové komoře a s jeho principem pracuje při tvorbě optických obrazů a při tvůrčích experimentech*	X	X	X		
FAV-5-1-03 *vytváří série fotografií a jiných statických vizualizací, následně s nimi experimentuje a využívá možností technologií vytvářejících pohybový efekt*	X	X	X		
FAV-5-1-04 *experimentuje s několika světelnými zdroji a ověřuje jimi světelnou proměnu podoby trojrozměrného předmětu, lidské tváře*	X	X	X		
FAV-5-1-05 *užívá světlo jako prostředek pro zachycení, zobrazení a modelaci skutečnosti*	X	X	X		
FAV-5-1-06 *pozná některé historické přístroje užívané v minulosti k zachycení a promítání pohybu*	X	X	X		
FAV-5-1-07 *slovně vyjadřuje děj, situace, příběh promítnutého filmu (animovaného, hraného) a zaujímá osobní stanovisko k jednání postav a vyjadřuje svůj názor na film jako celek*	X	X	X		
FAV-5-1-08 *ve spolupráci s učitelem dílčím způsobem analyzuje použité prostředky a principy v ukázkách promítnutého filmu*	X	X	X		

Učivo

UPLATNĚNÍ SUBJEKTIVITY, POZOROVÁNÍ, SMYSLOVÉHO VNÍMÁNÍ

kresby vytvořené různými technikami, pořízené v sériích pro vytvoření iluze pohybu, vizuální hry s těmito prvky
cvičení vnímavosti: pozorování reálných dějů a schopnost jejich verbální reflexe, vyprávění obsahu promítnutého filmu, hry se třemi malými světelnými zdroji
ovlivňování obrazové podoby trojrozměrného předmětu a lidské tváře světlem

UPLATNĚNÍ KREATIVITY, FANTAZIE A SENZIBILITY

pohyb jako základní princip kinematografie, jeho fyziologické předpoklady – doznívání zrakového vjemu jako předpoklad vzniku kinetického obrazu jednoduchým záznamem
tvořivé uchopení situace promítnutého filmu a její individuální nebo kolektivní inscenace (švédování)

KOMUNIKACE, POSILOVÁNÍ A PROHLUBOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH SCHOPNOSTÍ

základní skladebná cvičení
základy montáže obrazových prvků se záměrem zobrazit – vizuálně vyprávět – plynulý děj, situaci
komunikace vlastních záměrů a námětů v kolektivu, zhodnocení a rozbor vlastní i umělecké produkce
projekce a analýzy vybraných filmů všech základních proudů audiovize (dokument, fabulace – hraný film, výtvarný – animovaný film)

6.4 TANEČNÍ A POHYBOVÁ VÝCHOVA

Taneční a pohybová výchova (TPV) v naší škole plní v rámci předmětu Hudební výchova, Tělesná výchova. Dále jako součást zájmového útvaru, pokud bude zřízen.

O splnění jednotlivých výstupů je veden záznam v TK.

Charakteristika vzdělávacího oboru

Doplňující vzdělávací obor **Taneční a pohybová výchova** (TPV) poskytuje školám možnost obohatit vzdělávací obsah základního vzdělávání ve vzdělávací oblasti Umění a kultura. Vymezený vzdělávací obsah podporuje rozvoj kreativity žáků prostřednictvím tance vycházejícího z přirozeného pohybu člověka.

Tanec je tvůrčí uměleckou činností, kterou může do jisté míry vykonávat každý. Každý má vrozenou schopnost tančit, protože každý má možnost pohybovat se, má vrozený cit, představivost, smysl pro rytmus, schopnost rozvíjet se, myslet, chtít a jednat. Pokud dáme i nejméně nadaným žákům možnost uplatnit své tvůrčí úsilí, může to být pro ně z psychologického hlediska stejně důležité jako vynaložené úsilí velmi nadaných.

Tanec je umění, které vyjadřuje citové hodnoty pohybem – hlavním tématem jsou tedy citové hodnoty a tvůrčí proces, nikoliv výsledek. Tanec umožňuje všímat si zážitků vycházejících z pohybu vlastního těla, soustředit se na jeho rytmus, pracovat s pochopením jeho významu a vědomě je uplatňovat.

Specifik tance využívá TPV k formování osobnosti žáků. Vytváří trvalé vztahy mezi myšlením, emocemi a fyzickou složkou žáka, harmonizuje jeho fyzický vývoj. Rozvíjí tvořivost, citovost, citlivost a inteligenci těla. Učí vnímavosti vůči prostředí, rozvíjí sociální inteligenci. Na jedné straně učí spontaneitě, na druhé straně sebekázni. Rozvíjí pozitivní vztah k fyzické aktivitě a ke zdraví.

TPV nezahrnuje úzce účelové činnosti zaměřené na dosažení taneční techniky a výsledných pohybových tvarů. Nezaměřuje se na prvenství, rychlost, výsledek, úspěch, ale nabízí soustředění, sebepoznávání, úctu k druhým, radost a potřebu pečovat o společně sdílený prostor. TPV je chápána jako tvůrčí umělecká činnost, která je prostředkem ke znovuobjevování těla, jeho možností a citlivosti, k sebepoznávání a rozvíjení vyjadřovacích schopností neverbálním způsobem. Jedním z hlavních úkolů je podněcování k samostatné tvůrčí činnosti.

Tento doplňující vzdělávací obor vytváří další prostor pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí, zejména kompetencí sociálních a personálních, komunikativních a občanských, a zároveň přispívá k dosahování cílů základního vzdělávání.

K rozvíjení klíčových kompetencí žáků a k naplňování cílů základního vzdělávání prostřednictvím tance a pohybové výchovy je nezbytné věnovat pozornost čtyřem základním doménám, které v taneční a pohybové výchově prostupují veškeré konání a jsou obsažené v nejrůznějších formách v celém vzdělávacím obsahu. Jsou to: **Objevování svého místa, Rozvíjení inteligence těla, Původnost/originalita** a **Vytváření společenství.**

Obsahem **Objevování svého místa** jsou činnosti, jejichž prostřednictvím žák hledá a poznává prostor svého těla a které zprostředkují a vizualizují představu fyzického propojení tělesnosti s prostorem a prostředím. Pocit poznání a uvědomění si svého těla v prostorovém kontextu vede k uvědomění si své jedinečnosti v rámci sounáležitosti s celkem – napojení se na řád věcí. Toto poznání doprovází úcta, pokora a svoboda.

Obsahem **Rozvíjení inteligence těla** jsou činnosti směřující k rozvíjení přirozeného používání pohybu v závislosti na individuálních anatomických, fyziologických a psychologických předpokladech žáka. Jedná se o dlouhodobý proces podmíněný vůlí, směřující ke kvalitám rozvíjeným a získávaným v závislosti na záměru, talentu a inteligenci. Činnosti směřující k rozvíjení inteligence těla nejsou cestou mechanického opakování a drilu.

Obsahem **Původnosti/originality** jsou činnosti, které rozvíjejí osobnost žáka a během dlouhodobého procesu mu pomáhají hledat jedinečný způsob jeho vyjádření světa. Smyslem skutečné původnosti/originality není upoutávat pozornost za každou cenu. Je to cesta jedinečně uchopeného již existujícího tvarosloví. Záměrem je pomáhat vyrůst osobnostem, které budou této původnosti schopny.

Obsahem **Vytváření společenství** jsou činnosti, které evokují prožitek sounáležitosti a sdílení. Tanec může zprostředkovat prožitek společenství jako jednu ze základních lidských potřeb. TPV navozuje pocity sounáležitosti a sdílení, čímž působí proti odcizení a vykořenění a podporuje pozitivní (partnerskou) sociální interakci.

K uplatňování domén TPV dochází prostřednictvím celého vzdělávacího obsahu. Učivo je rozčleněno do sedmi okruhů činností: pohybová průprava, prostorové cítění, vzájemné vztahy, pohyb s předmětem, pohybové a taneční hry, hudba a tanec, improvizace – činnosti v rámci tohoto okruhu se na 2. stupni ZŠ více zaměřují na vlastní tvorbu žáků s využitím individuálních možností a schopností žáků.

Vzdělávání v rámci TPV musí vždy směřovat k dosažení určité míry inteligence těla, která je závislá na pedagogickém záměru, vůli, talentu a emocích žáka.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.
TPV-3-1-01 *rozumí základním pravidlům správného držení těla ve smyslu statickém i kinetickém*				X	X
TPV-3-1-02 *vnímá a prožívá základní prostorové pojmy a půdorysné dráhy pohybu*				X	X
TPV-3-1-03 *rozlišuje základní dynamické stupně pohybu*				X	X
TPV-3-1-04 *rozlišuje základní členění času – vědomě používá různá tempa včetně zrychlování a zpomalování, pracuje s pauzou*				X	X
TPV-3-1-05 *zvládá základní druhy kroků pro pohyb z místa a dokáže je správně používat*				X	X

TPV-3-1-06 *navazuje pozitivní partnerské vztahy v malé skupině*				**X**	**X**
TPV-3-1-07 *aktivně vnímá hudební doprovod, reaguje na změny tempa, rytmu, tělem vyjádří hudební melodii, vnímá a vyjadřuje hudební frázování*				**X**	**X**
TPV-3-1-08 *je schopen jednoduché krátké pohybové improvizace vedené pohybovým, hudebním nebo* **TPV-3-1-09** *tematickým zadáním*				**X**	**X**
TPV-3-1-10 *přijímá a respektuje pravidla her*				**X**	**X**
TPV-3-1-11 *zvládá základní prvky obratnosti*				**X**	**X**

Očekávané výstupy – 2. období	**1.r.**	**2.r.**	**3.r.**	**4.r.**	**5.r.**
TPV-5-1-01 *vědomě přenáší pravidla správného držení těla do běžného života*	**X**	**X**	**X**		
TPV-5-1-02 *uplatňuje správné návyky používání svého těla, rozumí pojmu přirozený (správný, zdravý) pohyb*	**X**	**X**	**X**		
TPV-5-1-03 *vnímá a v pohybu aplikuje základní prostorové vztahy*	**X**	**X**	**X**		
TPV-5-1-04 *rozlišuje a vědomě používá základní dynamické stupně pohybu*	**X**	**X**	**X**		
TPV-5-1-05 *vnímá a vyjádří pohybem dvoudobost, třídobost a čtyřdobost*	**X**	**X**	**X**		
TPV-5-1-06 *slyší a vyjadřuje pohybem jednoduché rytmické modely*	**X**	**X**	**X**		
TPV-5-1-07 *přijme a respektuje řád hudebního frázování*	**X**	**X**	**X**		
TPV-5-1-08 *navazuje vzájemné pozitivní vztahy i ve větších celcích a skupinách*	**X**	**X**	**X**		
TPV-5-1-09 *improvizuje na jednoduché náměty podpořené hudebním doprovodem*	**X**	**X**	**X**		

Učivo

POHYBOVÁ PRŮPRAVA

cvičení, která vypracovávají „svalový korzet“ osového orgánu (pánev, páteř, šíje a hlava)
cvičení aktivující hlavní tělesné těžiště
cvičení upevňující osové postavení dolních končetin
cvičení zaručující možnost propojení pohybu horních končetin s pohybem trupu
cvičení, která zvyšují hybnost kloubního systému a přiměřeně zatěžují svalový aparát

PROSTOROVÉ CÍTĚNÍ

základní prostorové vztahy (výška – hloubka, vpřed – vzad, vpravo – vlevo, daleko – blízko)
půdorysné dráhy pohybu (přímka, úsečka, oblá linka, kruh)
prostorové dráhy pohybu
prostorové cítění jako zážitek

VZÁJEMNÉ VZTAHY

vztahy partnerské (vyvážené)
vztahy dominantní a subdominantní
dvojice, trojice, kruh, řada, skupina – v různých způsobech držení
důvěra a porozumění jako základ vzájemných vztahů

POHYB S PŘEDMĚTEM

předmět jako bezprostřední podnět k pohybu a ke hře
princip techniky práce s náčiním (souhra těžiště těla s těžištěm předmětu)
přístupné druhy náčiní pro argumentaci rozličných pohybových principů (míče, švihadla, obruče různých velikostí, stuhy, tyče apod.)
hra s předmětem, která přispívá k elementární schopnosti vyjádřit obsah pohybu a ke koncentraci

POHYBOVÉ A TANEČNÍ HRY

hra jako základ umělecké činnosti
hry kladoucí požadavky na různé psychické procesy, vlastnosti a stavy
hry učící senzomotorické koordinaci
hry přispívající k formování charakteru a mravní výchově
hry s náčiním, motivované hudbou, hry prostorové, s rozpočítáváním, se zpěvem, na honěnou, hádanky, hry s napodobováním

HUDBA A TANEC

aktivní naslouchání hudby podněcující k pohybu
rozvíjení dialogu mezi hudbou a tancem
rytmus, melodie, dynamika, harmonie
pohybové cítění dvoudobosti, třídobosti – sudých a lichých taktů obecně

IMPROVIZACE

improvizace v rámci průpravných cvičení
improvizace jako svět absolutní svobody

7 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

7.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty
ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti
ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky
ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby
ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty

Očekávané výstupy – 2. období

ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty
ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy
ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo
- ***tvoří otázky a odpovídá na ně***

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
ČJL-3-2-01p tvoří slabiky
ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

Očekávané výstupy – 2. období

ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa
ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
určuje samohlásky a souhlásky
seřadí slova podle abecedy
správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

LITERÁRNÍ VÝCHOVA
Očekávané výstupy – 1. období
ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost
Očekávané výstupy – 2. období
ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh
ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše
- rozlišuje pohádkové prostředí od reálného
- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

7.2 ANGLICKÝ JAZYK

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru
1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI
CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

Očekávané výstupy – 2. období
POSLECH S POROZUMĚNÍM
CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

MLUVENÍ
CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje
CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk
CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM
CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ
- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

7.3 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru
1. stupeň

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy – 1. období

M-3-1-1 *porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20*
M-3-1-2 *čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100*
M-3-1-02p *zná matematické operátory + , − , = , < , > a umí je zapsat*
M-3-1-04p *sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20*
M-3-1-05p *řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20*

Očekávané výstupy – 2. období

M-5-1-02p *čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000*
M-5-1-02p *sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla*
M-5-1-2 *zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100*
M-5-1-3 *zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách*
M-5-1-03p *tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100*
M-5-1-4 *zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy*
M-5-1-04p *rozeznává sudá a lichá čísla*
- *používá kalkulátor*

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy – 1. období

M-3-2-2 *modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek*
M-3-2-3 *doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20*
- *zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu*
- *uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi*

Očekávané výstupy – 2. období

M-5-2-01p *vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu*
M-5-2-02p *orientuje se a čte v jednoduché tabulce*
- *určí čas s přesností na čtvrthodiny, převádí jednotky času v běžných situacích*
- *provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času*
- *uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi*

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy – 1. období

M-3-3-1 *pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit*
M-3-3-01p *rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují*
M-3-3-2 *používá pravítko*

Očekávané výstupy – 2. období

M-5-3-1 *znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary*
M-5-3-02p *měří a porovnává délku úsečky*
M-5-3-2 *vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran*
M-5-3-03 *sestrojí rovnoběžky a kolmice*
M-5-3-05p *určí osu souměrnosti překládáním papíru*
- *pozná základní tělesa*

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

M-5-4-01p *řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech*

7.4 INFORMATIKA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy – 2. období

I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat

I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy – 2. období

I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů

I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení

I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

I-5-3-01p v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky

I-5-3-02p pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy – 2. období

I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu

I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

7.5 ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy – 1. období

ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy

ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy

ČJS-3-1-03p uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy

Očekávané výstupy – 2. období

ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje

ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany

ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě

ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí

ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest

ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy – 1. období

ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské

vztahy
ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování
ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti
Očekávané výstupy – 2. období
ČJS-5-2-01p, ČJS-5-2-02p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
ČJS-5-2-03p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
ČJS-5-2-03p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
ČJS-5-2-04p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
ČJS-5-2-04p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
ČJS-5-2-04p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

LIDÉ A ČAS
Očekávané výstupy – 1. období
ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase
ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností
ČJS-3-3-02p ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti
Očekávané výstupy – 2. období
ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji
ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

ROZMANITOST PŘÍRODY
Očekávané výstupy – 1. období
ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu
Očekávané výstupy – 2. období
ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období
ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata
ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
ČJS-5-4-06p reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech
ČJS-5-4-07p provádí jednoduché pokusy se známými látkami

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ
Očekávané výstupy – 1. období
ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla
ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných

ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech
Očekávané výstupy – 2. období
ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky
ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc
ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

7.6 HUDEBNÍ VÝCHOVA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru
1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období
HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
HV-3-1-02p správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu
HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku
- *pozorně vnímá jednoduché skladby*

Očekávané výstupy – 2. období
HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou
HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje
HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy
- *pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb*
- *správně hospodaří s dechem při interpretaci písní - frázování*

7.7 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru
1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období
VV-3-1-01 až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
X-3-1-1 rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
X-3-1-2 V-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům
Očekávané výstupy – 2. období
VV-5-1-01p až VV-5-1-07p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
VV-5-1-01p, VV-5-1-02p rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje

je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
VV-5-1-03p, VV-5-1-04p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
VV-5-1-06p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

7.8 TĚLESNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období
TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách
TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti
- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám
- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů
Očekávané výstupy – 2. období
TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu
TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play
- zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla
- zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA *(prvky ZdrTV jsou využívány v povinné TV; ZdrTV jako ucelený systém je nabízena žákům III. (II.) zdravotní skupiny v samostatných vyučovacích hodinách – viz charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a poznámky k rámcovému učebnímu plánu)*

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období
ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy
ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením
Očekávané výstupy – 2. období
ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování
ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele
ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

7.9 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy – 1. období

ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

Očekávané výstupy – 2. období

ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu

ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii

ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy – 1. období

ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Očekávané výstupy – 2. období

ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu

- ***užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky***

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy – 1. období

ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky

ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny

Očekávané výstupy – 2. období

ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin

ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování

ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní

ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy – 1. období

ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování

ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

Očekávané výstupy – 2. období

ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně

ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm

ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování

ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

- ***uplatňuje zásady správné výživy***

8 Hodnocení žáků

Hodnocení žáků se uskutečňuje pomocí klasifikace. Slovní hodnocení učitelé vytvářejí ve čtvrtletních hodnoceních, které předkládají zákonným zástupcům.
Kritéria hodnocení žáků a celá pravidla pro hodnocení prospěchu a chování žáků jsou součástí školního řádu. Tato pravidla jsou zveřejněna na přístupném místě ve škole, prokazatelným způsobem s nimi seznámí zaměstnance a žáky školy a informuje o jejich vydání a obsahu zákonné zástupce nezletilých žáků.
Hodnocení žáků se řídí školským zákonem a vyhláškou o základní škole.

9 Autoevaluace školy

9.1 Výroční zpráva o činnosti školy

Škola zpracovává výroční zprávu o činnosti školy a při jejím zpracování se řídí náležitostmi vyhlášky č.15 /2005 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

9.2 Vlastní hodnocení školy

Vlastní hodnocení již není podkladem pro hodnocení školy Českou školní inspekcí, je ponecháno pouze jako východisko pro zpracování výroční zprávy o činnosti školy. Zpráva z vlastního hodnocení není součástí povinné dokumentace škol a školských zařízení.